

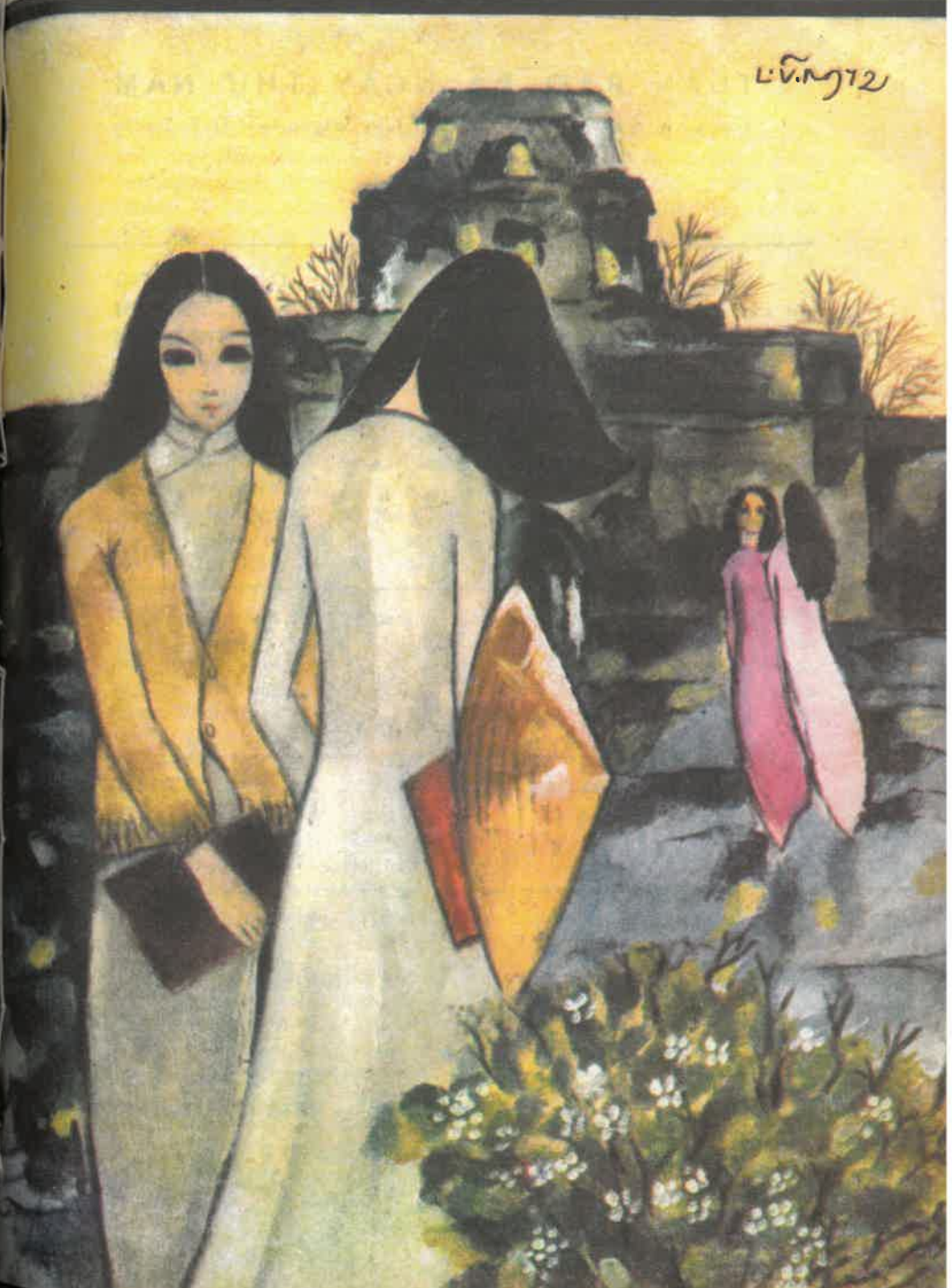
AP 215
1924+

Do Vô Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đăng chủ Kho Sách Xưa Quán Văn Đăng

79

tuổi ngọc

tuần báo của yêu thương

CHỦ NHIỆM, CHỦ BÚT : VŨ MỘNG LONG
 THƯ KÝ : ANH CHI
 ĐẶC PHẢI VIÊN : PHẠM ĐÌNH THỐNG
 QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÓN

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Saigon — : D.T. 28.595

VĂN

chiều hẹn cũ
 từ xa, liếng ảnh ương
 quán hương rừng
 đã lạc mất nhai
 dạ khúc
 trong mùa đông buồn
 trong rừng mơ hiu quạnh
 tình yêu tuyệt vời
 một thời đã qua

TU KẾ TƯỜNG
 NHÀ NAM
 PHẠM ĐÌNH THỐNG
 SỢI TỐC DÀI
 VĨNH KHUYẾN
 THIÊN LÝ
 NGUYỄN THỦY ÁI
 PHƯƠNG THỦY
 NGUYỄN ĐỒNG

THƠ

vở tấn khanh • nguyên nhật ảnh • bài thị thu hà • phạm
 phù phúc • trầm thủy du • nguyên nghiêm nhiên • mai
 việt • bài hữu miên • tôn nữ thu dung

TRUYỆN DÀI

sửa trường, phía bên ngoài
 thư tình trên cát

MAI THẢO
 DUYỄN ANH

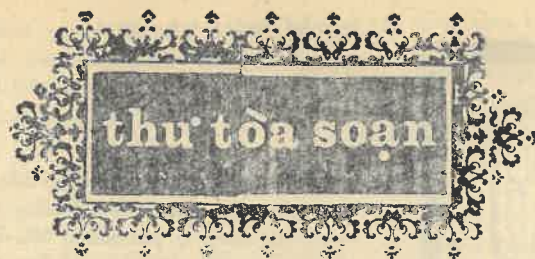
MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời
 biết một biết mười
 bệnh mới lên
 chap pho
 tuổi ngọc và bạn ngọc

TÒA SOẠN VÀ BẠN NGỌC
 NGUYỄN THẾ
 NGUYỄN TUẤN ANH
 KIẾN VANG
 TUỔI NGỌC

KIẾN LAI SỐ 579/BTT/NBT NGÀY 24-4-1971

TUẦN LÍ TỪ 30-11-73 ĐẾN NGÀY 7-12-73 **Số 79** NĂM TRƯ HAI giá 60 đ.

Có một đạo Tuổi Ngọc rất chăm chỉ, đều đặn gửi tới bạn ngọc mỗi tuần một thư tòa soạn. Trong cuộc phỏng vấn về thu lượm ý kiến bạn ngọc, một số bạn đã kêu thư tòa soạn than thở nhiều quá. Chúng tôi cũng nhận thấy thế và cúp bút, bởi vì nghĩ rằng, cái gì đều đặn quá cũng trở thành thường. Với lại nói nhiều dễ sinh ra tả oán, nhất là đạo ấy bài ca « con cá » đang... thịnh hành ở tòa soạn. Chúng tôi đã nhất quyết bỏ bị gậy. Và các thư tòa soạn cũng thưa dần. Gần đây một số bạn ngọc lại kêu, lâu không có thư tòa soạn đâm ra nhớ và làm như tờ báo thiếu thiếu cái gì đó. Cái gì đó có lẽ là cái không khi thân mật giữa bạn ngọc và Tuổi Ngọc. Điều đó quý hóa lắm, bởi đó là lý do mà anh em trong tòa soạn hãnh diện. Một vài lần chúng tôi đã đề cập tới điều này, để có một không khí thân ái giữa độc giả và tòa soạn, có lẽ ít báo nào có được như Tuổi Ngọc. Ở những số tới, nếu tuần nào không có điều gì mới cần phải thông báo, tâm sự với bạn ngọc, chúng tôi sẽ dành trang nhất này để đăng những ý kiến, khen chê của bạn ngọc với TN. Cũng có thể là những vấn đề khác như chuyện học hành, thi cử, xúc động đời sống và tình yêu. Tuổi Ngọc sẽ luôn tìm cách đổi mới, ít ra là mỗi mười số sẽ khởi đăng truyện dài mới. Số tới 80, TN khởi đăng truyện dài ANH CHI YẾU DẤU, một truyện nhiều mộng tưởng, đại thai ghen của Đinh Tiến Luyện. Truyện này đáng lẽ nhà xuất bản Nguyễn Đình Vương in và phát hành vào dịp Tết tới, nhưng tác giả lại muốn đăng báo trước khi in thành sách. Nhân tiện đây TN cũng đề cập lại điều rất tiếc mà phải ngưng truyện dài Tôi và Em của Hoàng Ngọc Tuấn, dù trước đó đã thông báo trên TN là, hy vọng sẽ không là truyện dài dở dang. Trong khi đợi lên khuôn chót số báo này, tòa soạn có nhận được những lời Nói thêm cho rõ của tác giả Tôi và Em, nhưng chúng tôi nhận thấy không tiện đăng lên báo, vì những điều đó có nhiều tính toán quá, chúng tôi biết là đủ, sợ làm phiền bạn ngọc. Có một điều không cần phải nói thêm cho rõ là, khi Hoàng Ngọc Tuấn bước vào TN, chúng tôi đã bắt tay rất nồng nhiệt, hy vọng anh sẽ nhớ trong Nhật ký sau một tác phẩm nào đó, điều này.

TB.— Chủ nhiệm đọc thư tòa soạn khi báo đã lên khuôn, « ra lệnh » cho thư ký tòa soạn đăng ngay những lời Nói thêm cho rõ của tác giả Tôi và Em để bạn ngọc hiểu thêm về Hoàng Ngọc Tuấn. « Tuần lệnh » chủ nhiệm, số tới tòa soạn cho đăng. Số này đã hết chỗ.

nói với đạo diễn lê dân một lần cuối

Anh Lê Dân,

Tôi vừa được đọc bài gọi là « Đạo diễn Lê Dân trả lời nhà văn Duyên Anh » của anh đăng trên giai phẩm *Kịch Ảnh* số mới nhất. Bài này, hình như, anh đã cho đăng ở vài nhật báo. Tôi không giận anh một điều nào trước và sau khi viết bài « Tôi đi xem phim Nhà tôi ». Tôi chắc anh phải hiểu tôi đã quý mến anh và tôi cũng hiểu anh quý mến tôi. Đáng lẽ, tôi không trả lời anh. Thế là đủ. Nhưng có vài điểm tôi thấy cần phải làm « sáng tỏ » thêm. Rồi thôi. Điện ảnh là công việc, là đam mê của anh. Viết tiểu thuyết là công việc của tôi. Tôi không thích thành công về điện ảnh nên không thiết tha với nó nữa như người bạn viết văn của tôi là Đỗ Tiến Đức. Tôi mới chợt nhớ một câu trả lời cuộc phỏng vấn của Robert Shaw (một nhà văn không nổi tiếng bằng tài diễn xuất điện ảnh, một người được coi là tài tử xi nê hơn là nhà văn, đã bắt hủ trong vai trò Đại tá phát xít Đức ở phim *La bataille des Ardennes* cùng đóng với Robert Ryan, Henry Fonda...). Câu trả lời, đại ý, Robert Shaw thích lừng danh về văn chương hơn là điện ảnh. Với anh ta, sự thành công về điện ảnh chỉ là phù du. Tôi có vài cái tiểu thuyết đưa lên phim, có cái « ăn » giải thưởng tượng vàng, tôi cũng chẳng coi ra chi, tượng vàng tôi vất đi rồi.

Nói thế để anh hiểu tôi không khoái tranh luận đề được nổi tiếng trên lãnh vực điện ảnh, lãnh vực mà tôi chỉ là người mù trong thế giới chột. Tôi vào đề ngay đây...

Anh lên tiếng về quyền đạo diễn, về ông vua trên sàn quay, quyền phóng tác tiểu thuyết mà, cùng số giai phẩm, Mai Thảo đặt vấn đề quyền ấy « thông minh hay hư hỏng và ngu xuẩn ». Tôi đã từng trả lời về cái vụ phóng tác tiểu thuyết lên màn ảnh. Tôi đã nói rõ (rất dễ tính) đạo diễn cứ phăng phăng phóng tác miễn đừng làm mất linh hồn của tiểu thuyết. *Nhà tôi* không phải là tiểu thuyết, càng không bao giờ « được coi là tự truyện kể lại một phần đời của tác giả » như anh tưởng đâu. Cái linh hồn của nó là một trải nghiệm nhỏ về sự hòa đồng địa phương, tôn giáo trong một khung gian nhỏ. Chồng Bắc vợ Nam sống ra sao. Chồng Nam vợ Bắc sống ra sao. Vợ Công giáo, chồng Phật giáo sống ra sao. Đó là linh hồn của *Nhà tôi*. Linh hồn đó đã bị tước đoạt, chôn vùi khi lên phim. Thành ra, tôi sẽ hiểu cái quyền phóng tác của đạo diễn là « thông minh hay hư hỏng và ngu xuẩn »? Và tôi có quyền lên tiếng, dù « thông minh » hay « ngu xuẩn »! Và đó không có nghĩa là chệch bại « thậm tệ ». Anh kể các đại đạo diễn quốc tế cũng phóng tác tiểu thuyết theo cung cách « ông vua trên sàn quay » thì tôi cũng xin thưa với anh rằng các sư tồ đạo diễn đã đưa tiểu thuyết của Hemingway lên phim như « Hồi chuông cáo phó đánh cho ai, Tuyết trên đỉnh núi Killimanjaro, Giã từ vũ khí, Mặt trời cũng mọc, Ngủ ông và biển cả... » và do toàn tài tử gờ cội thủ diễn hết chỗ chệch. Nhưng Hemingway vẫn dùng ngôn ngữ tàn nhẫn để công kích các sư tồ đạo diễn. Và các sư tồ đạo diễn đều im lặng. Không ai lên tiếng trả lời. Không ai dẫn chứng những lời khen đề bênh vực mình. Không ai to tiếng về cái quyền đạo diễn của họ. Không ai nại có phim tôi ăn khách, báo chí khen tặng để tự hào. Tôi nghĩ, nếu tôi là một đạo diễn phải dựa vào tiểu thuyết để thực hiện phim cho mình thì, có lẽ, tôi nên khiêm tốn đôi chút về cái quyền « ông vua » của mình. Ông vua còn thua ông trời. Nhà văn Võ Hồng tuyên bố trên tạp chí *Văn*: Nhà văn là ông trời. Ông trời đã tạo ra nhân vật tiểu thuyết. Ông vua

chỉ vận dụng tài năng biến nhân vật « thông minh » nhất thành « ngu xuẩn » nhất, hoặc ngược lại, trong cái vương quốc nhỏ mọn « sàn quay ». Tiểu thuyết có cả một vũ trụ bao la, một cõi mệnh mông...

Anh lại nói tôi phê bình phim do anh quay vì tôi « nóng giận » bởi những lý do nhỏ nhặt không đáng kể, tuy nhiên rất đáng tiếc ». Tôi muốn anh hồi tưởng lại ngày đầu tiên anh đến tìm tôi qua sự giới thiệu của anh Nguyễn Chánh Lý và rồi kế tiếp là sự cộng tác bất vụ lợi của tôi với anh. Chỉ ới anh. Người khác phải có điều kiện. Tôi không biết anh đã nhận bao nhiêu tiền của Nam Phương phim. Riêng tôi, cho tới giờ phút này, dù được coi là « một cổ phần » nhờ đóng góp tiểu thuyết *Trần thị Diễm Châu*, viết đối thoại, phân cảnh rờn rã một tháng trời, tôi vẫn chưa nhận được một xu teng và cũng chẳng ai cho tôi hay phim lỗ hay lãi, lỗ lãi bao nhiêu. Nhưng tôi không thắc mắc đâu. Bởi vì tôi mang ơn anh Nguyễn Chánh Lý và quý mến anh Lý. Ta chỉ làm công việc chừa cho những người ta quý mến. Tôi xin nhắc thêm: Cuối năm 70, Nam Phương phim có tặng quà tết cho con gái tôi một cái nhẫn hột xoàn đáng giá hai ba chục ngàn (có thể ít hơn) và hộp kẹo. Rồi hết liên lạc. Phải chi tiền mua nhẫn hột xoàn chặt ra để dành mỗi cuối năm mua cái thiệp chúc tết gửi đều đều cho tôi thì đẹp hơn. Thì tôi khỏi nghĩ « hết việc hết tình ». Cũng vì *Trần thị Diễm Châu*, tôi in 6000 cuốn truyện phim chỉ để quảng cáo tên anh. May là tôi không lỗ vốn. Điều này anh có thể hỏi nhà phát hành Đồng Nai. Báo *Tuổi Ngọc* xuất bản, số 1 đề cao anh. Trả lời tuần báo *Kịch Ảnh*, tạp chí *Văn*, tôi không quên đề cao anh. Tôi viết (sửa lại hoàn toàn, là như viết) đối thoại phim *Tình Lan và Diệp, Hồng Yến* (tên phim này tôi cũng đặt giùm anh) cho anh không điều kiện. Anh chưa thanh toán (hoặc chưa bảo Dạ Lý Hương phim và Thiên Mã phim thanh toán thù lao cho tôi) chi cả. Anh có tặng tôi chiếc đồng Rolex và vợ tôi chiếc Seiko bảo là « để kỷ niệm những ngày cộng tác ». Thời thì tôi coi đó là tiền công viết đối thoại giá rẻ mặt

vậy. Tút Hồng xuống nhà tôi mua truyện nó đề Hoàng Anh Tuấn đạo diễn. Sau đó, bảo đề Bùi Sơn Duân. Tôi bảo đề Lê Dân bởi Lê Dân thích. Người ta vì tôi mà chờ đợi anh. Tôi không hề công, nói để anh rõ, với tôi, tiền bạc mới nhỏ. Tiền *Trần thị Diễm Châu* nhỏ bé, đời chi. Tiền viết đối thoại cho anh nhỏ bé, đời chi, kỳ thấy mờ. Tiền bạc nhỏ nhặt, không đáng kể nhưng danh dự phải đáng kể, không thể « nhỏ nhặt không đáng kể » như anh nghĩ, anh Lê Dân ạ!

Kết luận, tôi xin mời anh hồi tưởng lần chót: Hôm anh và tôi lên Tax gặp anh Lâm Châu lấy thiệp mời xem *Trần thị Diễm Châu* anh đã « nóng giận » khi người ta không thỏa mãn đủ số thiệp mời của anh. Tôi tự hỏi nếu một hãng phim nào đó đã mời vợ chồng anh, vợ chồng nhà đạo diễn nhớn, một cái thiệp hai chỗ ngồi sát cửa cầu tiêu, anh sẽ có thái độ gì? Ông Phạm Bá Kim của Lidac đã mời cha đẻ ra cuốn phim hốt bạc các cửa ông ta một cái thiệp hai chỗ ngồi sát cửa cầu tiêu. Và tôi phải giáo dục ông ta. Tôi cố tình không nhắc tên anh. Buồn thay, anh đã « nóng giận » - cũng nóng giận như ai - và đã đóng vai trò Lê Lai cứu chủ một cách buồn cười. Anh dẫn chứng, anh bào chữa, anh tỏ quyền đạo diễn ghê quá. Vàng, anh là « ông vua ». Xin trả « ông vua » về với « sàn quay » của ông và chúc « ông vua » mãi mãi là « ông vua » đừng để bị chính « sàn quay » nó truất phế ngay vàng của mình.

DUYÊN ANH
(27-11)

CÁO LỖI

Vì bài vở khá nhiều và Ngọc thân ái đưa bài trở nên số này mục NTA tạm gác. Xin cáo lỗi cùng bạn ngọc. Số sau NTA lại tiếp tục nói chuyện với các bạn.

NGUYỄN THẾ

churchill, vazov, nostradamus...

1) Xin cho biết phương châm thành công của đại chính trị gia Winston S. Churchill.

2) Tóm tắt tiểu sử của Vazov Ivan.

3) Jean Nostradamus, Cesar de Nostradamus, Michel de Notre Dame có liên hệ gì với Nostradamus Michel.

4) Tóm tắt tác phẩm « La Dame aux Camélias » và Les Frères Karamazov.

5) Tiểu sử của Walt Disney và sự nghiệp phim ảnh của ông.

6) Xin cho biết tác giả của tác phẩm :

— Aladin ou la Lampe Merveilleuse

— Antoine et Cleopâtre.

— Le Tour du Monde en quatre-vingts jours.

— Gulliver's Travels

GIANG THANH BÌNH (Sàigòn)

Bạn Giang Thanh Bình gửi cho mục này 3 bức thư, hỏi trên 10 câu. Kỳ này xin trả lời 6 câu, còn lại xin nhắc tới kỳ khác.

1) W.S. Churchill đã từng là một quân nhân, một phóng viên, một dân

biểu, tổng trưởng, thủ tướng, một chiến lược gia, một sử gia... và ông đã thành công trong mọi lãnh vực. Nhưng có lẽ người ta đã và sẽ nhớ tới ông nhiều nhất ở vai trò một lãnh tụ chiến tranh (chef de guerre) trong kỳ Đệ II Thế Chiến khi ông lãnh đạo một quốc gia kẻ như đã chiến bại tới chiến thắng vẻ vang. Trong vai trò này, phương châm hành động của ông là :

Dans la guerre : Résolution
(Trong chiến tranh : quyết tâm)

Dans la défaite : Intransigeance
(Trong chiến bại : Không nhượng bộ)

Dans la victoire : Magnanimité
(Trong chiến thắng : Đại lượng)

Dans la paix : Bonne volonté
(Trong hòa bình : Thiện chí)

Phương châm này được ghi ở trang đầu mỗi tập « Hồi ký Chiến tranh » đã đem lại cho ông giải thưởng Nobel về văn chương năm 1953.

2) Ivan Vazov là một thi sĩ Bảo Gia Lợi. Ông sanh năm 1850 tại Sopot. Ông được dân tộc Bảo Gia Lợi ghi nhớ công trình cải cách phép viết đúng chữ (phép chánh tả) Bảo. Ngoài ra ông còn sáng tác tiểu thuyết và soạn kịch. Ông qua đời năm 1921.

3) Nostradamus là một giòng họ lớn tại Âu châu thời Trung Cổ. Ở Pháp gọi là Notre-Dame hay Nostre Dame. Ở Ý gọi là Nostradamus. Nổi tiếng nhất có Michel de Notre-Dame. Ông là một y sĩ đồng thời là một chiêm tinh gia Pháp, sanh năm 1503. Năm 1555 ông viết một cuốn tiên tri bằng thơ (tựa như sấm Trạng Trình) và tiên đoán rất chính xác về cái chết của vua Henri II của Pháp. Cuốn đó lấy tên là « Centuries » và đến nay vẫn còn người tin. Sau đó ông được Hoàng Hậu Catherine de Medicis tin dùng. Hồi đó Hoàng Hậu Catherine nhiếp chính nắm trọn quyền cai trị nước Pháp. Bà người Ý nên có lẽ vì vậy thường gọi Michel de Notre-Dame là Michel Nostradamus chẳng? Vì

hai người chỉ là một. Còn Jean và Cesar Nostradamus không được lịch sử ghi chép lại nên không rõ liên hệ với Michel ra sao.

4) Xin bạn thông cảm. Làm sao có thể tóm tắt những đại tác phẩm như « Les Frères Karamazov » của Dostoievsky ở trang này được?

5) Walter Elias Disney sanh năm 1901 tại Chicago, Hoa Kỳ. Năm 1906, gia đình ông qua tiểu bang Missouri lập trại và nơi đây cậu bé Walt Disney đã làm quen và vẽ những bức hình đầu tiên về loài vật. Năm 1910 (9 tuổi) ông khởi sự kiếm tiền nhờ tài vẽ, mỗi tuần ông vẽ hình cho một tiệm cúp tóc và được trả 25 xu hoặc hớt tóc không phải trả tiền. Năm 1917, ông trở về Chicago đi học, nhưng ông chỉ chăm chú theo học lớp tối tại Viện Mỹ Thuật Chicago. Tuy vậy ông bỏ ngang không thi tốt nghiệp. Sau chiến tranh thứ nhất, khi giải ngũ ông làm việc cho một hãng quảng cáo. Thời kỳ này ông cho ra đời cuốn phim hoạt họa đầu tiên (cuốn Laugh O Grams). Năm 1923 ông đi Hollywood sản xuất một loạt phim hí họa « Alice in Cartoonland ». Phim hoạt họa có âm thanh đầu tiên là cuốn « Steamboat Willie » ra đời năm 1928 với sự xuất hiện của chú chuột Mickey. Sau đó có thím chuột Minnie, chó Pluto và vịt Donald. Tiếng tăm của Walt Disney nổi như cồn, phim của ông được cả thế giới ưa chuộng (người ta tính có tới 2/3 dân số thế giới đã coi phim hoạt họa của ông).

Phim hoạt họa dài đầu tiên của ông là cuốn « Bạch Tuyết và Bảy chú Lùn » (1938).

Walt Disney được trao tặng hơn 100 giải thưởng điện ảnh. Năm 1964, ông được Tổng Thống Hoa Kỳ ân thưởng Huy chương Tự Do.

Năm 1955, ông xây cất giải trí trường Disneyland ở miền Nam tiểu bang California hàng năm thu hút hàng triệu du khách cả người lớn lẫn trẻ em.

Ông qua đời năm 1966.

6) Aladin ou la lampe merveilleuse là một trong những truyện trong cuốn « 1001 đêm » thuộc loại truyện cổ tích Ả Rập được lưu truyền mà không có tác giả. Theo huyền thoại thì Schéhérazade mỗi đêm kể cho em là Dinarzade nghe một truyện cổ tích. Các truyện này sau được ghi chép lại trong cuốn « 1001 đêm » gồm những truyện nổi tiếng được đóng thành phim như « Chàng thủy thủ Sindbad », « Ali-Baba và 40 tên trộm »...

— Tác giả vở kịch « Antoine et Cléopâtre » là Shakespeare.

— Tác giả truyện « Le tour du monde en quatre-vingts jours » là Jules Verne.

— Tác giả truyện « Gulliver's Travels » là Jonathan Swift.

trong nhật ký của Quỳnh

1) Muốn có cuốn truyện « Take a girl like you » tên Việt là « Cho người tôi yêu » thì phải tìm ở đâu vì Tuy Hòa không có bán?

2) Tiểu sử của Kingsley Amis, tác giả cuốn truyện đó.

3) Muốn có « Trong nhật ký của Quỳnh » phải mua bưu phiếu bao nhiêu? cuốn sách trên có bản đặc biệt không?

MUỘI MUỘI (Tuy Hòa)

Ký tên là Muội Muội và trong thư lại xưng cháu thì chẳng biết kể giữ mục này phải xưng hồ làm sao đây.

2) Đạo này sách Anh ngữ ở Saigon rất nhiều. Nhưng « chú » lò mò đi kiếm hoài mà không thấy đâu bạn cuốn « Take a like you » mặc dù các tác phẩm khác của Kingsley Amis mua rất dễ (I want it now, I like it here, The green Man, The Anti Death league...)

2) Kingsley Amis là một nhà văn và phê bình gia Anh sanh tại Luân Đôn năm 1922. Ông tốt nghiệp trường

(Xem tiếp trang 64)

NGUYỄN ĐÔNG

một thời đã qua

Một thời vắng bóng đi qua. Tôi ngủ yên giữa một trời bình yên thơ dại. Tuổi thơ của tôi không có gì là kỷ niệm, bởi hình ảnh của quầng thiếu thời vụt qua như chiếc xe lăn dốc vùn vụt va xa tít. Không bao giờ tôi quên được những ngày cũ, có chăng những ngày nhìn bụi cát bốc mù sau chiếc xe nhà binh.

Mà tình cảm chỉ lắng dịu một thuở nào đó rồi thôi. Bây giờ có nhớ cho lắm chỉ loáng thoáng một khoảng mây trời tím nhạt. Khi con dốc cuối cùng vượt qua tôi cảm thấy tuổi thơ mình chỉ còn là những hình ảnh xáo trộn trong vùng ký ức mờ mịt.

Rồi một ngày nào đó, anh sẽ nghĩ lời tôi nói là đúng. Một thời vắng bóng đi qua, có hối hận nghìn đời để tìm về ngày cũ vẫn là ảo vọng. Mà thôi. Tôi vẫn biết không còn gì. Bởi chúng ta đã lớn có nhiều vấn đề phức tạp ghi đậm trong tâm hồn. Tôi đã cố gắng hoàn tất năm cuối cùng của bậc trung học. Một năm vui đầu vào bao nhiêu công thức toán phức tạp. Anh vẫn lấy làm ngạc nhiên sao tôi lại chọn ban toán. Rồi anh sẽ thấy đó. Đời sống

không bao giờ dễ dàng với tôi đâu. Nhưng với anh hoàn toàn khác hẳn. Phải không? Hôm tiễn anh ra phi trường đi du học, tôi đứng trong đám đông nhìn anh cười lặng lẽ. Sung sướng nhé Anh nhỉ. Gót chân phiêu bồng của anh sẽ dẫm mòn những con đường của vùng đất lạ xa. Anh bị vây quanh bởi đám bạn bè ồn ào riu rít. Tôi ngỡ anh quên tôi. Con bé cô đơn mang vớ sò sàu muợn muợn đời vây quanh. Nhưng anh đã lách khỏi đám đông, về mặt hốt hoảng tìm kiếm. Uyên ơi! Uyên đâu rồi. Cảm ơn anh một lần đó nhé. Anh đã không quên tôi như mọi người đã từng bỏ quên một loài hoa dại. Anh đã nắm chặt bàn tay tôi. Nhớ nhé Uyên nhớ gửi thư cho tôi. Uyên có buồn không? Tôi như rừng mây Buồn? Sao phải buồn. Uyên buồn. Ừ. Sao ừ hoài vậy. Tôi lặng yên nhìn anh. Tôi biết nói gì hơn bây giờ hở. Tôi lặng lẽ nuốt nỗi buồn vào lòng. Biệt ly buồn quá! Nhưng người đi lòng đau sâu thẳm bằng kẻ ở lại. Mà thôi, việc gì rồi cũng sẽ tuần tự đến. Cũng như chúng ta quen nhau. Cũng như hai ngôi trường trung học của chúng ta nằm gần nhau trên một con dốc nhỏ thơ mộng. Sao lúc tôi gặp anh không là một hình ảnh êm đẹp nào đó như trong truyện vẫn thường diễn tả. Lúc đó chúng ta có nỗi phiền lớn. Anh bị ít điểm về về quốc văn. Tôi bị hai quả trứng về đại số. Lòng vẫn đau buồn không nguôi. Sao tôi lại chọn ban Toán, một ban hắc ám nhất của bọn con gái. Tôi lo đành đạp xe đung phải anh. Chúng ta đã gây gỗ nhau tưởng đến không đội trời chung. Thế mà sau đó lại chơi thân. Sao thế hở anh.

Tôi đã chệnh mảng việc viết thư cho anh dù rằng tôi vẫn nhận được những cánh thư xanh đầy ấp yêu thương của anh từ miền đất bên kia bờ đại dương. Viễn! Tôi không muốn hứa cưới với anh. Nhưng anh xem đó. Gia đình tôi không giàu có. Tôi là chị cả với một đàn em chín đờ lê thê. Như một dòng định mệnh với những ngày tháng quạnh hiu. Tôi phải chấp nhận như chấp nhận sự hiện hữu của mình trên thế gian này. Dù sung sướng, dù bất mãn cũng thế thôi. Tôi mong sao đời tôi mãi mãi sẽ bình dị.

Tôi nhớ một ngày, một ngày hút xa nào đó. Tôi đã đến quận lỵ với tất cả niềm vui dễ thương trong tâm hồn bé bỏng quá đỗi. Và rồi đó tôi mẩn thương nơi đây. Anh biết sao không? quận lỵ hiền hòa như một bãi biển phẳng lặng không dấu chân người. Một miền biển hoang vu lạ xa nào mà những kẻ yêu nhau cũng chưa bao giờ tìm đến. Tôi sẽ là con ốc nhỏ, sẽ bỏ lớp vỏ đi chơi một cách thoải mái. Chỉ ở đó tôi mới không hoài nghi không yếm thế. Viễn ơi! Sao tôi vẫn nghĩ rằng rồi anh sẽ quên tôi. Cứ nghĩ một ngày nào đó, anh trở về với một người thiếu nữ nào khác. Nước mắt tôi đã đầm đìa trên má. Viễn ơi! Sao lâu quá không về. Tôi sẽ đợi anh đến bao giờ đây hở.

Mà cuộc tình chúng mình rồi sẽ đi đến đâu? Tôi không muốn nghĩ tiếp. Sao tôi không sống một đời yên phận như tôi đã tự hứa. Sống êm đềm trong quận lỵ thờ ơ. Nơi đây mãi mãi sẽ là vùng đất vĩnh cửu cho tâm hồn nghỉ ngơi...

NGUYỄN ĐÔNG

CHIỀU HẸN CŨ

TỪ KỂ TƯỜNG

Tôi đón Vân ở chỗ hẹn cũ. Buổi chiều nắng còn tươi trên cây lá. Con đường dài và rộng thênh thang chạy trong tầm mắt. Một buổi chiều đẹp thả xuống những mái nhà cao, bầy chim bồ câu lượn vòng quanh một tháp chuông ngó thấy được của một ngôi giáo đường ở xa. Vân tôi từ trước mặt tôi, trong chiếc áo dài trắng bay dạt về phía sau với mái tóc. Trong tay nàng vẫn cầm linh kính những tờ báo học trò, quyển sổ tay to lớn bìa nâu sậm.

Vân cười hỏi :

— Chú đợi cháu có lâu không ?
— Mất nửa tiếng thôi. Sớm chán.
— Giận cháu không ?
— Nếu giận đã bỏ về rồi. Thấy thương lắm mới ở lại chờ. Tại sao cứ sợ chú giận mà không giận lại chú ?

— Giận rồi chứ. Giận mà chú đâu có biết.

— Lúc nào ?

— Mấy hôm rồi. Lúc cháu đau nằm liệt trên giường.

— Trời đất. Sao không nói ?

— Im lặng thích hơn. Giận ai nói ra thà đừng giận. Mà ăn nhằm gì chú. Cháu có giận chú cũng không để ý.

— Chú biết đâu mà để ý.

Tường Vân cười khúc khích :

— Cháu gian chú sống thì để vậy, chết mang theo. Chú có sợ không ?

— Sợ hết hồn.

— Chú xạo. Chú mà sợ ai.

Chú sợ rất nhiều người. Hình như ai chú cũng sợ hết. Cuối cùng rồi chú cũng đâm ra sợ chú luôn.

Tường Vân cười lớn. Lần đầu tiên tôi mới thấy Tường Vân vui thật sự. Nàng có vẻ hồn nhiên bên cạnh tôi chứ không lo âu. Đôi mắt buồn kia đã lồng vào trong nắng. Màu mắt tươi chiều nay như màu trời.

— Sao chú không chạy ?

— Chú đang nghĩ là nên đi đâu. Mình đi hết cả Sài Gòn, chỗ nào cũng đi, bây giờ hết chỗ để đi.

— Đi chỗ nào chú thích ?

— Sợ cháu không thích.

— Thích. Ngày mai cháu về Đà Lạt rồi.

Tôi đạp máy xe. Chiếc xe gắn máy của người bạn cho mượn và tôi mới biết chạy nên không bảo đảm lắm. Nó có thể tự nhiên đang chạy rồi dừng lại hết sức bất ngờ. Tôi phải khở công trả số, bóp « âm-prê-da » quờ quạng lung tung một lúc mới nổ máy. Tường Vân đã quen với chiếc xe này từ mấy hôm nay. Nàng trêu tôi :

— Chắc tại cháu mập quá nên chiếc xe mới thờ ra.

— Nó không hợp với cháu. Chú đi một mình không sao, khi chở cháu là nó luôn luôn chết máy. Thật khó hiểu.

— Dễ ợt, tại vì nó không thích cháu.

— Mà chú thích ?

Tường Vân giấu mặt sau gáy tóc tôi, cười nhỏ. May mắn, hôm nay chiếc xe chạy ngon lành. Nhớ hôm đưa Tường Vân đi mua bánh mì, nó trở chứng bắt tôi đạp gần một tiếng đồng hồ mới chịu chạy. Mẹ Tường Vân bảo chắc có ngày tôi đứt tim vì chiếc xe.

Tôi cười nói với Tường Vân :

— Bữa nay yên chí.

— Tại cháu chưa ăn. Tốt nhất là đừng đưa cháu đi ăn nhé. Ăn no nó lại không chạy nữa thì nguy.

Con đường thẳng tắp dưới cây, gió mát rượi và nắng nhạt bay múa trước mặt như những tấm lụa vàng óng. Tường Vân thuật lại cho tôi nghe buổi tối sinh nhật lúc tôi về Nàng hồn nhiên kể và tiếc rẻ đêm đó mưa càng lúc càng to nên không có trăng mọc. Tôi hỏi :

— Đà Lạt của cháu có khi nào mưa như vậy không ?

— Thường xuyên như vậy đấy chú. Nhiều đêm nằm nghe mưa cháu muốn chết.

— Hồi đêm chú cũng muốn chết.

— Chú mà cũng muốn chết ?

Tôi cười. Tường Vân ngạc nhiên :

— Lạ thật. Chú chết bỏ Hạ lại cho ai ? Hạ sẽ buồn lắm đấy. Hạ đâu hay rớt hả chú ?

— Hạ rớt.

— Hạ biên thư cho chú à ?

— Hạ còn nói sắp về đây chơi ít hôm.

— Như thế là hai người đầu có giận nhau? Thế mà cũng làm cháu quỳnh lên định làm sứ giả giảng hòa. Chú ác thật.

Tôi im lặng nghe Tường Vân nói. Nàng nói huyền thuyên. Và tôi cũng không biết giải thích với nàng làm sao. Tôi trung tâm thành phố, tôi nói với Tường Vân :

— Chú gửi xe, rồi đi dạo một lúc.

— Dạ.

Tôi tới chỗ gửi xe. Xong đi với Tường Vân ngược lại con đường. Nắng trải trên những bức tường của khu phố trước mặt. Trên các đỉnh cây và các cửa sổ cao lũ chim én kêu tíu tít. Tường Vân bảo :

— Chim én hả chú?

— Hình như thế.

— Chú lúc nào cũng hình như. Lũ chim én giống cháu.

— Minh đi ciné.

Tường Vân không có phản ứng trước quyết định bất ngờ đó của tôi. Nàng theo tôi tới rạp Rex, bước lên những bậc thềm. Tôi vào mua vé và trở ra nói với Vân :

— Xuất bốn giờ. Minh có thể đi dạo một lát.

— Dạ.

Tường Vân ngoan ngoãn bước đi bên tôi. Gió lồng lộng từ hướng sông thổi về thành phố làm rung động những đỉnh cây và làm bay dạt tà áo của Vân lúc qua đường. Tôi và nàng đi chậm, thong dong giữa những người xuôi ngược. Một lúc, tôi nói :

— Bữa nay chú muốn nói với cháu một chuyện.

Tường Vân cười :

— Chú nói đi, cháu đang nghe.

— Một chuyện quan trọng trước khi cháu về Đà Lạt.

Tường Vân tròn mắt :

— Một chuyện quan trọng?

— Thật.

— Chú làm cháu sợ quá.

— Không có gì. Nhưng chút nữa vào trong ciné chú mới nói. Bây giờ chú đề nghị với cháu đừng gọi chú bằng chú nữa. Nghe nó kỳ kỳ. Huyền Nga, Thanh Chi, Liên Trâm, và cả Hạ nữa đều gọi chú bằng anh, trong khi chỉ có mình cháu gọi bằng chú, khiến khi nói chuyện với mấy người đó chú bị lúng túng, khi thì chú khi thì anh loạn cả lên. Cháu thấy thế nào?

— Cháu quen rồi chú Lam ơi.

— Bây giờ sửa lại.

— Khó quá. Ngược miệng chết.

— Rồi sẽ quen.

Tường Vân chớp mắt, ngó về phía trước mặt. Có những vạt nắng vàng óng như đang bay tới trước mặt tôi và Tường Vân. Con đường rợp rờ hai hàng cây thấp và bóng một con sông ở xa với tiếng sóng và gió lồng. Những ngôi nhà thật đẹp, cao vút. Tôi nhắc Tường Vân :

— Cháu thấy thế nào?

— Tùy chú.

— Nghĩa là cháu bằng lòng thay đổi?

— Dạ, nhưng ngay bây giờ thì không được, Cháu ngược mà chú.

— Lúc nào không ngược?

— Chú đừng nhìn cháu.

— Chú nhìn chỗ khác.

Tôi quay nhìn chỗ khác, chờ đợi Tường Vân thay đổi lối xưng hô, nhưng Tường Vân bỗng cười :

— Chú nói gì đi chứ, rồi cháu mới đổi được.

— Nói gì bây giờ?

Bây giờ tới phiên tôi thấy ngược. Thật ra, gọi nhau bằng chú cháu cũng thơ mộng và tôi rất thích. Nhưng hình như tôi cảm thấy có một cái gì mất mát trong hai tiếng ấy. Tôi đùa :

— Chú mà làm chú của ai được.

— Sao không, chú có vẻ người lớn, đứng đắn.

Tôi cười :

— Chú đừng thôi, chứ không có đắn.

— Chú lớn tuổi hơn cháu.

— Lớn tuổi cũng không có nghĩa là phải làm chú. Thiếu gì người lớn tuổi mà vẫn làm anh.

Tường Vân cười. Cuối đường, chúng tôi đi quanh lại. Rẽ sang con đường khác, ở khu phố toàn người Ấn độ. Khu phố này tôi chưa đi bao giờ. Bóng mát đậu từng khoảng lớn, những chiếc xe hơi bóng loáng nối đuôi nhau. Tôi thấy khát nước. Tôi quán nước tôi nói với Tường Vân :

— Vào đây uống nước với chú.

— Chú khát?

— Vào chú nói chuyện.

Tôi đẩy cánh cửa nặng nề bằng sắt bước vào. Quán vắng hoe không người nào ngoài chúng tôi. Những chiếc ghế trống nằm im lặng dưới tiếng quạt trần chạy rè rè. Quán cửa toàn bằng sắt, những song thưa ngó thấy Bên ngoài đường, thấy cả một khu phố bao quanh. Quán này chia làm hai, bên kia thường đông người. Bên này thường chỉ có người ngoại quốc ngồi. Tôi và Vân tự do nói chuyện. Đồng thời được nhìn ra một khu phố nhuộm bóng chiều tà. Vân hỏi :

— Chú thường đến đây với những ai?

— Bạn chú.

— Dĩ nhiên, nhưng cháu không hỏi như thế.

— Chú tới đây với Liên Hương, lúc trước.

— À, Liên Hương, cháu nghe Huyền Nga và Thanh Chi nói nhiều về Liên Hương, dễ thương lắm phải không chú?

— Dễ thương một lúc nào đó, rồi thôi.

— Sao vậy chú?

— Bây giờ không còn gì.

— Rồi ai nữa ?

— Phương Thúy. Một dạo.

— Cháu cũng nghe nói về Phương Thúy. Chú có nhiều cô quá. Hôm nào phải giới thiệu hết cho cháu, nhé ?

— Còn đâu mà giới thiệu, người ta bỏ chú đi mất tiêu hết.

— Tại chú chứ bộ.

Tôi gọi nước. Người hầu bàn lễ phép mang tới, Tường Vân ngồi nhìn ra đường.

— Con đường đẹp quá, chú nhỉ ?

— Đâu bằng đường bờ hồ dẫn về nhà cháu.

Tường Vân cười. Tôi hình dung ra con đường đó. Một buổi chiều Giáng sinh năm nào tôi đã đi với Hạ tới nhà Vân. Những cái cây đứng rù bóng bên hồ, sương mù xuống che lấp những vạt nắng yếu. Và hoa trong vườn nhà bên đường ngát hương thơm. Tôi không nghĩ rằng đến một ngày nào sẽ trở về Đà Lạt, đi trên con đường đó tới nhà Tường Vân một lần nữa. Cô bé tôi không gặp, hay sẽ chẳng bao giờ gặp chỉ là một gương mặt nào đó, rất mơ hồ với ngày tháng. Không ngờ, rồi gặp nhau trong thành phố này. Đang sắp sửa có một cuộc tiến đưa nhau, và tôi đang dự định cho một chuyến đi mới. Con đường dẫn về nhà Tường Vân bây giờ có còn hoa nở, sương mù có xuống trong những buổi chiều lay bay mưa, hay xa lạ đến không còn dấu tích ?

— Uống nước đi Tường Vân.

Tường Vân đưa ly nước cam lên uống từng ngụm nhỏ. Đôi mắt như chìm sâu trong đáy ly. Một khúc nhạc quen thuộc vang nhẹ. Tôi có cảm tưởng có rất nhiều lá bay bên ngoài.

— Chú nói lúc nãy, tính sao ?

— Chú nói nhiều quá cháu đâu nhớ hết.

— Chuyện đời lại cách xưng hô cho khỏi ngượng ấy mà.

— Tùy chú.

— Sao được. Phải nói là tùy cả hai mới đúng.

— Chú muốn thế cháu sẽ nghe, nhưng mà ngượng lắm chú ơi. Thay đời khó quá. Về Đà Lạt hẳn hay.

— Về trên đó cháu lại quên. Chú muốn thay đời ngay từ bây giờ.

Tường Vân cười :

— Chút nữa, vào ciné đã. Bây giờ ngượng lắm.

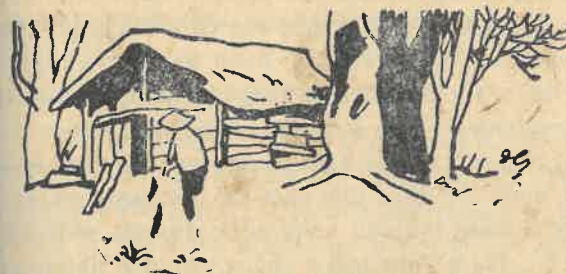
— Nhớ đấy nhé. Ai quên thì rán mà chịu tội.

— Nhưng cháu giao chút nữa cơ. Bây giờ chưa. Không có tội gì hết à.

Tôi đành cười :

— Cũng được.

(Xem tiếp trang 56)

NHÃ NAM

TỪ XA, TIẾNG ẪNH ƯƠNG

Buổi chiều mùa đông sụp xuống thật vội. Mới sáu giờ mà xem đã mờ mịt, một thứ mờ mờ, âm âm như có trộn bụi, trộn khói, mỗi lúc mỗi lớn dần, đang chồm lên cây lá nhà cửa. Sau bữa cơm, chú Tuấn nằm vắt chân chữ ngũ, tựa vai trên chiếc gối, đầu cao hẳn trên thành giường, bàn chân phải đánh nhịp, bắp chân rung rung, rờ rờ một kẻ nhàn nhã có hạng. Con người đầu sao cũng phải tự tìm lấy một giây phút thanh thoi bằng ấy. Một chén nước trà và một cái tằm, cái tằm đang thoãn thoắt lục lạo từng kẻ chân răng. Cũng là một cái thói quen thích thú, chú không hiểu sao có những người họ không cần đến sự xía rắng ? Bên ngoài, đêm đến đen hẳn tự lúc nào. Ngọn đèn nê-ông bật lên. Sáng dữ, sáng lại thêm sáng ! Chú Tuấn ra về đặc ý. Chú mới thay cái bóng sáu tắc, vứt cái ba tắc, nó vừa cũ vừa hỏng. Sáng thế này cái kim rơi cũng thấy ! Thím Tuấn ngồi ở cuối giường, đôi mắt cũng ngó mông vào ngọn điện.

— Sáng quá ông há, có vậy chớ đâu như ngọn điện lung hùm.

— Khéo thầy bói dữ ! Cái người ta sáu tắc mà bi.

— Đây rồi tiền điện lại lên. Ba tắc đã ba trăm, sáu tắc cũng năm sáu trăm là ít.

— Mấy trăm thì mấy chứ. Con người có con mắt thì cái nhà có ngọn đèn. Người ta đi tìm chút ánh sáng đâu có dễ, mụ.

Thím Tuấn bỏ lửng câu chuyện. Thím đứng dậy ra khép cánh cửa. Vệt sáng trượt vào trong nhà. Mặc cho ngoài trời gió, mưa và cái đèn tối tha hồ mà thi nhau chen lấn, xô đẩy. Mưa reo trên mái tôn, gió quật ngang ngọn dừa, mưa và gió vật vã từng trận, đứt nối và tiếp tục. Về ẩm cúng hiện rõ

rong gia đình những lúc này. Những người nghèo khổ cũng chỉ ao ước được, chừng này. Cái thềm thường nhỏ mọn của họ không quá tầm tay, cũng đã phải đánh đổi bằng mồ hôi nước mắt mà vẫn chưa tìm ra. Hiện giờ có được bao gia đình đang sum họp trong cái khu phố hẹp hòi, chen chúc này? Chú Tuấn vội xua đuổi, chú không buồn nghĩ ngợi, chú có để lòng tới cũng chẳng nên gì. Phận chú đã hơn ai? Với lại lúc này thiên hạ ai họ cũng chỉ nghĩ đến mình, nghĩ đến kẻ khác thì có lợi gì? Thầy kệ, ai sống mặc họ cứ yên phận thủ thường, đừng sinh lòng ăn hại người khác đã là phúc đức ba đời rồi. Chú ngồi bật dậy, hớp một miếng nước, nước trà đậm còn quyện mùi thơm mới. Chú ưa uống nước trà đậm. Chú ghét cái thứ nước trà nhạt nhạt, uống vào nó sao sao ấy! Chẳng thà chú uống nước đun sôi, chú uống nước lã còn khoái hơn là khác. Thím Tuấn biết ý chồng, cho nên những giờ tan sở, thế nào thím cũng lo một bình trà thơm tất để sẵn. Chú Tuấn với lấy bao thuốc trên bàn. Chú đốt một điếu. Sau bữa cơm, trời lạnh, rít một hơi thuốc mới biết hết cái ý nghĩa của nó. Chú rít tiếp một hơi nữa, một hơi nữa. Bấy giờ lũ trẻ con chú bắt đầu ùa nhau ra bàn. Lũ chúng cũng khoái mắt, điện sáng, biên chép tô vẽ càng thích. Ba đưa ngòi cắm cúi, hí hoáy nó gạch, nó viết, nó xóa... lia lịa. Một chập, chú biết như lệ thường rồi chúng sẽ cất giọng lên, ba đưa sẽ gân cổ gào lên một lượt, đưa nào cũng muốn át cả tiếng của đưa nào, inh ỏi, một lúc lại hạ giọng, rã rời rồi im bật, chuyện trò. Hôm nay lại không thế, hai cô cậu nhỏ cứ chép và vẽ. Chúng làm gì thầy mặc, ít khi chú Tuấn để ý đến. Hơi đâu mà ngó mắt tới, suốt ngày chú cũng đi làm, có lúc nào rảnh rang? Ban tối, chú cũng phải đọc sách báo, không đọc thì sống gì nổi. Chú học lóm đầu đó một câu « *Sĩ phu mà ba ngày không xem sách, soi gương thấy mặt mình mốc* ». Chú chẳng phải sĩ phu sĩ pha gì, mà nằm lòng câu ấy làm phương châm thường nhật, riết rồi cũng quen. Thành ra bây giờ chú đâm ra nghiện, nghiện xem sách, sách cũng là cái thú đam mê, chú mê đọc hẳn đã từ mấy năm nay. Chú đang đọc sách. Chú đọc lại quyền Chân trời cũ của Hồ Dzếnh. Thằng Cả nó cũng học bài, chỉ một mình nó đọc. Nó đọc thật đồng ục, nó đọc lọt vào trong tai chú: « *Hoàng hôn... ếch ương kêu, tiếng khàn khàn phát từ muôn gốc cỏ, từ những ruộng, sâu thẳm xuống làm cho con đường tự nhiên cao. Tiếng áo nã, hơi phồng lên như trong ấy có sự gắng sức, tiếng rậm. nhiều và thể lương như sự chết làm sôi bóng hoàng hôn...* » Bật nhiên, dừng lại, nó cất tiếng hỏi:

— Ba ơi! Ếch ương là con gì hở, ba?

— Chứ ở trường cô giáo giảng làm sao?

— Cô bảo là một loại con ở nhà quê.

— Con nào lại chẳng ở nhà quê!

Chú Tuấn mỉm cười. Thằng Cả lại giục:

— Là con gì ba?

— Thì là con... thì là con ếch ương.

Chú Tuấn sực nhớ đến chuyện đầu đó, có một giáo sư, trong khi giảng bài gặp câu ca dao « *Thương em anh cũng muốn vô. Sợ trường nhà Hồ sợ phá Tam giang* » thì một cậu học trò đứng dậy hỏi. Thưa thầy phá là gì ạ? Ông giáo sư ấy thản nhiên trả lời. Phá là... phá là... là cái phá ấy mà cũng không biết.

— Không, ba giảng giùm con đi.

— Ếch ương hả? Nó là một loại động vật thuộc loài ếch, hình thù như con cóc mà nhỏ hơn con cóc, màu đen láng, thường kêu về mùa đông. Tiếng kêu « ờn ờn, ờn ờn » nghe bõn rền, nặng nề và buồn lắng. Bởi thế Tây nó gọi là Crapaud-Buffle, nghĩa là con cóc mà tiếng kêu to như con trâu. Ếch ương thường ở trong những bụi tre, rãnh nước, chỉ kêu về đêm, nhất là những đêm tối trời, tiếng kêu nghe càng xao xuyến, bồi hồi. Có điều hay là trời đang mưa to, ếch ương kêu là biết sắp tạnh.

— Thế ở thành phố không có con ếch ương sao ba?

— Chắc là không, mười mấy năm rồi, ở đây ba không còn nghe tiếng ếch ương kêu.

— Còn con gì có ở nhà quê mà không có ở thành phố nữa không Ba?

— Có chứ, nhiều lắm. Những con vật kêu mùa, nó đến khi đầu mùa và nó đi khi cuối mùa. Chẳng hạn như con cúm nùm, kêu vào thời lúa con gái, khi mà khắp cánh đồng trải màu xanh mạ, thân lúa non tơ mượt mà quắc ngọng theo chiều gió. Đó là lúc tiết trời tháng hai tháng ba, màu trời thật trong và nắng ấm. Tiếng cúm nùm giục già vào lòng người muộn giấc một cách thanh thản, nghe như còn đọng lại một ít sương mai giữa sớm trời hồng. Chẳng hạn như con tu hú trở về khi độ cuối xuân, đầu đó rải rác trên cánh đồng đang mùa lúa chín. Những bông lúa vàng óng từng quây trên vai theo về mấy con ngõ trong làng. Chẳng hạn như con chim cuốc kêu rộ vào độ cuối hè, nó kêu cùng lúc với tiếng ve già và trên hàng phượng những cánh hoa đỏ rực, đó là lúc trời hém gió và từng cao lắng kín không một vẩn mây. Mỗi mùa là một con vật làm chủ, nghe tiếng chim quen đã biết tiết trời, cho nên ngày xưa văn gia thi sĩ thường mượn hình ảnh con chim mà tả về năm tháng.

— Ba có nhớ những câu thơ nào tả vậy không ba?

— Thì chẳng hạn như trong Chinh Phụ Ngâm:

Thuở làm hành oanh chưa bén liễu

Hỏi ngày xẻ ước nẻo quyên ca

Nay quyên đã giục oanh già

Ý nhi lại gáy trước nhà liú lo.

Ý rằng, ngày chàng ra đi thi chừng độ cuối đông, con chim oanh chưa lại gần cành liễu. Thiếp hỏi bao giờ chàng về, chàng hẹn mùa hè, lúc chim quyên ca. Mà nay thì chim quyên đã giục già ra đi hết rồi, con chim oanh

cũng đã già, nghĩa là đã qua rồi ba mùa hạ thu đông. Đến nay thì mùa xuân đã sắp lại, con ý nghĩ đã gáy liu lo trên cành liễu kia rồi mà vẫn chưa thấy tâm chàng.

- Hay quá ba há, thi sĩ ngày xưa cũng hay ghê há ba !
- Ừ, học cho giỏi đi rồi sang năm, sang năm nữa sẽ học tới.

Chú Tuân đi nằm sớm. Đêm nay chú không thức khuya như mọi hôm. Lòng chú như tình cờ gọi lại những chuỗi ngày êm đềm ở nhà quê, nơi chú đã từng sinh ra và nuôi lớn khôn cả nửa đời người. Chú không thể nào quên được cái buổi ấu thời của chú, luôn luôn được nuông chiều bên cạnh cha mẹ. Chú còn nhớ thật rõ một lần về ngoại, cha chú cũng chú băng qua khu vườn thị, một khu vườn mênh mông mà cây cối và bóng tối lúc nào cũng muốn chụp lên đầu trẻ thơ một hoang lạnh hải hùng. Chú kh ông dám đi trước, chú không dám đi sau, chú chỉ còn có thể treo lên lưng ba chú để được cõng đi, và cũng lần ấy chú mới thấy cái lạnh lẽo trong đàn đom đóm bay lập loè giữa tối mùa đông và cũng lần ấy chú mới nghe thật rõ tiếng con ếch ương kêu buồn, tiếng kêu ngân dài vang vọng trời đêm. Giờ đây đã hơn ba mươi năm, hai mươi năm cha chú không còn và mười năm làng chú tiêu điều xa khuất như cánh bèo trôi dạt trên dòng nước chia xa. Và rồi chú cũng bật hẳn tiếng ếch ương, « tiếng áo nã, hơi phồng lên như trong ấy có sự gắng sức, tiếng rậm, nhiều và thể lượng như sự chết làm sỏi bóng hoàng hôn.»

Đêm đã khuya, tiếng còi giới nghiêm hụ đã từ lâu, chỉ còn mưa, gió và cái đen tối trùm lên vũ trụ.

NHÃ NAM

đầu tháng 12 phát hành CÒN NHỮNG BÓNG MƯA TAN truyện dài TỪ KẾ TƯỜNG

Một truyện dài thành thật nhất, thiết tha nhất và cũng thơ mộng tuyệt vời nhất của tác giả từ trước tới giờ.

Quà tặng Giáng Sinh rực rỡ nhất, thay cho một tấm thiệp, một bức thư, một câu chúc hay một lời chào ý nghĩa nhất.

Truyện của một người này nhớ thương một người kia. Một thành phố gắn liền một thành phố. Một con đường yêu dấu một con đường và một mùa tương tư một mùa.

Bìa bọc lộng lẫy với tranh giấy của Nguyễn Trọng Khôi
NGUYỆT QUÊ xuất bản

quán hương rừng PHẠM ĐÌNH THỐNG

Đừng ngạc nhiên khi anh nói anh đến quán vì nhớ núi rừng. Rừng xanh mịt mù. Rừng thở hơi ngào ngạt trong huyết quản anh. Hương rừng của ngàn năm chìm lắng trong hồn anh. Rừng hùng vĩ bát ngát tràn đầy kỷ niệm trời dậy trong quán khuya chập chùng lời ca tiếng nhạc. Và đôi mắt em long lanh như sương sớm có làm hồn anh xao động đôi chút cùng với nỗi nhớ rừng dâng động, nhưng không phải vì thế mà anh đến quán vì Giáng Hương hay Dáng Xưa. Và chắc chắn anh không đến quán để uống cà phê hay uống gì cả. Anh đến để *uống* hương rừng. Quán rừng cây. Quán có khung cảnh của một cánh rừng thơ ấu. Và bóng tối mịt mù che khuất một khoảng đời hư tưởng. Một thu mình, gói kín và một đàn trái. Gói kín giữa cuộc đời và đàn trái với bóng tối. Quán có tên gọi nhớ một cái gì đã xa xăm, đã cũ, mơ hồ như cơn mộng. Diu diu như tiếng nhạc xa vắng. Ở những đêm dài hồn vẫn mơ hoài một kiếp xa xôi, buồn sớm đưa chân cuộc đời. Lời Đường thi nghe vẫn rền rền trong sương mưa, dù có bao giờ lắng men đợi chờ. Tình Nhị Hồ vẫn yêu âm xưa. Cung Nguyệt Cầm vẫn thương Cô Tô, nên hồn tôi vẫn nghe trong mơ tiếng đàn đợi chờ mơ hồ, vẫn thương muốn đời.

Quán nằm xa thành phố. Muốn đến quán phải qua những con đường gập ghềnh tối tăm. Buổi chiều lang thang trong thành phố, qua những hàng cây xanh cao vút anh chợt nhớ rừng. Nhớ một quãng đời thơ ấu giữa rừng xanh trùng điệp, núi đồi bát ngát. Anh đến quán cùng lúc với bóng tối buông phủ khu vườn cây. Và những lo âu phiền muộn rút lại phía sau, bên ngoài. Chỉ còn lại chút hương hoa kỳ diệu của nhựa lá cây vừa rụng hững hờ trên mặt bàn phẳng lặng. Hương lá úa ngầy ngật gợi nhớ. Nỗi nhớ mênh mông tan chìm cùng bóng tối. Anh muốn nói đến Dáng Xưa. Anh soi thấy những chiếc bóng quá khứ đổ nhập hòa lẫn với hương lá úa. Hương tàn úa của một thời đã cũ.

Ôi chiếc bóng thời gian đồ dài trên những màu lá.

Có phải là nỗi buồn tuyệt diệu ?

Người bạn,

Bạn có định làm « người về trong đêm tối ôm cành hoa tả tơi bóng in dài gác đời lẻ loi » chẳng ? Con đường đêm sẽ làm bạn chùn chân. Rồi tất cả sẽ trở lại cái vị thế bình thường của nó. Đời sống vốn đã buồn bã. Quán rừng cây tặng ta một chút thơ thời hân hoan. Cám ơn Giáng Hương Dáng Xưa. Anh muốn nói lại một lời đã cũ. Bởi thật ra chẳng có gì mới mẻ cả dù anh cố ý làm mới, nó cũng đã cũ. Những cái mà anh tưởng là mới mẻ hoặc do anh làm cho nó mới mẻ thì người khác, ở một không gian và thời gian khác, đã dùng tới và bỏ lại sau lưng. Nên đừng buồn khi anh nhắc đến một sự thật đã cũ như rừng già Trường Sơn xanh thắm. Rừng của đất trời và rừng của anh. Và đất trời đêm nay lắng đọng nghe hơi thở rừng hòa nhập trong tiếng nhạc diu diu ngân say.

Đêm đã khuya. Anh trở về với nỗi lòng thình lạng. Trời đầy sao. Và ánh trăng non nằm chênh chếch khiêm tốn ở một góc trời không đủ soi rõ lối vào ngõ hẹp. Sương xuống lạnh, và màu trăng lạnh. Anh ngược nhìn trời và tìm một vì sao. Sao Thiên Nga. (Tên vì sao này chắc chắn không có trong danh sách của thiên văn học). Vì sao có đôi cánh trắng bay giữa vòm trời đêm xanh ngắt. Hơi gió thổi nhẹ từ đôi cánh Thiên Nga giữa trời khuya khoắc cũng đủ làm anh thấy lạnh. Lạnh và nhớ. Anh kéo cao cổ áo, đốt thuốc lá và nghe tiếng gót giày mình gõ buồn bã trên lối vắng. Anh thấy nhớ. Nỗi nhớ gần gũi mà xa khơi. Nỗi nhớ tuyệt vời. Và trăng non khuya khoắc cũng im vắng như lòng. *Đêm lạnh màu trăng khô, lạnh mới sâu viễn xứ. Rượu say không đủ ấm, lòng im vắng như đêm.* Anh không trở về từ một tiệc rượu nào mà từ một chiếc quán giữa vườn cây ngoại ô thành phố. Đã bốn ngày anh không gặp Thiên Nga. Nỗi nhớ chạy trong từng huyết quản anh. Nỗi nhớ len trong hơi thở, vang vọng trong đầu anh tiếng vỗ cánh của Thiên Nga. Anh gọi nhỏ Thiên Nga Thiên Nga.

Căn gác trọ cửa đóng im lìm. Không dám gọi người mở cửa sợ phiền giấc ngủ, anh đu theo mái hiên ngoài leo lên. Tiếng động thật nhẹ cũng đủ

làm vang vọng đêm khuya. Anh nhớ một lần đến thăm Thiên Nga về với chút hờn giận vu vơ, anh đã ngâm oang oang giữa đường đêm *Ôi trở về lúc sương đêm xuống lạnh, gõ nhịp tim đau xót chút đam mê.* Đêm nay, đêm cũng sâu như lòng mong đợi. Đợi gì, hẳn người bạn đã biết.

Đêm anh nằm mơ thấy một cánh đồng xanh ngút mắt. Nơi anh đứng là một ngọn đồi thoải thoải đầy hoa đại đủ màu sắc sỡ. Đó là một sớm mai thật đẹp. Năng rất mới. Năng trái màu vàng óng ả chạy dài từ sườn đồi qua cánh đồng xanh và tít tắp tới chân trời xa, ở đó những dãy núi nhật nhòa trong nắng sớm. Có tiếng Thiên Nga gọi anh trên đỉnh đồi. Anh quay lại. Màu áo vàng Thiên Nga bay bay trước gió. Và những sợi tóc quấn quýt quanh cổ quanh mặt nàng. Anh như nghĩ thấy hương tóc nàng quyện trong không khí êm dịu, lặng yên. Anh chạy bay lên đỉnh đồi. Thiên Nga đưa tay chỉ về phía sườn đồi bên kia, cà phê đã nở những chùm bông đầu tiên trắng lốm đốm chen lẫn trong cành lá xanh um thấp là đà sát mặt đất. Lòng anh chợt nở với một niềm vui. Anh kéo tay Thiên Nga đi xem từng chùm hoa nhỏ hứa hẹn một mùa xanh vườn hạnh phúc của đôi lòng rộn rã thương yêu. Anh mãi miết đi lòn theo từng gốc cà phê, chen chân giữa đám lá xanh say sưa nhìn ngắm những chùm bông đầu tiên và miệng thì huyện thuyên ca hát. Đến lúc anh sực nhớ quay lại thì Thiên Nga đã biến mất đâu rồi. Chắc là Thiên Nga trốn đâu đó để trêu anh chơi. Anh cất tiếng gọi vang vọng cả núi đồi, nhưng không có tiếng đáp lại. Anh chạy lên đỉnh đồi nhìn quanh quất không thấy bóng Thiên Nga đâu cả. Hay Thiên Nga về nhà. Anh chạy bay xuống chân đồi. Khu vườn vắng. Cánh cửa nhà vẫn đóng im lìm. Tiếng anh gọi vang xa đến cánh đồng xanh và những chú chim ngơ ngác vỗ cánh. Nhà vắng tanh. Chiếc khăn quàng cổ màu đỏ của Thiên Nga còn vắt trên thành ghế trong phòng khách. Anh hốt hoảng. Thất vọng, mệt mỏi. Cổ anh muốn rướm máu. Anh gọi không còn ra tiếng nữa. Thiên Nga bỏ đi đâu ? Tại sao nàng không cho anh hay ? Nàng đi bằng cách nào ? Bao nhiêu câu hỏi quay cuồng trong đầu anh. Anh ôm mặt gục đầu trên bàn với chiếc khăn quàng cổ còn nắm chặt trong tay và anh thiếp đi. Đúng lúc đó anh thức giấc và tìm còn đập mạnh. Anh nghe rõ tiếng cầu nhàu của người đàn ông nhà kế bên thức giấc vì tiếng gọi trong mơ của anh vang vọng giữa đêm khuya.

Người bạn. Có phải những điều trong giấc mơ và sự thật thường không phù hợp nhau. Như trong mơ ta thiếp đi là lúc ta tỉnh giấc trong trường hợp kể trên. Tôi không tin như vậy đâu, người bạn. Còn nhớ trong một tờ thư người bạn nhỏ viết : « ... Trời mưa thì chắc là ông hay buồn lắm nhỉ ». Bận giờ, trời không mưa nhưng tôi vẫn buồn. Nỗi buồn dịu vợi, dần trải bằng hoang vắng khắp không gian chìm lắng này, bạn ạ. Và đừng nghĩ đó là một cái cớ, người bạn.

Phải nói là những tiếng động ấy âm vang trong tâm hồn anh từ thuở nào và không biết đến bao giờ sẽ ngừng nghỉ. Những hình ảnh cũng nhòa lẫn pha trộn trong đầu anh. Núi rừng. Tiếng loài ve sầu đã chết mục từ những năm tháng cũ vẫn còn âm vang theo từng bước đi của thời gian. Đứng nhìn ngắm lại một quá khứ, dù buồn thảm hay vui tươi lòng anh cũng thấy ngậm ngùi khôn tả. Đừng nói gì đến một quá khứ êm đềm thơ ấu. Và một bức tranh sống động thần tiên vẽ ra ở tương lai. Dù bây giờ anh muốn thay đổi một chút gì cho đời sống của riêng anh. Thay, để bắt gặt một cái gì êm đềm xưa cũ. Đồi, để thấy rõ mình hơn một chút, để tìm một chút bình yên trong tâm hồn. Thay đổi một nơi chốn hay một thói quen một cách cố ý cũng là một sự bức mình. Nhưng mà phải vậy. Đừng nói chi đến chuyện tâm cảm, phải không Thiên Nga.

Đêm ở quán rừng cây anh đã thấy đôi cánh trắng của vì sao Thiên Nga lấp lánh sau những cành lá âm u tăm tối.

Dù ở không gian và thời gian nào, anh cũng sẽ bàng hoàng xao động trong tâm hồn vì một tiếng động nhỏ bất ngờ từ em-thân-yêu. Tiếng động đã nhập vào anh tự muôn đời muôn kiếp nào rồi.

*Dường như bên ốc bên thềm
Tiếng Kiều đồng vọng bóng xiêm mơ màng
Bối lòng ghi tạc đá vàng
Tưởng nàng nên lại thấy nàng về đây*

Sương lạnh và đêm tối chẳng đáng kể gì đâu, người bạn.

PHẠM ĐÌNH THỐNG

sẽ khởi đăng từ số 80

ANH CHI YÊU DẤU

—Truyện dài viết nắn nót nhất của ĐINH TIẾN LUYỆN,
tác giả MỘT LOÀI CHIM BÉ NHỎ.

—Truyện dài mà nhà xuất bản NGUYỄN ĐÌNH HƯỞNG
« sẽ in » từ thuở thai nghén.

TÌNH YÊU TUYỆT VỜI

PHƯƠNG THÚY

Chàng rất dịu dàng, người yêu của tôi. Anh chàng thư sinh nho nhã, chỉ nặng hơn tôi mười hai ký nhưng cao hơn tôi gần một cái đầu nếu hai đứa đi chân không và nếu tôi không ăn gian mà nhón gót.

Bạn bè tôi, một lô con gái xinh như mộng, học giỏi và rất « thời trang nhạc tuyến », thường nhỏ to với tôi rằng: « Bỏ ơi, chẳng thể nào có hai người yêu nhau bằng nhau đâu. Một là nàng hơn chàng yêu chàng và ngược lại ». Tôi đã gật gù, gật gù vì ngày xưa, tình yêu là vết thương đau vẫn còn êm ái buốt. « Mai sau, hãy lấy người yêu mình chứ đừng lấy người mình yêu nha ! Thà là như vậy ». Sau hai chữ « Thà là... » nghe xót xa đến thế. Nếu chẳng may không nghe tim mình rung động nữa thì cũng đành thôi. « Tôi cũng đành thôi ».

Và chàng của tôi yêu tôi từ ngón chân lên đến sợi lông mày. Nguyên rất thích bàn chân tôi. Đứng là tình yêu làm mù quáng. Mỗi lần gặp gỡ là tôi như Nữ Thánh ban cho con chiên ăn sủng được qui hôn chân. Chàng của tôi tóc bông đen mượt, thích hót cao mà tôi cứ bắt đề hơi dài một tị. Anh chàng cần nhẫn nại vì mỗi lần muốn đi hót tóc phải xin phép : « Thừa em anh đi hót tóc nhé ! » Tôi rầu rĩ nhìn cái đầu hót như lính, sao thiên hạ ưa đề tóc dài mà anh của em lại thích hót « cua », không « uống ép sẩy gội nhuộm chải bôi hấp tẩy nỉ sọc ? »

Chàng đưa tôi đi xem phim « The casino », một phim nói về sông bạc, thi thăm :

— Anh không bao giờ đánh bạc nghe em ! Mất hết nhân cách, bán vợ, bán con.

Và chàng còn không hút thuốc lá. Nên đôi môi đỏ như son, nên hàm răng trắng, nên tôi thương.

Chàng hơn tôi một buổi và học chung lớp. Chàng giỏi về thực tập và tôi giỏi thuộc bài. Chàng dạy tôi thực tập nhưng tôi làm sao dạy chàng thuộc bài khi mà chàng rất ghét từ chương ? Học suốt một năm trời mà tôi chẳng biết cách nào để đốt cho đỏ ngọn đèn gang trên bàn thực tập, chỉ chờ bạn bè đốt sẵn rồi xài. Eo ơi, lỡ ngọn lửa bùng lên đốt ngọn chân mày, liếm làn da mặt thì sao ! Anh chàng cười ngạo tôi hoài vì tôi ngớ ngẩn vụng về trước một cái máy lạ, sợ hãi trước một cái gì cháy nóng.

Trái lại tôi rất giỏi đóng vai phụ tá, lẳng xăng kiểm đồ nghề, phát biểu sáng kiến, và dĩ nhiên, những sáng kiến khiến chàng phải phục lăn trong

những lần chàng vác đồ đến nhà tôi để sửa chiếc Honda dame năm vạ của của tôi. Chàng của tôi mê máy móc, mê nhiếp ảnh, và... không có khiếu văn chương.

Mê máy móc, tôi ưa lắm, cho chàng tha hồ sửa cassette, sửa xe, sửa viết máy cho tôi. Mê nhiếp ảnh tôi càng đồng ý hơn. Tôi tha hồ làm người mẫu, sung sướng nhìn bàn tay chàng nâng niu chiếc máy ảnh, chỉ cho tôi công dụng từng bộ phận nhỏ, giảng giải cho tôi sự tối tân của chiếc máy ảnh chàng xài. Và tha hồ cho chàng dắt tôi rảo mỗi cẳng ở khu chợ trời để ngắm máy ảnh, để rời rớt cuộc tôi với vĩnh: « Em ưa chiếc máy khỏi canh ánh sáng, khỏi canh khoảng cách, nhìn vào máy là chụp liền, khoẻ, khỏi lo rắc rối, không đẹp super nhưng chắc ăn ». Chàng liền xịu mặt, chán nản cho cái bộ óc đàn bà của tôi.

Chàng không có khiếu văn chương. Chàng chỉ mê đọc sách khoa học kỹ thuật mà thôi. Chàng chết dí trước những cuốn nghệ thuật nhiếp ảnh, những cuốn họa đồ máy móc, nhưng tôi nhét vào mắt chàng cuốn Love story không nổi vài trang. Viết thư tình, chàng trịnh trọng, và đã có lần chàng bảo tôi rằng: « Anh rất thích đọc thư, nhưng có chuyện gì thì em nói với anh cũng được. Đề thi giờ mà học bài ». Nghe thế, tôi đã tự hứa sẽ không thêm viết cho anh chàng một lá thư nào nữa cả, trừ phi hai đứa ở xa nhau.

Nhưng tâm hồn chàng, giọng nói và ngôn ngữ chàng là vạn bài thơ trữ tình nhất tôi thích được nghe. Chúng tôi sống cuộc tình như thơ như mộng dù chúng tôi không viết nổi một bài thơ.

Chàng tế nhị, dịu dàng và bất thiệp. Tôi cười vui suốt ngày ở bên chàng, bất ngờ vì mỗi câu chuyện đùa, mỗi lời nói khéo. Ôi anh chàng nói khéo làm sao. Hạnh phúc vô cùng, những lần chúng tôi và bạn bè chúng nhóm xúm lại tán dóc, chàng tỏ ra thật vui tính, duyên dáng và dễ thương. Tôi ngộp thở vì nỗi hạnh khúc hiền hòa êm đềm ấy. Tôi hãnh diện vì chàng trước bạn bè.

Bên cạnh chàng, là yên tâm và tin tưởng. Yên tâm mình được bảo bọc trọn vẹn, yên tâm mình được thủy chung suốt đời. Tin tưởng, giao trọn mọi điều không ngần ngại. Dù vẫn thỉnh thoảng ghen hờn vẫn vợ vì con đường chàng đi bộ về học có lắm các cô nữ sinh xinh xắn tan học cùng giờ. Thỉnh thoảng ghen hờn vì đôi mắt chàng hiền quá, vì mũi chàng cao, vì môi chàng tươi đỏ và làn da hồng hào ánh nắng cùng dáng cao thanh tú, cử chỉ lịch sự, làm bao cô thương yêu để rồi nhờ người đến mời chàng đi chơi, đi ciné. Nhưng chàng mãi mãi: chỉ yêu tôi. Chàng đã thề rất cảm động và tôi đã suýt khóc.

Làm sao tôi không thương chàng được? Chàng vẫn giành « Anh yêu em trăm lần hơn em yêu anh cơ. Gì anh cũng cho em hơn hết, nhưng điều này thì em phải nhường ». Tôi sung sướng mà nhường, hân hoan mà nhường, nhưng tôi hiểu rằng « Chúng tôi thương nhau bằng nhau ». Và, yêu nhau là nhìn nhau, và rồi, cùng nhìn về một hướng.

PHƯƠNG THÚY

VỖ TẤN KHANH

như ơn phước thánh

*buổi sáng hôm nào người chợt đến thăm tôi
cây cỏ ngoài vườn nghiêng nghiêng cành
động nước*

*chìm muông chưa kịp mớm mồi
còn chao cánh đùa trong nắng mướt*

*tôi nhắm mắt nhận vô vàn ơn phước
lòng bao la hơn cả vô thường
và mơ ước cũng chín muồi trong ngực
thở cho đời trăm đợt nắng rung rung*

*người cúi xuống đời tôi bé nhỏ
chất lượng nào nghe ngọt ở đầu môi
và giọng hát thiên đường tôi đã ngỡ
một phút bay lên mấy tầng trời*

*từng ngón thánh trên từng vùng ó nhục
vuốt ve giùm tôi-nổi-phụ-phàng
dấu cỏ chết cũng nghe vừa nguyện ước
lời phù hoa gửi lại chút đa đoan*

*mai có đến khu vườn buổi sớm
xin người lay thức dậy giấc tôi
và dấu cỏ trăm ngàn cơn bão loạn
cũng xin tay người che chở cho đời*

*buổi sáng hôm nào người chợt đến thăm tôi
hạnh phúc bỗng nở đầy trong mắt
tôi ngu ngơ như kẻ lỡ quên đời
và miệng hát ngê ngô ngao lời dị hoặc*

*như định mệnh của đời-tôi-bất-trắc
người-ơn-cao xin đắp đôi chan hòa
tôi đã tưởng từng cơn huyễn hoặc
dắt diu tôi về tận cõi bao la*

VỖ TẤN KHANH

NGUYỄN TUẤN ANH

PHAN THỊ BÍCH KHUÊ (Huế)

Muốn bớt ra mồ hôi cháu đừng nên mặc quần áo quá dày, chọn phòng ở thoáng mát, tắm nước ấm. Thoa toàn thân bằng cồn pha long não (Alcool Camphré) sau đó rắc bột:

Amidon	} 25
Sous Nitrate de Bismuth	
Talc, Oxyde de Zinc	
Tanin	1
Alun	1

Nên uống Teinture de Belladone hay Génatropine cùng thuốc vừng tim như Coramine. Thuốc hay nhất là Prantal hay Pro-Banthine. Cần nhất phải chụp hình phổi xem có bị lao không.

THỤY VI (Thủ Đức)

1— Rất ít thiếu nữ ở tuổi dậy thì có đường kinh đều đặn. Cháu thử dùng Hémagène Tailleur hay Méliomène vào những ngày dự đoán là có kinh (chu kỳ trung bình là 28 ngày) sẽ có kết quả tốt.

2— Ở tuổi 16 mà chỉ nặng 36kg là gầy quá đấy! Nên uống dầu cá viên (Moruton) hay Lyson B12. Đừng quên ăn thịt, cá, trứng, sữa.

3— Em cháu nên uống thêm thuốc vôi (Calcigénol Vitaminé) cho cao hơn.

TRẦN ĐÌNH BÁ (Tân Định)

Hai là thơ trước của cháu có lẽ mãi vui nên đã phiêu bạt giang hồ rồi chứ không phải chú cố ý lờ đi đâu cháu ạ! Tất cả những chứng hội hộp, lo sợ vô cớ, mặc cảm hèn kém, tứ chi run rẩy, hay mệt, nói không ra lời đều là hậu quả của thói xấu lâu ngày và tai hại đó. Chính nó là thủ phạm đáng trừng trị của sự suy nhược vừa thể xác vừa tinh thần. Cháu ráng tập trung ý chí dứt bỏ ngay chuyện đó nếu không sẽ quá muộn cho tương lai. Sách báo đừng đần, phim ảnh có ý nghĩa. Thể thao, thể dục lành mạnh, bạn bè tốt là những liều tiên dược cho bệnh cháu. Nên dùng thêm: Camphophyline, Supervit, Tranquanyl, và Strychnal B1 Fort (chích). Chúc cháu mau tìm được sự thanh thoi của tâm hồn.

CONG TẮNG TÒN NỮ TUYẾT HƯƠNG (Vũng Tàu)

Viêm cổ họng kinh niên thường lam ta khan tiếng. Cháu nên ngâm kẹo Solutricine hay Bacitracine, uống Propiocrine và Prilon, xúc miệng bằng Septyl và nhỏ mũi Biphédrine Huileuse cháu sẽ khỏi bệnh.

NGUYỄN VĂN LỘC (Cần Thơ)

Bệnh chảy mũi lở tai của cháu rất có thể tái phát. Tốt hơn hết là cháu nên đến 1 BS chuyên khoa Tai Mũi Họng khám xét cho kỹ và nên chụp hình xương Mastoïde. Tạm nhờ Tỉ

mycine Goutte Auriculaire và uống Pyrèthane cho khỏi nhức.

HÒA

Cháu dùng PH₂₂ để rửa và nên uống thêm TT Mycine trong 05 ngày sẽ hết mụn.

HOÀNG (Quảng Tín)

Khi bị bệnh nặng (thương hàn, sưng phổi v.v...) quá lâu da thịt sẽ leo đi, các dây thần kinh cũng yếu. Lâu dần nhờ tắm bồn, luyện tập các bắp thịt và thần kinh sẽ dần dần phục hồi. Cháu nên uống Vitaminerals, Myoviton, hay Lyson B12 và chích Strychnal B1 Fort. Hàng ngày nên đi ra nửa giờ để xoa nắn các bắp thịt 2 chân. Nhớ bơi lội và chạy nhảy luôn. Kết quả tốt sẽ tới không ngờ.

TRẦN KIM HỒNG (Bình Phú)

1) Chân răng sâu, làm độc nên có mủ. Cháu hãy mua Septyl hòa với nước ấm để súc miệng hàng ngày (3 lần/1 ngày). Phải uống thêm trụ sinh như Auréomycine hay Cotracyn và thuốc vôi Calcigénol.

2) Khi đọc sách mà phải cúi sát mặt xuống thì đúng là cận thị rồi còn gì mà thắc mắc nữa. Hãy mau mau đến BS nhãn khoa để đo số kính. Càng để lâu càng có hại.

MANH HÙNG (Tuy Hòa)

Khi chú trả lời cháu trong số này chắc chắn kỳ thi đã qua rồi và chú tin tưởng là cháu đã « danh chiếm bằng vàng ».

Sự mất ngủ, thao thức, lo âu của cháu chỉ là hậu quả tất nhiên của sự làm việc quá độ, của 1 sự suy nhược thể xác và của tình trạng thần kinh bị ám ảnh bởi những ham muốn tầm

thường. Hãy dùng Camphophyline, Tigrinan, Biotone và Épanal 5 (mỗi tối uống 1 viên vào lúc 10 giờ). Đừng quên chú trọng tới vấn đề dinh dưỡng: Sữa, trứng, thịt, cá. Nhớ cũ cà phê, thuốc lá, rượu (la de).

MỘT BỘC GIẢ Ở SAIGON

Ăn mỡ khó tiêu, da mặt vàng, nếu trông mắt và nước tiểu cũng vàng thì đúng là đau gan rồi đấy. Cháu phải kiêng trứng, đồ xào nấu. Uống Sulfarlem, Cholagol và chích Lobamine sẽ bớt.

HOÀI THƯƠNG

Hãy mua ngay Aseptol để rửa vệ sinh hàng ngày. Sau khi rửa bôi Pomme au Nestosyl. Phải uống thêm trụ sinh Cotracyn hay Albamycin G.U. và Delta Cortril.

DUNG (Saigon)

1— Muốn gầy bớt thì phải bớt ăn, nhất là uống. Kiêng đồ mỡ, ít thịt, cá nhưng nhiều rau. Đừng nên ăn vặt và cần nâng vận động sau khi ăn. Có thể uống thêm Lipolysine F cho tiêu mỡ thừa.

2— Rửa vệ sinh hàng ngày bằng dung dịch Aseptol hòa nước ấm rồi bôi Pommade Au Nestosyl.

3— Tiểu tiện khó cơ thể do vi trùng gây ra, hoặc bởi sạn, brou hay thịt dư trong đường tiểu, hay rất giản dị chỉ vì sự bài tiết nước tiểu quá yếu kém. Một chút Théobromine hay dăm ống Vitasiphon (thuốc lợi tiểu) đồng thời với thuốc trụ sinh Albamycin G.U. (diệt trùng) sẽ làm cháu dễ chịu ngay. Nếu không bớt phải đi coi BS.

TRONG MÙA ĐÔNG BUỒN • THIÊN LÝ

TRỜI TRỞ LẠNH TỪ MỘT NGÀY EM THẤY CÔ ĐƠN về bủa vây khắp phía. Mùa đông vẫn là một điệp khúc của kỷ niệm và lời hát của một tình khúc hoài hoài làm ray rức trái tim. Thế mà đã tròn hai năm rồi, thời gian vẫn lặng lẽ đi như kim đồng hồ chạy. Có bao nhiêu ngăn kéo để em xếp đầy kỷ niệm lên đó hở? Và hình như vẫn còn trống vắng ở một góc nào đó trong tim. Cho những ngày trời hiu hắt thế này em nghe hồn se sắt, có những ngón tay buồn nâng niu từng quyền vớ mà tâm trí tận đâu đâu. Oí! có phải muôn đời vẫn chỉ là nghìn trùng xa cách, mà thân quen bao lâu nay không đủ để em có can đảm nhìn thẳng vào thực tế...? Âm vang của lời nói còn phảng phất trong trí tưởng vẫn là những âm điệu êm đềm dịu ngọt. Cho em nhắm hờ đôi mắt lại mà tưởng chừng mình đang chơi vui trên một khoảng không ngát ngào hương thiên lý... Rồi thôi, không còn lại gì ngoài những phiền buồn phiền cứ kéo nhau về mãi, mà đến bây giờ là một tháp băng giá trong tim. Em có khe khẽ để quay lưng không hở? Chắc là không, vì nước mắt đã quá mặn môi đắng miệng, chừ thì chỉ còn lại một chút dư hương đủ để nhớ buồn trong những ngày

trời trở lạnh mà thôi. « Ta quen nhau mùa đông, ta yêu nhau mùa đông, để rồi tình tàn theo mùa đông... người về lặng lẽ sao danh... » Không đành thi cũng phải cần môi mà bước đi hay là trốn chạy cũng thế cả... Bao ngày rồi, vắng xa trong ý nghĩ nồng nàn thương mến, em chỉ còn biết một cách rất mơ hồ là trái đắng đang tan trong miệng. Viên kẹo ngọt ngào ngày nào người đã cho em chừ tan loãng theo những giòng nư c mắt hết rồi, chỉ còn lại một chất men cay làm em bàng hoàng ngơ ngẩn. Chỉ buồn là tại sao lại tan đi quá sớm quá nhanh. Buổi chiều nào bước chân lang thang đến giàn thiên lý, rồi chợt tê tái xót xa mà quay gót thật nhanh, em đã bỏ lại từ những giờ phút đó tất cả thương yêu mà hai năm qua chắt chiu gìn giữ. Như mây trời như sương khói chóng tan, còn lại gì bây giờ trong lòng cô bé học trò này hở? Có phải còn lại những thứ hạng thật buồn trong lớp học mà ở ngôi vị cao em phải nhường lại cho bạn bè chăm chỉ và không mơ mộng như em... Thôi nhé, trả lại tất cả cho dĩ vãng, đừng hối tiếc hay phàn nàn. Em đã thua cuộc rồi, và bến bờ yêu thương thì vẫn còn ngút ngàn xa. Em có ngờ đâu cuối con đường mơ mộng của hai năm qua, người đã dẫn dắt em đến cuối con đường là một cánh đồng vào mùa đông hiu quạnh, mệnh mang một màu xám ngắt buồn phiền, em một mình trong đó với những cơn gió chiều rét mướt làn da. Người ở đâu hở? Em khóc vui từng sợi tơ trời trên không và những ngọn cỏ chơ vơ trên cánh đồng. Bởi vì chúng nó là những cảm thông thân thiết... Và biết đâu em bây giờ là một « loài cỏ muộn phiền bên đá » hay một sợi tơ trời cô đơn lơ lửng trên không?... Còn người đang đứng ở một khoảng trời xanh nào đó.. Có nhắm mắt lại hình dung ra một loài cỏ mùa đông không? Em bây giờ với tâm hồn mùa đông lạnh giá, âm thầm như phiền rong rêu... không một chút trách hờn gì người cả... vì mùa đông rồi sẽ tàn, mùa xuân sẽ đến và nắng hạ sẽ chan hòa khắp nơi. Phải không hở người? Cũng như chuyện của hôm-qua-hôm-nay sẽ rơi vào quên lãng và nếu như người còn hoài tưởng đến một màu áo trắng hay một màu xanh thiên lý thì lúc bấy giờ chỉ « còn lại âm thầm một thoáng hương ».

THIÊN LÝ

mùa đông ở một nơi sắp về

ngày đợi chưa tròn một chuyến xe
đã nghe hìu quanh chốn tôi về
có trăm bóng cũ tan thành sóng
reo bên hồn những lá vùn về
mây trắng trời thay áo cuối năm
khi về chân chiếu lạnh nơi nằm
một chút mưa xanh bờ mắt gửi
cũng trở ngàn bóng nhỏ dăm dăm
cũng đủ suốt mùa đau tiếng thỏ
đông tàn từng hạt rụng trong tim.
BÙI THY THU HÀ

đi dưới mưa thu

Một mình đi dưới mưa thu
Mới hay người đã khuất mù bến sóng
Tha ơi! lá rụng mơ màng
Mưa ơi! người cổ quận trông một người

tình đã mù sương

Gió qua thoáng lạnh bóng người
Trăng thu phai một cánh trời trầm hương
Này em tình đã mù sương
Mộng chia trong cõi thiên đường phai
chứa

BÙI HỮU MIÊN

sau cùng

mùa đông sẽ qua như tờ lá mỏng
ngày tháng bây giờ yên ngủ trong mây
con sáo nhỏ hát bài chi tuyệt vọng
ru cổ cây nào một giấc tàn phai
mùa đông mù sương giăng đầy thành phố
sao không ai về gọi nắng bay xa
người bạn thăm thì đôi lời hội ngộ
hay đã quên rồi ngày tròn tuổi ta?

sao không theo mây qua nhà lần cuối
rồi vẫy tay chào cho trọn đời nhau
người sẽ ra đi còn gì tiếc nuối
mình ta trở về ôm nỗi sầu đau

sao không gọi ta về chia kỷ niệm
để còn chút gì chuyên chở bơ vơ
(ngày tháng cũ không dựng thành quách hiếm)

vì lúc người về, quay mặt làm ngo
TÔN NỮ THU DUNG

ngồi mơ ở p.t.

muốn trở thành một con chim nhỏ
bay về trời mộng tưởng hôm qua
ngàn năm lặng lẽ đời cây cỏ
mà nhớ thương hoài đến xót xa

thềm mộng

ngắt cành bóng lỏng nhớ đến em
chiều bay cuồng lá rớt quanh thềm
em ơi mộng hái về sương khói
buộc mãi tình sầu đến bao đêm

khúc xa từ đá bạc

anh trở về hàng cây bên phố nhớ
một mùa đời lá rất lang thang
tay nắm chừng nghe hồ thu vỡ
đừng có lìa nhau chiếc lá vàng

bài huệ ly

đổi tan sợi thuốc chiều mơ xinh
một khu trời vắng tịch mây đùa
chân ngựa anh dừng ngang phương bích

mới hay tình vừa xót xa đưa
MAI VIỆT

chưa bay lối lạ

chiều hôm vang bước ai về
chưa bay lối lạ tóc thề chưa thom

phơi áo lụa hồng

Em về phơi áo lụa hồng
Bờ vai trải rộng một đồng cỏ xanh

ngoan hiền

em đi rất mực hiền hòa
có mây lững thấp trong tà áo bay
ta về ủ mộng trên tay
lùa thơ cho tóc giăng đầy đôi vai
NGUYỄN NGHIỆM NHIÊN

gọi

em đi, em đi! đường trăng soi
ta ngồi đây hát điệu vọng tình
phách lạc hồn bay muốn dậm
theo tiếng em cười vỡ thủy tinh
những mảnh buồn nào ghim trong tim ta
những mảnh nào cắm vào xương da
em đi một bước trời lên rét
một bước mà chừng như rất xa
em nghe chẳng, nghe chẳng, nghe chẳng?
đường xa còn sáng nghìn sao trăng

thì cần chi vội, nghe! không Liễu?
em ở cùng ta đến hạ tuần

em nghe 'không, nghe không, nghe không?

hoa vườn ta trắng xóa nghìn bông
tặng em một nhánh nhiều thương nhớ
em ở lại đây suốt nguyệt rằm

em nghe chưa, nghe chưa, nghe chưa
mà sao em vẫn mặt mờ xa?

NGUYỄN NHẬT ÁNH

mưa, hạnh nguyên

Mưa ngoài hiên nhỏ đậu thưa
Mưa hôm qua tạt ướt bờ sân không
Mưa đêm nay bỗng lạnh lùng
Mưa run ngọn cỏ, mưa trùng tiếp mưa
Tôi về tiếng gió xa thưa
Tiếng mưa đục, tiếng ai hò mênh mang
Mưa trên mái lá, mưa trong
Mưa thiên cổ bỗng nổi lòng nhân gian
Mưa làm trời đất bàng hoàng
Mãn trăm trận phủ non ngàn sao, mưa?
PHẠM PHÚ PHÚC

vỏ vọng

đời trao ta chút mộng
mắc trên cành cây khô
em về qua có nhớ
xin gọi tên hững hờ

ấn nấn

ta một đời cỏ mục
xin trao người mới hôn:
nghe mưa từ vạn nua
rớt vào tim nỗi buồn

ngu ngơ

giồng sóng chiều nước cuốn
em thả áo qua cầu
anh bên này đừng ngó
— đợi em từ bao lâu?
TRẦN THỤY DU

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

không có thứ gì

Nhân ngày sinh nhật của vị hôn thê. Sơn mang biếu nàng một chiếc hộp nhỏ. Nàng mở hộp ra và reo lên mừng rỡ.

— Trời ơi, một sợi dây chuyền nạm hạt soàn.

Rồi quay sang vị hôn phu, nàng trách yêu :

— Anh tiêu hoang quá ! Giá anh cho em cái máy truyền hình cỡ nhỏ để em đặt đầu giường có phải là đỡ tốn kém không ?

Sơn đáp ngay :

— Anh hiểu em thích TV lắm, nhưng tiếc một điều là TV không có thứ gì em ạ.

nhất thế giới

— Tàu ngầm chạy nhanh và sâu nhất thế giới là chiếc Skipjack dài 76 thước 81, nặng 2900 tấn. Nó đã được chạy thử vào tháng 03 năm 1959 với vận tốc vượt 40 hải lý và lặn sâu 300 thước.

— Tàu ngầm lặn sâu nhất thế giới là chiếc tàu Mỹ Patrick Henry đã đạt được kỷ lục lặn trong 66 ngày

— Hạm đội tàu ngầm lớn nhất thế giới là hạm đội Nga, Kramit Flot gần hơn 500 chiếc.

— Đoàn tàu lớn nhất thế giới là đoàn Halifax Slow 306 di chuyển vào tháng 07 năm 1944 ở Đại Tây Dương gồm 167 chiếc thuyền, tổng cộng 1.056.413 tấn và bao phủ 67 cây số vuông mặt biển.

— Bãi mìn xưa nhất thế giới là những bãi mìn kim loại nhồi thuốc nổ của Hải quân Hoàng gia Nga sử dụng ở vùng Kranstadt trong chiến trận Crimée năm 1854.

— Bãi mìn rộng nhất thế giới là bãi mìn của Hải quân Hoàng gia Anh đặt dùng để ngăn xứ Tô Cách Lan với Ai Nhĩ Lan với 92.536 trái mìn.

nước mưa có sinh tố B12

Nhận thấy nước mưa làm rau ở ngoài vườn mọc mau hơn nước suối một nhà thảo-mộc-học Mỹ ở trường Đại học Saint Louis thuộc tiểu bang Missouri đã đề ý « nghiên cứu » coi mần rãng. Kết quả, ông được biết nước mưa có chứa nhiều sinh tố B12.

Sinh tố B12 có đặc tính chống độc hại và trị các chứng bệnh thiếu máu. Nước mưa từ trên trời đổ xuống để làm cây cỏ, hoa lá, đất cát hồi sinh tươi tốt mà hằng mấy mươi thế kỷ nay mới được nhà bác học Mỹ khám phá.

Xin mách mí ly quý vị nào có bệnh cần sinh tố B12 cứ việc việc hứng nước mưa mà uống, càng đỡ tốn tiền thuốc lại chống được bệnh tật (cam đoan khỏi liền tù tì).

VY TY LY (cóp)

thành công

— Sự thành công ở trên đời do tay những người năng dậy sớm.

J. DULLES

— Muốn thành công trên đường đời thì phải làm lại một mình, tự giáo dục mình trước đã.

LEBON

— Một cách hay nhất để thành công trong đời là khởi sự làm những gì mình thường khuyên kẻ khác.

ABRAHAM LINCOLN

— Bí quyết thành công trên đời là lo riêng một việc cho thật chu đáo và trăm nghìn việc khác vừa đủ thôi.

HUGH WALPOLE

— Thành vì quả quyết. Bại vì ngại ngừng (thành ư quả quyết, bại ư do dự).

NGẠN NGŨ

TUY NHIÊN :

Thành công không phải là điều quan trọng. Quan trọng là nỗ lực.

JOUFFROY

HIỀN THY HỌA MY (ghi)

VÀI KỸ THUẬT NHỎ
VIẾT BÀI ĐĂNG BÁO (*)

3— khi chấm phết và xuống hàng

Thường ngắt câu là ngắt ý để chuyển sang một đoạn khác, hay là tiếp ý của đoạn trên nhưng muốn nhấn mạnh phần sau, người viết xuống hàng. Chấm, phết, xuống hàng theo nghĩa văn phạm nó khác và văn chương nó khác. Chữ nghĩa xài càng ngày càng « tối tân » nên chấm, phết và xuống hàng cũng phải « tối tân » theo, các nhà văn, vì « nhiệm vụ » (nghe mà ghê) nên đã sáng tác không ngừng chữ nghĩa và chấm phết. Dĩ nhiên ở đây không phải nói tới chuyện bắt bẻ nhau, nhưng nếu bạn mới cầm bút, KV khuyên bạn nên đi từ đầu, nghĩa là chấm, phết và xuống hàng một cách rất cổ điển, mạch lạc. Viết xuôi một câu văn trong sáng, dễ hiểu rồi sau ta hãy « chế » chữ và « lẳng xê » các kiểu dấu chấm dấu phẩy hay xuống hàng.

Vậy khi bạn cần sửa phết thành chấm cho rõ ràng, cho thợ xếp chữ nhận ra ý bạn, ngoài việc sửa lại thông thường, bạn nhớ gạch thêm hai lần ở dưới chữ đầu bạn viết hoa để được lưu ý xếp chữ CAP (Capital). Thêm nữa, nếu muốn xuống hàng ở đoạn nào, bạn làm một cái mở ngoặc gãy góc. mà toán đại số gọi là dấu ngoặc lớn.

(*) Xem từ Tuổi Ngọc số 76

CHẠP PHỐ NHÀ TẬP ĐẠO

CHỦ NHIỆM: KIẾN VÀNG • THƯ KÝ: KIẾN CAO CÀNG

KIỆN EM VẤN BỎ TÒA SOẠN GIANG HỒ BIỆT TÍCH BẢO CHÍ BÁO ĐỘNG, K.V. PHỜ RẬU

Theo 1 nguồn tin thông thạo đáng tin cậy thì tuần qua tại Pháp hoạt động báo chí đã bị tê liệt vì nghiệp đoàn ký giả đã đình công từ 2 đến 24 giờ để đòi tăng lương. Nghiệp đoàn chủ báo Pháp đã lính quýnh lên. Trước đó các ký giả... giá của CP NB cũng đã mần một phát đình công... giá áp lực chủ nhiệm KV tăng lương. KV nhủ ta cương quyết không cho tăng lương cho các ký giả... giá này, viện cớ là tờ

Ý CỦA KIẾN

Một người đại diện

A-pô-lô 17 sẽ bỏ trái đất giang hồ trên cung trăng vào ngày 6-12 sắp tới. Trung Tâm Không Gian NASA của nước Mỹ giàu có tự đứng này ra ý kiến mời học sinh đại diện các nước tới nước Mỹ chơi và quan sát cuộc phóng hỏa tiễn này. 76 học sinh của 74 quốc gia được mời bỏ học đi « một tuần đàng », chắc sẽ học đủ «bây sáng khôn». Báo chí V.N. đã loan tin tức này nhưng hồng biết cô cậu học sinh nào sẽ may mắn được chọn đi. Đã sát nút ngày ấn định rồi. Hàng chục ngàn cậu từ 15 tới 17 tuổi đang hồi hộp và thòm sẽ tay vào cái đui A-pô-lô 17 khi phóng lên xem nó có nó nóng không. Nhưng chắc chắn không đến lượt mình đâu. Chúng tôi đề nghị giới hữu trách, nếu lần sau có trường hợp khó xử tương tự, hãy yêu cầu CPNB, Kiến Vàng sẽ đảm trách việc ghi danh và thi cử rất là xôm trò cho quý vị coi.

CPNB

báo mới ra làm ăn còn lụi bại chưa lợi lộc gì. Cuộc đình công kéo dài 12 tiếng đồng hồ. Và chủ nhiệm ta làm gắng viết cả 6 chân lẩn 2 râu, nên số báo vừa rời chỉ có một mình cụ KV viết thôi. Kết quả chủ nhiệm ta cũng phải điều đình với nghiệp đoàn ký giả... giá và đưa đến thỏa thuận sẽ tăng cho mỗi bài viết một... miếng bánh mì. Vay tin cho quý vị đọc giá quý mến rồ. (CPNB)

KHI KẾT RA HẬU TOÁ

Có anh chàng nọ vô nghề ngỗng cứ bắt rằng anh mất một con lét biết lút một bài hát Đờc, đờp thò anh xảm xỉ với bất anh thấy tên lái ngựa bên xóm có con kết y như con kết của anh. Ra trước ba tòa quan lớn, quan không thể xác định được ai là chủ con kết. Phải chỉ con kết kia hướng bắt từ ca vài câu vọng cổ

Đức thì quan tòa đã khỏe khều qua khều lại thì một bà nội trợ nhẩy vào. Bà nội trợ tưởng cho biết là cũng mất Ra trước ba tòa quan lớn, quan không thể xác định được ai là chủ con kết. Phải chỉ con kết kia hướng bắt từ ca vài câu vọng cổ

HIP-PI PHẢN ĐỐI AI?

Anh thợ hớt tóc chằng?

SINGAPORE 15-11 (AP) Roh Tze Jim 19t công nhân hãng tàu Sembawang của chính phủ bị ngưng việc một ngày vì anh đề tóc dài.

Chiều hôm đó anh liền đi cạo tóc. Nhưng khi anh trở lại sở thì lại bị cho nghỉ việc tiếp tục, vì Ban Quản Trị cho rằng anh đã có hành động chống đối. Ước quá, anh Jim liền hô hào bạn bè thực sự những hành động của ban Quản Trị. Anh Jim phản bua rằng, hành động đề tóc dài hay cạo tóc của anh có chống đối là chống đối anh

LUẬT GIANG HỒ

ATCANTA (Mý) : Trong cuộc hội chợ cuối tuần qua tại tiểu bang Virginia, một nhà chế tạo đã cho triển lãm một loại khí giới đặc biệt ráp vào các tivi để tránh các tay trộm đêm hôm ưa chơi trò bẻ cửa người về nhà mình. Loại khí giới này được coi là kỳ những kẻ cắp một cách hữu hiệu, nhưng mang ra triển lãm chẳng được bao lâu thì chính nó lại bị ăn trộm mất. Nhà chế tạo chỉ còn biết quay trở về và thề sẽ chế ra một thứ ác ôn hơn và cũng thế sẽ không đại gì mà mang ra triển lãm nữa

HISROSHIMA. — Một chú bé 11 tuổi đã thất cô tự tử để phản đối mẹ cậu đã dẫn chị cậu đi ăn tiệm mà không cho cậu đi theo.

LỜI BÀN: Người Nhật vốn khinh thường cái chết,

TUỔI NGỌC SỐ 82

38 (PNL) Hôm nay, 30 tháng 11, tòa soạn Tuổi Ngọc đang sửa soạn cho số Giáng Sinh 100 trang. Đây là một trong những số báo độc biệt trong năm. Bìa in đặc biệt với đợt bìa Xuân Hồng Tuổi Ngọc, ở một nhà in khác có chuyên viên lọc màu trừ danh của Việt Nam TN Giáng Sinh được coi là một tặng phẩm mùa đông. Danh cho tuổi yêu thương. Nếu bạn muốn đóng góp bài vở cho số đặc biệt này hãy gửi gáp về đề thư kỳ tòa soạn kịp sắp xếp.

Trên đây là những lời « tiết lộ » của đặc phái viên TN mà chúng tôi ghi được.

DUNG SĨ KIẾN NẤU truyện dài đình tiến luyện

TA LÀM TA XÀI THỨ HƠN

Quá nhàm chán vì từng được nghe quảng cáo sự hiệu nghiệm của các loại bột giặt, 7 cô nữ sinh người Anh vừa làm một phát thí nghiệm xong. Họ trộn chung huile de ricin, carbone ; glucose, sữa vv... Và màu nhiệm thay, vài vốc, quần áo lấm cà phê, hay mỡ, hoặc bám đầy bụi đường đã trở thành trắng toát, có thể nói là hơn sữa, Áo cũng là một công thức đáng ghi nhớ.

RAO VỠ VẠN

● Những món hàng sau đây sẽ được đem bán đấu giá bằng thăm hồ :

— Máy nóng, xe hư, đồng hồ cũ, đèn cháy bóng, radio bẽ...

Các máy sẽ được bán đấu giá tại cửa tiệm چاپ phố lúc 1 giờ sáng ngày 1-1-73. Mẩu đơn và thi thức đấu thầu sẽ được thông báo vào 12 giờ khuya 30-12-1972.

TIN THỂ THAO: 25 LỤC SĨ KIẾN ĐEN BỎ MẠNG TRÊN TỎ CHÈ

TỬ-BÚP-PHÊ (31-11) Áp dụng chiến dịch « Khỏe để Phụng sự... thân mình » Ty Hoạt Động Thanh niên tổ chức môn thi bơi dành cho các thanh niên kiến đến tuổi từ « biết tha mồi » trở lên. Được biết tại Tủ Búp Phê vào lúc 10g sáng 31-11 cuộc thi bơi diễn ra thật kinh hoàng nhưng không kém phần hào hứng tại sông Tôché về phía bắc Tủ-búp-phê. Thành phần tham dự : Gồm khoảng 25 thanh niên hào hùng kiến đến tham dự dưới sự kiểm soát chặt chẽ,

TIN GIỜ CHỚT

Kiến Em đã trở về mái nhà xưa. Đón đọc hồi ký của chàng sẽ đăng vào số tới.

nên tự soi gương

Một ông muốn lấy vợ. Bữa nọ ông đi qua trước một tấm áp phích có đề chữ :

« Đây là văn phòng se duyên theo lối Mỹ, các bạn hãy tự chọn lấy ».

Ông ta trả tiền vào cửa rồi mở cửa bước vào văn phòng có hai cửa khác. Trên một cửa ông ta đọc thấy « trẻ đẹp » và cửa kia « đưng tuổi ».

Ông ta vui vẻ chọn cái cửa số một, đẩy cửa bước vào trong một buồng khác có hai cửa, mang các biển đề chữ : « làm bết khéo » và « chênh mảng ».

Ông ta chọn và đẩy cái cửa thứ nhất và lại gặp hai cửa khác nữa trên có ghi : « cửa hồi môn lớn » và « không có cửa hồi môn ».

Ông ta lăm bằm : « không chần chờ gì cả và » ông ta đẩy cái cửa thứ nhất để vào trong một căn buồng nhưng ông ta chỉ thấy có cái gương ở trên có ghi :

« Nhiều tham vọag quá ! đã đến lúc bạn nên tự soi gương mà coi lại chính mình đi ».

quảng cáo hay

Trước một tiệm khiêu vũ ở Las Vegas có một cái bảng như sau : « Giàn nhạc của chúng tôi chơi rất nồng nhiệt nên ban giám đốc không chịu trách nhiệm nếu...răng vàng của quý ngài tan trong miệng ».

hữu lý

Chị Năm tâm sự với chị Tám :

— Chị ạ ! em ghét cay ghét đắng bọn chủ nhà cho nên em cũng phải mua một căn nhà để làm chủ, vì chỉ có cách đó mình mới khỏi có chủ nhà.

HOÀNG LAN

thùng rỗng kêu to

Có một chàng thư sinh nọ học dốt nhưng làm phách thi không ai bằng. Thấy hai câu thơ : « Minh nguyệt sơn đầu kiếu. Hoàng cầu ngọa hoa tâm ». Chàng liền bảo : Tại sao lại trắng sáng kêu trên đầu núi và con chó vàng lại nằm trong lòng hoa. Thế là chàng làm một phát chề cười tác giả hai câu thơ ấy và múa bút « sửa sai » : « Minh nguyệt sơn đầu *chiếu*, Hoàng cầu ngọa hoa *âm* » (Trắng sáng chiếu trên đầu núi, Chó vàng nằm dưới bóng hoa).

Ngờ đâu, sau có người giỏi giang hơn bảo chàng ta : Minh nguyệt đây không phải là trăng sáng mà là tên của một con chim, hoàng cầu ở đây cũng không có nghĩa là chó vàng mà lại là tên của một loài sâu. Tức là : Chim minh nguyệt kêu trên đầu núi. Sâu hoàng cầu nằm trong lòng hoa. Chàng thư sinh tự phụ, ngạo mạn kia bèn lo tìm thầy học thêm và không dám huênh hoang tự đắc nữa.

khám đường kiêu thụy điển

Thụy Điển là một quốc gia có những nhà lao rất lạ. Tù nhân « được » giam trong những xà lim, được giao cho chìa khóa riêng và lại được di chuyển tự do ở các nơi như : câu lạc bộ, thư viện, hồ tắm... Ở tù như thế thì thần tiên quá.

DIỆU VŨ (cóp)

thật thà

Sau khi xử, vì không có bằng cứ gì là anh nọ đã ăn cắp chiếc đồng hồ. Quan tòa : Trước khi được tha anh có điều gì muốn nói. Bị cáo : Thưa... có một điều ! Bây giờ tôi có quyền xài chiếc đồng hồ đó chứ ?

XUÂN LOAN

thi hút thuốc

Vào năm 1965, những tay vô địch hút thuốc nước Pháp vừa dự định sẽ mở một cuộc thi hít xì gà để đoạt kỷ lục.

Gồm 3 giải thưởng cho 3 bộ môn :

1) Hút lâu : làm sao cho thuốc (xì gà) càng lâu hết chừng nào càng tốt chừng ấy.

2) Nhả khói : Hút phải nhả ra những vòng tròn thật tròn (không méo chữ) và thật nhiều.

3) Tàn thuốc : Làm cách nào hút hết thuốc mà tàn vẫn dính như khi nguyên điệu mà không rơi xuống đất.

Ai thắng sẽ được lãnh một món quà : 7.000 điếu xì gà làm tại Cu Ba.

bưu thiếp

Ngành du lịch đã giúp kỹ nghệ làm bưu thiếp phát triển ngoạn mục.

Trong vụ hè qua, Ba Lê dẫn đầu số lượng bán ra hàng ngày. 110.000 tấm bưu thiếp. Hai tỉnh Nice và Lourdes đứng hạng nhì và ba theo thứ tự 95.000 và 80.000 tấm.

Tổng cộng mỗi năm có tới 800 triệu tấm được bán ra trên toàn đất Pháp. Hình thác Eiffel được bán chạy nhất.

HOÀNG LAN

suy nghĩ

Trên xe lửa đang chạy một bà khách rời chỗ ngồi, đi dạo dài theo các toa khác, khi trở lại thì quên hăng chỗ mình ngồi, tìm hành lý không ra.

Thấy người soát vé đi đến, bà ta phân trần, ông này hỏi :

— Bà còn nhớ điểm đặc biệt nào chung quanh chỗ bà ngồi không ?

Bà khách suy nghĩ thật lâu rồi nói :

— Ở cửa sổ nhìn ra tôi nhớ có một bầy bò.

— !!!

thiếu số

Một ký giả hỏi một bệnh nhân thần kinh :

— Tại sao anh phải ở vào nhà thương điên ?

— Tại vì người ta nói tôi điên, còn tôi thì nói tôi không, nhưng người ta là đa số, còn tôi là thiểu số.

kỳ phùng địch thủ

Trong nhà hàng một ông khách khó tính gọi anh bồi :

— Anh nói chiền cho tôi hai cái trứng đừng chín lắm, trông trắng vừa chín, trông đỏ vừa vừa. Ít mỡ thôi. Chảo đừng để nóng quá. Bỏ hơi ít muối, đừng bỏ tiêu vì tôi không chịu được tiêu. Tất cả để trong một cái đĩa đừng lớn quá. Kia sao anh không gọi đi ?

— Dạ, tôi còn đợi ông cho biết con gà mái ấy đẻ hai cái trứng ấy ở cánh hay ở mỏ ?

ĐÒN CÒ

tai nạn xe hơi đầu tiên

Tai nạn xe ô tô đầu tiên trên thế giới xảy ra đúng vào ngày 29-7-1834 tại Praisley gần Glasgow thuộc Tô Cách Lan (Anh quốc). Nguyên do cái xe kiểu Russel chạy bằng hơi nước bị bẻ một bánh xe, làm xe lộn tùng phèo và nổ nồi súp de...

Chính tai nạn này làm kim hãm bước đầu ngành kỹ nghệ xe hơi Anh Quốc.

UYÊN ƯƠNG

sợi
tóc
dài

ĐÃ LẠC MẮT NHAU

Bàn ăn đã được sắp dọn sẵn, chỉ chờ mấy đứa em đi chơi về nữa là vào bàn. Sau đó, trở về lại Nha Trang trên chuyến xe mà người chú luôn luôn phóng với tốc lực tối đa.

Trong khi chờ đợi, Sa đàn một bản nạc vui. *Chiều vàng* của Nguyễn Văn Khánh. Leo lên chiếc giường nệm ở một góc nhà, thấy cần thiết một sự thoải mái. Phòng ăn hẹp. Mấy cánh cửa sổ nhỏ được đóng kín ngăn cái lạnh bên ngoài đột nhập vào trong. Đà Lạt năm nay lạnh hơn năm nào. Nói với Sa :

- Kiểm một bài nào thật buồn đánh coi chơi.
- Tại sao lại một bài buồn ?
- Tự nhiên ra vậy. Đừng hỏi tại sao. Chơi bài gì buồn nhất.
- Hồi hôm chị mới nói là chị rất vui về khi lên đây.
- Hồi hôm khác bây giờ khác chứ. Cái đã qua luôn luôn không phải là cái bây giờ. Đàn đi. Nói nhiều nghe không vô đâu.
- Hôm nay chủ nhật phải không ?

— Ừ.

Dựa người vào tường nhà. Nhắm mắt, thả trôi mình trong những chán nản vừa thấy. Hy vọng ở đó lại tìm gặp một sự bình yên. Những dây đàn buông lơ lửng âm thanh nhỏ. Nhẹ. Buồn. Buồn áo não. Sombre Dimanche. Tên nhỏ chỉ đánh vừa đủ cho người yêu cầu nghe. Dưới nhà bếp vang lên tiếng cười nói ồn ào. Nhưng nơi đây chừng như sự ồn ào ấy được gạt bỏ, quên biển. Bóng tối nhập nhòa trên đôi mắt khép hờ. Hình dung đến người bạn ở bên kia con đường. Trong một cư xá sinh viên, gần ngôi nhà thờ nhỏ. Cách nhau một con đường nhưng cách nhau ngàn vạn dặm.

Người bạn có những khiếu hãnh lớn trong cách tiếp nhận tinh thần ở kẻ khác mình. Người bạn vẽ một vòng tròn cho riêng mình và muốn thấy mọi sự chiều lụy. Người bạn quên rằng vòng tròn ấy cũng là giới hạn để ngăn chặn những thương yêu chân thật có thể nảy sinh. Vòng tròn ấy cũng là hàng rào để phân đôi thế giới cô đơn của nàng và những người khác.

Buổi sáng nay chắc người bạn đứng ở ban công thả mắt nhìn cây lá xanh ở con dốc lên nhà thờ. Buồn và nhớ đến gia đình vừa phải rời xa ra đi vì sự học. Chắc người bạn cũng nhớ đến biển đến những bạn bè thân thiết hay xa cách. Người bạn cũng biết bên kia con đường cũng có một người của tình xưa vừa lên đây và sẽ trở về với biển. Biết. Nhưng có gì hơn không ? có gì trong những tình cảm gần như đã cạn tàu ráo máng bởi một lý do nào đó không thật gì cả.

Dĩ nhiên là không ai hiểu nổi vì lý do nào có một con đường nhỏ ngăn cách mà không người nào vượt qua được để đến cùng nhau. Như ngày xưa. Như năm kia. Khi biển lên với núi là một mừng vui đến ứa lệ. Khi núi về với biển là một cảm xúc không thể đo lường. Bây giờ thì đã khác. Chỉ có sự lạnh lẽo ở tiết trời đột nhập cùng một lúc vào tâm hồn của hai kẻ gần như vẫn nhớ đến nhau, nhưng không cách nào xích lại gần nhau được nữa.

Những nốt nhạc lơ lửng, rời rã. Rồi im bật. Hết rồi một nhạc khúc. Người em cũng thả hồn vào cõi thình không của tưởng nhớ nào đó. Bàn tay dịu nhẹ trên sáu dây ấm nồng qua khúc *Chuyện Tình*, cho đến lúc âm thanh chợt vỡ bùng bởi một bài hành quân hăng hái.

Mở choàng đôi mắt, cau mày với đứa em đang cười riếu cợt :

— « Chuyện mạch » dở quá.

— Chị đang mơ tưởng đến gì ? muốn kéo chị về đời sống thực này, vì không ai có thể vui vẻ với những ảo tưởng của họ đâu.

— Nói như tiểu thuyết.

— Đời là những trang tiểu thuyết lâm ly !

Mấy tên nhóc khác mở cửa vào ào ạt. Đem theo tiếng cười, những khuôn mặt vui và cả những cơn gió lạnh chỉ chờ cơ hội là tuôn vào nhà làm rét buốt những tâm hồn cô đơn.

Rời khỏi giường với ý nghĩ phải hòa nhập vào những nỗi vui của

kẻ khác. Phải quên người bạn ở bên kia con đường nhỏ. Chắc gì giờ này cô bé còn đứng ở ban công để nhớ đến những gì thuộc về biển. Chắc gì còn bé không vui quên tất cả trong một giấc ngủ trưa ấm áp dưới chăn nệm dày cộm. Chừng như cô ưa làm con mèo nhỏ lạch giữa một đồng rơm khổng lồ. Ở đây, tất cả quây quanh bàn ăn...

Hạnh phúc như những bông hồng nở rộ trong bình cắm đặt ở bàn ngoài phòng khách. Người chú, người cô, những đứa con. Nụ cười, tiếng nói, chen lấn, tranh nhau. Hạnh phúc tràn trề. Hạnh phúc lai láng hơn mưa.

Trong cái vòng tròn quanh chiếc bàn ăn bằng gỗ bóng nước được phủ lên tấm khăn nhung màu nâu. Chỉ mỗi kẻ ngậm cảm tiếng cười. Hai ba giọt lệ chênh choáng làm mờ đôi mắt. Nhưng không ai khóc vì yên vui của những người thân yêu. Nhưng không ai có quyền buồn rầu trên hạnh phúc của kẻ khác. Buổi ăn rồi chấm dứt. Những đứa con được dặn dò khuyên bảo trước giờ phút sắp giã biệt nhau. Giữa người cha và người mẹ, giữa người cha và những đứa con.

Kiểm một chiếc giường và một tấm chăn, vui mình trong bóng tối ấm nóng ấy tìm một giấc ngủ để quên. Để yên. Nhưng giấc ngủ chập chờn giữa muốn mê đi và giữa sự sáng suốt tỉnh táo khi nghĩ đến nỗi lẻ loi của đời mình. Cho đến khi ánh sáng làm lòa mắt bởi một bàn tay nào nhẹ nhàng kéo tấm chăn lên.

— Đau hả? dậy chơi đi.

— Hoa!

— Làm gì lạnh lẽo quá vậy?

— Nghỉ một tí trước khi về. Chị mới đến?

— Ừ.

Còn người bạn. Còn người bạn ở đâu không nghe có tiếng nói?

— Ra ngoài nhà chơi.

Cánh cửa ngăn đôi phòng khách và phòng ngủ bật mở. Người bạn ngồi đó. Bốn mắt nhìn nhau. Một giây. Bốn mắt rời nhau. Thiếu một nụ cười, thiếu câu chào hỏi. Như ở mỗi khuôn mặt là một tảng đá bất động. Thứ đá trơ lạnh, phẳng lì quanh những viên núi trên đường đèo núi Nha Trang với Đà Lạt. Ngồi bên nhau nhưng không nhìn thấy nhau. Im lặng nặng nề đáp xuống trên từng mặt người đăm chiêu khó chịu.

Kim đồng hồ quay những vòng chậm rãi, giờ ra đi cũng phải đến. Khi chia tay, người bạn chợt hỏi.

— Hoa Violette ở Nha Trang đã nở chưa?

— Chưa. Chưa thấy một hoa nào nở.

Người bạn cười buồn:

— Vì bỏ đó.

A, tại sao vậy chứ. Tại sao không vì người bạn, tại sao không vì đất rời? Nhớ bức thư nhỏ viết trước đây một tháng. «Bạn có muốn cùng «tui» chờ mấy cái búp Violette nở không?» Hoa xin từ Đà Lạt đem về Nha Trang trồng. Hoa chưa nở một cánh nào thì tình thân giữa hai kẻ vẫn thân

nhau thoát đã gần như tàn tạ. Hoa chưa nở một búp nào thì mỗi người đã mỗi nơi mà những gặp gỡ không đem lại một chút tình xưa nào hết.

Cả gia đình tiễn đưa người chú. Tay vẫy tay hẹn một ngày trở lại gần gũi. Người bạn lần giữa đám đông, nhỏ bé, tội nghiệp, hình ảnh chợt đứng làm nao núng lòng. Trên xe jeep còn lại ba kẻ theo đuổi ba ý nghĩ. Ở người chú chắc phải là những công việc cần hoàn tất trong ngày mai khi trở về lại sở. Ở người em, chắc phải là mối lo âu, bản khoản về những ngày sắp trải qua ở quân trường. Sẽ ra sao những ngày trở nên là lính, giữa khi tay còn mềm mại bên giấy viết học trò, trên những dây đàn trầm ấm? Tâm hồn còn ngu ngơ trước mọi diễn biến của cuộc đời. Từ xưa đến nay, đời sống không bao giờ vượt qua khỏi những giới hạn gia đình mà mọi khó khăn nào nếu có thì đã có mẹ hay cha giải quyết định liệu.

Ở kẻ cuối cùng còn quanh quẩn trong câu hỏi của người bạn. Hoa Violette đã nở chưa? vì bỏ đó. Có thật là vì người trồng hoa không đủ tế nhị để hiểu hoa không? Hoa đã không nở là vì ai? Có người đã nói vì kẻ trồng hoa đó. Thật không? Vì mình. Kẻ ươm hoa chỉ để gửi tình vào hoa. Kẻ xin hoa với ước muốn trồng và mong hoa nở để cho hoa, vì trong hoa là tình thâm sâu không lời nào nói lên hết được. Nhưng hoa đã không nở và tình cũng đã cần khô trong đôi mắt nhìn một đôi mắt. Chỉ thấy chút chi khinh khi hờn oán. Chỉ thấy chút chi ghét bỏ đứng đưng. Thốt nhiên nghĩ đến «nàng» bé nhỏ đứng giữa sân nhà bên những kẻ lạ xa đang vui trong cái vui ly biệt vì biết ngày đoàn tụ không xa. Đôi mắt xinh đẹp ấy. Tâm hồn mỏng manh nhạy cảm ấy, hẳn phải buồn ngùi nhớ đến chuyện nhà và thân mình đang lẻ loi ở thành phố chỉ đáng sống nếu có hai người hay một gia đình. Còn không, thì hẳn phải là một bi kịch lặng lẽ diễn ra trong thình không nào nề của những ngày Đà Lạt mưa và lạnh, Đà Lạt mù sương và những tiếng thông rên siết trên những ngọn đồi chập chùng lẫn dưới mưa, gió.

Xe chạy vun vút từ đỉnh đồi này sang đỉnh đồi khác. Màu xanh trùng điệp nối tiếp nhau. Và không lời nào thốt lên giữa ba kẻ lữ hành ngoài tiếng gió.

Viết trong tâm tưởng một cái thư cho người bạn. Bằng những ý nghĩ chắp nối và tình thương đột ngột dâng đầy trong trái tim.

«Đã bao nhiêu lần tôi định viết cho bạn một cái thư. Nói để bạn hiểu tôi và giữa chúng ta có một sự thông cảm. Bởi vì rằng từ xưa đến giờ, luôn luôn mọi xích mích của chúng ta đều không bắt đầu từ một lý do xác đáng nào hết. Đầu từ những hiểu lầm khó chịu, hay vì một lý do nào khác nữa tôi cũng không thể giải thích bạn hay.

Cái ý nghĩ khi phải phân bày lòng mình cho một người khác hiểu, để họ đến với mình bằng một khuôn mặt khác hẳn sự lạnh lùng, kiêu ngạo. Thật là một mối và cũng thật là đáng ghét nếu làm hành động ấy. Bởi vì nếu bạn có tự ái thì người khác cũng có tự ái. Bạn giống tôi nhiều điểm. Mà nhất là điểm này nên chúng ta cứ đụng chạm nhau hoài đến độ tưởng rằng tình chúng ta quá khác biệt nhau.

Bạn hãy xích lại gần tôi một tí. Như tôi đã dẹp bỏ được tất cả để viết cho bạn những lời này. Hãy nghe tôi nói. Vì ngoài lần này ra chắc tôi sẽ không bao giờ có thể viết lại một lần nào nữa hết. Nếu bạn biết, thì sự oán ghét bạn, chỉ vừa chìm đi trong phút giây qua ở tôi (khi thấy bạn đứng lẻ loi giữa sân nhà, và tôi không cách nào không thương bạn được). Điều ấy cho bạn hiểu rằng không có gì đáng kiêu hãnh quá về những cái mình có. Bởi vì thường người được cái này thì lại thiếu một cái khác. Bằng chứng là bạn được tất cả nhưng chỉ trừ hạnh phúc. Vậy thì bạn thấy không, bạn đừng vẽ vời bạn bằng những nét tuyệt mỹ để ngăn chia bạn và những thân tình nào khác. Tôi biết bạn là kẻ cô đơn. Đôi khi bạn cũng cần có tôi nhưng bạn không nói điều ấy. Bạn làm mọi cách để chứng tỏ rằng không có tôi cũng như ai (?) nhưng bạn hiểu là trong cùng sâu tâm tư bạn thiếu thốn một điều gì. Tôi không là cái gì cả. Nhưng tôi đã là kẻ chia sẻ buồn vui với đời bạn nhiều nhất, hơn tất cả những người bạn khác. Chính tôi cũng cần có bạn, nhưng cũng như bạn, tôi làm mọi cách để nghĩ rằng và cho bạn biết rằng không có bạn tôi cũng như ai (?)

Cho đến một lúc nào lòng mình không chịu đựng được những kiêu căng đau đớn và ngu dốt ấy. Chính chúng ta tự tàn phá mình bằng những hành động lầm lẫn nhất. Chính chúng ta đã đẩy nhau ra xa nhau hơn bao giờ hết. Bạn có một bộ mặt lạnh lùng kên kên đáng ghét. Tôi cũng phải đáp lại cho bằng bởi những nét giá băng gỗ đá. Gần như là hai kẻ tử thù gườm nhau trong một cuộc đua. Góm chưa. Đã có thời hạn là người bạn bé nhỏ mà tôi yêu mến. Đã có thời tôi là người bạn thân thiết để bạn tin cậy. Nhưng bây giờ thì quá ngán ngao.

Bạn. Tại sao mình không nói tất cả những gì mình không bằng lòng về nhau cho nghe để đi đến một cảm thông tuyệt đối? Tại sao tình thân được xây dựng trong năm sáu năm trời phút chốc tan tành đổ nát. Tôi tự hỏi, nhưng không thể trả lời, vì không thể nói một câu giản dị như bạn — Hoa không nở, vì bờ đó. Tôi không thể nói vì bạn. Vì như thế thì tôi và bạn lại rơi vào một cuộc chiến khác nữa rồi, nhưng vậy thì tại cái gì? cái gì không tên, không bóng dáng đã đẩy bạn về một phía, đã đẩy tôi về một phía đã để lạc mất nhau vì những nguyên nhân mơ hồ quá đối... »

Xe bắt ngừng đứng sừng lại bên bờ một vực sâu. Cái chết qua trong gang tấc giữa lúc hai chiếc tranh nhau trên một đường đèo hẹp. Người cháu buột lời phàn nàn. Đứa em tái mặt. Mong tan thành thuật, khi đến biển rồi còn có thể viết những gì đã nghĩ để gửi cho người bạn không? Tờ giấy trắng, giòng mực xanh, chừng như chập chờn xa tầm tay với trong ý nghĩ quá mệt mỏi khi phải hàn gắn lại một cái gì. Cuối cùng, chắc chúng ta sẽ không còn tìm lại được gì như ngày xưa. Biết làm sao bạn. Khi trong bốn hướng đời đã có lần lỡ để lạc mất nhau.

SỢI TÓC DÀI

TRONG RỪNG MƠ HIU QUẠNH

NGUYỄN
THÚY ÁI

Tôi vừa khép cửa phòng vừa nghĩ, giờ này có lẽ Khôi đã hết học. Thế là tôi đi chân không để giữ sự yên tĩnh cho con bé và phải nhón chân lên vì nền gạch lạnh quá. Ngang qua phòng nhìn vào khung cửa vẫn mở như thường lệ, sau rèm cửa mơ màng, chiếc đèn ngủ để trên bàn học, Khôi thẩn thờ ngồi hai tay ôm đầu, mắt đăm đăm vào khoảng ánh sáng rõ nhất của chiếc đèn. Cũng là lối ngồi quen thuộc của Khôi sau giờ học mà hôm nay lại khiến tôi xúc động lạ thường. Tôi muốn vào ôm Khôi, dịu đầu Khôi vào vai. Và như thế Khôi sẽ được khóc ngon lành, khóc được khi buồn cũng cũng là một hạnh phúc, ai đó đã bảo như thế, nhưng tôi không dám nhìn Khôi khóc. Sao thế, có điều gì đã đem những sợi khói luồn vào mắt Văn Khôi thân yêu của tôi. Mẹ ơi, có phải bên mỗi cuộc đời có một bóng hình? Tôi tựa vào balcon và nhìn những ngôi sao — những ngôi sao đi về bằng những ngón chân thừa. Tôi thì thào như thế nhưng chẳng có ai ghé vào giấc mộng cả. Sao tôi lại có thể vừa buồn vừa sung sướng trong những lúc một mình ngồi nhìn sao khuya. Nhìn sao như thế, thật lâu, tôi nhận ra mỗi vì sao có một sắc màu riêng. Có khi thì con tim tôi chột sắt se bởi một vì sao đổi ngôi. Vàng, thì một sự xa lìa nào cũng đáng đau buồn cả. Và dưới ánh sáng mờ mờ của sao tôi thấy được bầu trời xanh thẳm và trong tất cả những cái gì vợi vợi cách xa đó tôi lại nghĩ đến khuôn-mặt-hóng-tối-của-tôi. Có khi thì tưởng tượng ra bầu trời là một đại dương vô cùng, một ngôi sao nằm lẻ loi ở một phía là một con thuyền nhỏ ngoài khơi xa. Làm sao tôi gọi được con thuyền mù xa đó ghé bến, cho nên chúng ta lạc mất nhau? Người ơi, có phải điều đó cũng thuộc về may rủi chăng. Có thể nào Me đoán được những ý nghĩ của tôi đó không. Tôi dõi mắt tìm thử đêm nay

Me có đi dạo vườn nhưng đôi mắt tôi không xua sạch được bóng tối. Mà có lẽ là không. Sao Me lại hay đi dạo vườn trong đêm, có phải sự huyền diệu của đêm tối khiến Me gần người đã mất hơn không. Đêm nay không ra vườn, chắc Me đang ở trong phòng và vận toàn đen. Và tôi có thể hình dung ra Me, với vẻ thanh lịch hơi buồn rầu và cái cốt cách lãng mạn khiến người có vẻ trẻ hơn tuổi. Me là người đàn bà tuyệt vời nhất mà tôi được biết.

Me bảo, Me có thói quen là hay để ý những học sinh có đôi điều giống Me ngày xưa ở vào tuổi đó. Me đã hiểu tôi hơn khi đọc những bài luận văn và những đoạn văn của tôi. Đó là một hôm đi du ngoạn tôi có đem theo, thân thiết như một người bạn thân. Và cũng vì hôm đó Me ngồi lại bên tôi và vì vẻ thân ái tự nhiên của Me nên tôi đưa người đọc. Tôi đỏ mặt ngồi cạnh trong lúc người đọc và mong mỗi cùng lo sợ. Me sẽ phê bình vì tôi coi Me như cái khuôn vàng thước ngọc để tôi đo tôi. Không phải vì tự ti lắm nhưng tôi thấy sự lãng mạn thanh quý của cô giáo mình là một điều cách biệt và quý hiếm.

Vấn Khôi thừa hưởng những tâm tính của Me nên chúng tôi thương mến được nhau. Hai đứa thường khoác tay nhau đi trong vườn những lúc gọi là có gió to nắng lưa, hay đùa nghịch, tiếng cười vang dội vào bờ thành trong vườn. Có đôi lúc thấy Me ngồi một mình ngoài vườn lâu quá tôi đi tìm và xin phép, nếu Me không cần sự im vắng nữa thì con ngồi với Me, Me nhé. Và người nắm tay kéo tôi ngồi bên. Có khi thì chính Me đến ngồi với tôi, nói chuyện thân mật như bạn.

Nhớ lần đầu tiên Me gọi tôi vào phòng, tôi cúi xuống trang trọng trút bỏ dép, khi ngược lên tôi đã ngỡ ngàng vì màu sắc của căn phòng. Căn phòng có những màu sắc mà tôi đã nhìn thấy đâu đó trong mộng mơ của tôi. Me đưa tôi xem một tập ảnh, trong đó xếp thứ tự theo thời gian những hình ảnh đời Me. Từ một cô bé tóc bím với chiếc nơ to tương đến thời kỳ thiếu nữ. Me không đẹp lắm nhưng có cái gì hay hay ở Me tạo thành vẻ đẹp đặc biệt. Tôi ngồi coi và Me đứng sau ghế giải thích.

— Sao? Con nói Cương giống Ba nhiều à? Thật ra thì chỉ giống đôi mắt và dáng người. Đôi môi Cương cũng nghiêm như Ba nhưng môi Ba thì kiêu hãnh mà Cương thì khiêm tốn...

Tôi quay lại vì nghe tiếng Khôi mở cửa phòng đến hỏi tôi đứng đây lâu chưa sao khi này đi ngang Khôi không hay.

— Tại Khang đi nhẹ, mà ban này Khôi có khóc không?

— Không, Khang ạ, mà Khôi thì muốn khóc ghê Khang này, sao trong văn thơ nhạc số phận tình yêu thân quá khiến Khôi có cảm tưởng nhân loại chưa ai hạnh phúc.

Chúng tôi trở về phòng. Khôi chúc:

— Hạ Khang ngủ nằm mơ nhiều nhé, để sáng ra nhớ lại cho vui.

Buổi tối trong phòng khách Me ngồi trên ghế đan những cọng lát thành một chiếc giỏ, chưa xong đã thấy xinh. Hai đứa tôi ngồi dưới sàn nhà. Tôi đọc một quyển truyện cổ tích Anh, thỉnh thoảng phải lật tự điển ra mà tra. Khôi ngồi dưới chân Me rọc mấy quyển sách mới mua. Bỗng Me ngừng tay đan, dựa vào thành ghế một lát và nói:

— Nhớ ngày xưa có một lần Me đang ngồi đan thì Ba đến. Me xấu hổ muốn chết vì Me trông tượng Me là người đàn bà trong nhà. Mà lúc đó Me còn học trung học.

Giọng nói của Me khiến tôi nghĩ Me không kể cho ai nghe hết, Me kể cho chính Me, để cảm thấy gần với cái bóng của đời Me hơn.

Khôi ngẩng đầu lên gối Me:

— Me ơi, con sợ con không được hạnh phúc như Me.

Me nói với Khôi giọng dỗ dành:

— Đừng nghĩ vẩn vơ, con. Khi mới lớn và sớm ý thức ai cũng tưởng mình sẽ cô đơn. Như Me, rồi Me cũng gặp được Ba.

Tôi muốn nói Me là một người hạnh phúc mà. Tôi cũng muốn nói với tôi, cho dù em cô đơn suốt đời thì em cũng chấp nhận và sống đẹp với hoàn cảnh của em. Hỡi người, giữa hai cuộc đời đang cách nhau vời vợi có khi nào tâm tưởng chúng ta gặp nhau?

Buổi sáng trong khi điềm tâm Me bảo việc gì của con bây giờ cũng là dự bị cho một hạnh phúc mai sau. Hạnh phúc sẽ đến, sẽ hồng đừng bán khoản làm gì con. Tôi nghĩ, như Me phải không Me? hạnh phúc đã đến đã đi nhưng Me đã có thời huy hoàng. Con phục Me, Me đã qua được những đôn đau không cùng như vậy. Còn con, con chẳng chịu nổi những cơn đau như thế đâu, khi người của đời mình đã xa vắng. Tri âm đã đi về một cõi khác.

Khôi nói với Me: Me ơi, con có một câu hay như thế này: « Chỉ có trái tim mới đáng quý còn trí tuệ và nhan sắc là cái khăn choàng ». Đúng không Me?

Me chỉ cười.

Khôi hỏi tiếp theo:]

— Có phải ngày xưa Ba nhìn thấy cái khăn choàng của Me trước không?

Me hơi lúng túng:

— Con đã hỏi thì Me nói, Ba quý tất cả những gì trong tâm hồn Me nhưng lúc đầu Ba để ý đến cái khăn quàng, đó là điều Me thường trách Ba sau này, Me nói nếu Me không có cái khăn quàng thì...

Tôi nói: Nhưng cái khăn quàng của Me đặc biệt tuyệt vời...

Me quay nhìn đi nơi khác:

— Đừng nói quá thế con.

Trưa đi học về tôi thấy trong phòng khách Mẹ đang tiếp mấy người bạn. Mẹ có nhiều bạn, những người bạn, những người thường đến đây là bạn từ thời con gái của Mẹ. Còn gì bằng những người bạn cũ. Tôi ôm cặp chạy lên cái cầu thang trên bốn mươi bậc và mệt nhoài. Khi mở cửa phòng tôi giật mình vì ban sáng đi học quên tắt đèn, để nguyên áo dài tôi đi dẹp lại căn phòng ban sáng vội chưa kịp dọn. Trong chiếc ly thủy tinh cắm một cành hoa nước đã vơi, tôi thay nước mới rồi đi thay quần áo. Tóc tôi bím lại và thả chảy xuống người. Ngoài cửa sổ nắng vàng tươi. Sao nắng hôm nay nồng thế hở ? Có tiếng gõ cửa bằng những cái móng tay.

— Cửa không gài đấy Mẹ.

Me hé cửa và lách người vào :

— Khôi nói với con mấy giờ về.

— Dạ, chiều tối. Khôi đi chơi với cả lớp.

— Xống ăn cơm con.

— Cho con không ăn trưa nay.

— Sao thế ?

— Con không đói với lại khi đói cảm thấy thanh thản thân ghê Me ơi.

Buổi chiều ngồi thơ thẩn ngoài hiên, cảm những sợi tóc đưa lên môi, lắng nghe những cơn gió chiều lùa trong cây lá. Nắng cuối ngày thoi thóp trên những ngọn cây. Giá tôi có quyền lực gì để giữ những giọt nắng ấy lại. Chao ơi tôi chỉ muốn gọi, một cái tên nào đó mà tôi không biết.

Khôi về kể chuyện đi chơi, niềm vui của một ngày còn sót lại trong mắt và giọng nói của con bé. Mẹ hứa hôm nào sẽ dẫn hai đứa đi chùa.

Tôi nói với Khôi :

— Me cho Khôi đi chùa Hương đấy.

Gần về sáng có cơn mưa nhỏ. Thức dậy nằm nghe. Không bỏ những bài hát mùa thu. Tôi xúc động và muốn nghe những bài hát mong chờ đó.

Khi đi học con đường và không khí thơm hơi nước tôi cúi đầu đi dưới những tàn cây nước đọng trên lá rơi xuống tóc. Tôi muốn hét lên, giống mùa thu quá đi thôi. Xách cặp nhảy qua những vũng nước đọng trên đường. Chao ôi tôi có cảm tưởng « nhảy chân chim trên giòng suối cạn ». Tôi mỉm cười vu vơ. Bây giờ nếu gặp người quen chắc tôi sẽ cười tròn mắt. Khi vào trường nhìn hàng cây xanh ướt nước, lá lao xao trong gió sớm. Bây giờ có lẽ tôi đã thân với ngôi trường, đã để ý đến nó nhiều rồi, đã hết thờ ơ. Những hàng cây xanh này, hoài hoài có những chiếc lá úa đỏ thật đẹp, lúc mới vào học ở đây tôi cứ ngỡ là hoa. Đến bây giờ vẫn chưa biết tên cây là gì. Mấy hôm nay cây đang nở hoa, những cánh hoa nhỏ cùng màu với lá nên khó nhận biết. Một hôm đang trong giờ học, một cơn gió thoảng qua mang theo hương thơm, tôi ngơ ngác tìm mới nhận thấy hoa. Đi nhanh vào lớp tôi nói với một nhỏ bạn :

— Hôm nay trời giống mùa thu ghê ấy ạ.

Nhỏ bảo :

— Hôm nay trời lập xuân.

Lạ thật, thời tiết ở đây chạy lộn xộn, con những hôm mùa đông thì tôi lại cảm thấy là mùa xuân và thường bảo « Lưng trời không có bầy chim én. Thành phố đi về cũng đã xuân ». Tôi hỏi lại :

— Có phải trong tiểu thuyết người ta thường cho những cuộc chia ly ở vào mùa Thu không nhỉ ?

— Mà sao hôm nay ta lại có người đi xa về mới chết chứ !

Nhỏ bạn cười : Thành ra mùa hội ngộ.

Khi tan học Văn Khôi đón tôi ngoài cổng và hỏi :

— Sao thế ? hôm nay ta thấy cả một một xuân trong mắt mi.

— Có lẽ tại Khôi thích mùa xuân.

Tôi chỉ thích mùa xuân qua câu « Cỏ non xanh tận chân trời, Cành lê trắng điểm một vài bông hoa ». Mùa xuân, phía trước tôi còn nguyên cả một mùa xuân, một năm mới còn nguyên vẹn và một cuộc đời còn nguyên vẹn. Bao giờ thì tôi thật sự sống đời sống của tôi.

Sau bữa ăn, tôi vào phòng khách ngồi ngắm những bông hồng trong bình. Hời bông hồng trong tương lai của tôi. Khi hái những cánh hồng này trong tôi đã rỉ máu nhưng tôi yêu những vết sứt đó. Càng ngắm vẻ thắm tươi của những đóa hồng tôi càng nghe mình quạnh quẽ.

Một lát sau thì Mẹ và Khôi vào, Khôi cứ nhắc mãi đến mùa xuân.

— Bộ Khôi mới hay là xuân sắp về sao ?

— Không quên nhưng tự nhiên Khôi thấy nó kè Khôi quá.

— Với Khang thì mỗi buổi sáng cũng là một mùa xuân.

Khôi hỏi :

— Thế còn buổi trưa ?

— Mùa hạ.

— Buổi chiều ?

— Mùa thu.

— Còn buổi tối ?

— Mùa huyền diệu. Tôi nói câu này có ý tặng Mẹ. Mẹ yêu đêm tối và yên lặng vì có phải hai thứ đó là của hư vô không Mẹ ?

Những lúc rảnh rỗi Khôi thường với tôi dắt nhau đi tìm những con đường vắng, mùa xuân thấp thoáng đâu đó trong màu là biếc. Nhìn cảnh vật lẻ loi sao tôi cảm thấy lẻ loi. Mùa xuân sắp đến của tôi sẽ hoang vu không ? Mỗi chân chúng tôi ngồi xuống bờ cỏ bên đường, Khôi nằm trên cỏ, bảo muốn ngủ. Tôi nói nếu Khôi muốn ngủ thì Khang sẽ hát ru cho, biết đâu giấc ngủ trên cỏ này Khôi sẽ thấy được con chim mộng của Khôi.

Khôi đáp, người mơ chẳng bao giờ tìm được con chim mộng.

— Đừng bi quan bé ơi.

Có lẽ Khôi hơi lý tưởng. Còn em, em chỉ cần một chiều cao và một chiều sâu nào đó thôi.

Những sáng thức dậy mở tung cửa sổ, ánh sáng lùa vào cùng hơi lạnh của sương lẫn với hoa bưởi. Cây bưởi sát phòng tôi nở hoa trắng muốt. Tì tay vào cửa sổ nhìn xuống vườn, tôi muốn ra vườn đón những giọt sương, rỏ rã những giọt sương đọng trên hoa lá. Hay ra đường đi mãi cho đến lúc sương tan, tôi muốn ướp mộng mơ của tôi bằng sương mờ khắp nẻo. Chỉ ước vậy thôi, đó chỉ là một ý nghĩ, tôi không muốn thấy những ngạc nhiên của người khác. Ước gì thời gian ngừng nơi đây, không gian cứ mặc áo sương mù, có lẽ đời sống sẽ đẹp hơn. Như một đêm trăng nào tôi nói với Khôi : Giá mặt trời cũng dịu dàng như mặt trăng thì con người chắc sẽ hiền hơn.

Khôi chế tôi : Thưa vâng, nhà hiền triết ạ. Nhưng khi đó ngài lại mong mặt trời mù mờ như sao.

Tôi gọi Khôi xuống nhà dưới, Me đã dậy từ bao giờ, ngồi bên cửa sổ nhìn dăm dăm ra ngoài.

— Sao hôm nay Me dậy sớm thế ạ ?

— Sương xuống lạnh quá Me ngủ không được.

Khôi đi pha cà phê cho Me và đem đến cho tôi một ly sữa, tôi cho vào đó một muỗng cà phê đen, để ngắm cà phê hòa tan, biến màu dần trong sữa. Tôi không thích cà phê lắm chỉ thích mùi chứ không ưa vị.

Những ngum sữa ấm áp trong cổ, trời lạnh thật tuyệt vời. Tôi nghĩ lát nữa tôi sẽ không mặc áo len. Có hôm học giờ Me, phòng học trên lầu gió lộng lạnh buốt. Me đến bên bàn tôi hỏi :

— Lạnh thế này sao con không mặc áo len ?

Tôi không biết trả lời sao cả. Khi Me quay lên một nhỏ bạn bên tôi nói : Nó muốn thám thía cái lạnh đấy cô ơi.

Tôi hỏi, sao biết giỏi thế nhỏ ?

— Mắt ta có quang tuyến X mà.

Lúc về nhà tôi mặc áo len, quàng khăn cẩn thận nằm trong chăn nghe nhạc với Khôi.

Buổi chiều hai đứa leo lên một cây mận sát mái nhà, và khám phá ra rêu trên mái đã xanh mượt lại. Cả hai đứa đều thích rêu đến nỗi ở khoảng sân trước nhà có lần Khôi đã lấy đồ rào lại một khoảng để nó hóa rêu rồi. Khôi ra vuốt ve. Khôi ước có một tấm thảm y như vậy. Khi nhìn rêu tôi thường nghĩ đến những êm đềm của một thời xa xưa : « Chàng ruổi ngựa dặm trường mây phủ. Thiếp dạo hài lối cũ rêu in » Trong những bài thơ cổ Me thích tôi cũng cảm thấy bàng bạc một màu xanh như vậy, trong Xuân Tứ Lũng Tây Hành hay Khuê Oán.

Khi tôi với Khôi đi chợ về, thấy một ông hải quân đang ngồi với Me trong nhà, người lính chạy ra, Khôi thả rớt giỏ đồ, hai người siết tay nhau.

— Bé Khôi của anh mau lớn quá sức, hai cô bé bằng nhau hay quá. Thế mà trong hình anh nghĩ Khang lớn hơn chứ.

Trông anh có vẻ hay hơn trong hình, nghĩa là « có vẻ con trai » hơn, có lẽ trong hình thấy anh hơi trắng. Buổi tối có tiệc nhỏ ngoài vườn. Đèn mắc trên những cành cây, anh Cương đề nhạc xa bàn tiệc nên nghe dễ chịu. Tôi đề ý đến một chị mặc toàn trắng, tôi cảm thấy thật mến chị, không biết vì tình cảm tự nhiên của tôi hay vì ban nãy anh Cương có nói nhỏ « Bạn thân của anh đấy ». Chị có vẻ vừa trí thức vừa hiền thực. Với khổ người cân đối, cách phục sức thật giản dị nhưng trông sang trọng, lối nói chuyện của chị thông minh và hay. Khôi nói với tôi :

— Ông anh chúng ta chọn bạn khá đấy chứ, không đẹp, chỉ xinh xinh và rất hay.

— Đúng rồi, ta chỉ biết dùng những chữ ấy để tả chị thôi.

Tôi mở mắt nhìn đồng hồ coi giờ rồi vươn vai trên ghế, hỏi chiều anh Cương đàn cho tôi nghe và tôi đã thiếp đi trên ghế.

Tôi đi nhanh ra sân, lách mình khỏi cổng, con đường rất vắng, những cột đèn sáng bên hàng cây xanh, chưa bao giờ con đường vắng như vậy, đẹp một cách đơn lẻ như vậy. Tôi nhớ thiết tha bài Thương Tình Ca của Phạm Duy. Tóc bay bay trong gió khuya, chiếc bóng đồ dài. Tôi với tay hái một chiếc lá non và đưa lên môi, cho những mộng ước của tôi, những mộng ước xanh và hiền hòa.

NGUYỄN THÚY ÁI

ĐÃ PHÁT HÀNH KHẮP NƠI

ÁNH ĐẠO VÀNG

của **VÕ ĐÌNH CƯỜNG**

Tác phẩm viết về cuộc đời của đức Phật — Cuốn sách đã làm say mê hàng trăm ngàn độc giả trong một phần tư thế kỷ nay, (sách in lần II) với lối văn kiểm điểm, đầy hình ảnh, màu sắc và nhạc điệu.

sách do nhà AN TIÊM tái bản
nhà ĐỒNG NAI tổng phát hành

dạ khúc vành khuyên

Thắp một ngọn nến hồng đầu tiên cho ngày sinh nhật của em tôi, đưa em gái nhỏ của một thời dĩ vãng nào mịt mù xa tắp còn băng lảng suốt đời trong ngày tháng phiêu bạt lênh đênh. Hãy thắp lên đi, ánh nến của một đêm nào rực rỡ, người con gái rời xa thời thơ ấu hồn nhiên để tập lữ bước chân vào một cuộc đời mới. Bao nhiêu gai góc đang chờ dưới chân son trước khi em hái được đóa hồng vàng ngát hương trong thiên đàng mộng tưởng ở một góc trời nào xanh ngát (Bầu trời thì bao giờ cũng xanh vào buổi sáng, cũng như em lúc sắp khởi hành, nhưng hãy coi chừng mùa mưa sẽ làm thành màu vàng úa bất chợt vào buổi chiều và lúc đó, mưa có thể sẽ rơi xuống, từ trời cao lồng lộng và đôi mắt một đời với vợi của em tôi). Bé yêu dấu, anh nhớ đã đọc trong một quyển sách nào đó, cuộc đời của một người con gái nhỏ, cũng xinh xắn như em, hiền dịu như em và hay dệt những mơ ước trên đỉnh lao xao như em. Người con gái không bao giờ sung sướng vì suốt đời mãi đi tìm một cái gì xa xôi, không có trong đời sống. Và như thế, lênh đênh buồn rầu hoài trong nỗi cô đơn. Em thương quý, anh cũng không hiểu sao về mình nữa bây giờ, anh vừa ước ao em sống bình thường như những đứa con gái khác trong thị trấn buồn tẻ đó, nhưng đồng thời cũng mong muốn đến điên cuồng em khác xa họ, hãy sống một đời sống khác dù đời sống đó có được dệt bằng chính những giọt nước mắt và tâm hồn thương đau của mình. Chỉ trong cuộc sống ấy em mới thấy bộ mặt của nỗi đau khổ và hạnh phúc tuyệt diệu đến như

thế nào. Mỗi người đều có một con đường (do chính mình lựa chọn) để đưa tới một nơi nào đó hoàn toàn xa lạ, có thể là nước mắt, có thể là nụ cười. Con đường cứ mãi mãi mở ra trước mặt và khép lại sau lưng, vùi chôn dĩ vãng và sửa soạn cho tương lai. Cho đến một ngày nào đó, con đường sẽ dừng lại, và là một vĩnh viễn nằm xuống, không còn là tiếng nhạc tung bưng của đời sống, chỉ là những tiếng vọng thao thức buồn rầu (nhạc khúc của đáy mộ sâu). Anh lại nghĩ đến những điều buồn rầu rồi phải không em? nhưng không hiểu sao anh cứ nghĩ đến nước mắt và sự chết như màu áo em suốt đời chỉ là trắng và đen. Vì đâu anh không có một ý nghĩa vui tươi nào khác, cũng như em, sao em không thích màu nào khác ngoài hai hình ảnh tang tóc đó. Tại sao? Đó là câu hỏi cho những người như anh, như em, đã tìm được mình, chết đi mà vẫn sống, khóc mà vẫn cười, lẻ loi giữa đời sống xa dấu tằm.

Thắp ngọn nến hồng thứ hai cho những người bạn tôi, những người còn sống hay đã chết đang nằm lặng lẽ dưới đáy mộ sâu hay trôi dạt tận phương trời xa lạ nào cách biệt nhau. Đã xa quá rồi, những đêm lửa trại ngồi bên nhau phải không bạn. Ngồi quây quần bên nhau dưới ánh lửa bập bùng và hát. Trong đêm dần trải mênh mông, tiếng hát ta hòa lẫn vào gió, tan trong sương rồi biến mất chỉ còn lại điệp khúc hùng vĩ của đất trời. Anh hát, tôi hát, chúng ta cùng hát để ngợi ca tình yêu và sức sống, chúng ta hát và không nhận ra tiếng hát của mình, như không phải là chính ta đã hát mà là tuổi thanh niên đã hát, vang lên thấm sâu vào lòng đất quê hương một đời còn trong tâm tưởng. Nay T, nay L, giờ này ở Paris các anh đang làm gì, lang thang trên những con đường lạnh lẽo hay ngồi cạnh ly cà phê trong quán nhỏ. Ở Paris có mưa phùn như ở Hà Nội không anh? Có cô gái Bắc Ninh dịu dàng lầu lỉnh răng đen? Có phố Huế êm đềm cổ kính? Có Đà Lạt núi đã chập chùng mù sương buổi sáng? Có Saigon thành phố về đêm? Oi N, oi H, giờ này dưới lòng đất có cô đơn lắm không. Hãy nằm thật yên lặng và lắng nghe đời sống dội xuống mộ sâu những tiếng trầm sâu. Đêm có dài hỡi những người đã nằm xuống một lần và chẳng bao giờ còn có nữa lần thứ hai, như mãi mãi đời sống chỉ còn là bóng tối với những hôn ma lạnh lẽo, như những vành khăn tang chít trên đầu người còn lại, một tưởng nhớ ngậm ngùi rồi thôi, mỗi người rồi cũng có một đời sống khác trong đó người chết chỉ là hình ảnh mờ của quá khứ mà thôi. Có nhiều lúc chợt ước ao được nằm xuống trong yên nghỉ, tận cùng một nơi nào xa lạ chưa một lần tưởng tới trong ngày tháng buồn phiền. Nhưng chưa bao giờ tìm được điều ao ước đó, chỉ là chuỗi ngày bình thường trôi qua khắc đời sống không còn là lạc thú khi đã mất những hình ảnh đẹp. Không còn phiến trời xanh trong thiên đường mộng tưởng, đời sống tòi thoi đã chết, những xôn xao đã chìm lặng rồi, như một đóa ngọc lan đã tàn, chẳng còn chút âm hưởng của hương thơm ngày cũ.

Thấp ngon nển hồng thư ba cho người con gái áo xanh của thời niên thiếu. Xin cảm ơn em, người đã cho tôi nỗi xôn xao lý thú thứ nhất trong cuộc đời. Tôi trước khi gặp em và bây giờ chỉ là rong rêu phiêu bạt. Em xuất hiện và biến mất trong đời tôi nhanh quá, đến tưởng chừng như là chiêm bao. Khi tỉnh dậy vẫn đôi tay trống không hờ hững hiu quạnh, chẳng bóng hình nào, tôi như loài hải âu suốt đời phiêu lãng trên những hải đảo xa xăm, chẳng chịu dừng chân một bến bờ nào, e ngại những vỗ về yêu dấu sẽ làm chồn chân mỗi cánh. Rồi một ngày chợt nhìn lại thấy mình đã héo tàn khô khan, cần cỗi mà trước mặt, òi những bến bờ hình như đã mất, chỉ còn đại dương bao la trước mặt và chim đàn lang thang suốt đời mong tìm lại những bờ bến cũ. Em bây giờ hẳn đã yên phận ở một góc trời với một người xa lạ. Có yêu mây trắng nữa không em. Ngày xưa, em yêu mây như yêu tôi, mây bao phủ thành phố như những người con gái nhẹ nhàng trong tà áo lụa. Em yêu mây đến nỗi, một hôm hào đó, tôi tinh cờ bất chợt tìm thấy một cụm mây trong mắt em: Hình như đó là một cụm mây xám. Vàng, một cụm mây xám và cụm mây đó trôi theo tôi suốt đời như một ám ảnh không người. Tôi rời em từ đó và mãi mãi vì sợ mây sẽ hóa thành mưa rơi xuống và tôi, òi sao mềm yếu vô cùng trước những giọt thủy tinh ấy, như giọt buồn ngày tháng phân ly. Ngày đi, tôi gửi lại em cuốn « Một kiếp giang hồ » của Hermann Hesse. Ngày ấy, tôi ước ao vô cùng đời sống lang bạt của Knulp, và em chỉ như Baerbele xinh đẹp kia, một lần gặp gỡ rồi thối, vĩnh viễn mất nhau trong đời.

Người áo xanh ngày xưa ơi, đã xa quá rồi ngày tháng. Thời gian đã phủ từng lớp rêu mờ trầm lắng. Nhưng bất cứ thành phố nào dừng chân lại một lần, gặp lại một ngôi nhà nhiều hoa, thoảng trong đêm, hương của loài dạ hương nào êm dịu, tôi lại tưởng chừng em đang đứng đâu đó, sau bóng ngọc lan và nhìn tôi, đôi mắt dịu buồn một đời còn tưởng nhớ.

Còn ngon nển cuối cùng trong đêm dài lặng lẽ, xin thấp cho tôi, thấp cho tâm hồn mệt mỏi buồn phiền. Giang tay nhìn vào những đường chỉ, không một chút gì quen thuộc đối với mình, như tôi là một người xa lạ. Những người thân sao xôi quá. Bỗng thấy sợ như ngày còn bé một mình đi lạc trong rừng vắng, khóc và chờ mẹ đến đỡ. Bây giờ cũng đang đi lạc, nhưng không còn khóc được nữa, tình cảm đã mang đi cho khắp bốn phương trời và mình còn lại gì ngoài quả tim khô kéo, cần cỗi. Đời sống mệt mỏi. Thôi, xin cho tôi đời đời yên nghỉ để còn nghe người hát xin vẫy tay chào buồn anh đi...

VÀNH KHUYỀN

truyện dài DUYÊN ANH

Đội chiếc Mazda của Phụng và chiếc Floride của ông bác sĩ Mạch ra khỏi cổng trước xe mình, Vinh hỏi tôi :

— Nhị thích đi dạo một vòng Nha Trang buổi sáng ?

Tôi hỏi lại Vinh :

— Ta bắt họ chờ, phở nguội thi sao ?

Vinh cười :

— Họ kiểm bàn cũng mất mười lăm phút. Chú Mạch không có thể lực ở hiệu phở gà !

Tôi nói :

— Vậy ta nên dạo một vòng.

Vinh cho xe chạy chậm. Hắn dẫn tôi vào trung tâm thành phố : Đường Độc Lập. Con đường huyết mạch của Nha Trang. Kim ngăn đồng hồ ở xe của Vinh đã chỉ số 8. Tám giờ thiếu năm phút. Nhưng phố chính còn ngái ngủ. Cuộc đời thật bình thản nơi đây. Nó giữ nguyên vẹn sự nhàn tản của người Việt Nam. Tôi yêu vẻ bình thản này, vẻ bình thản chỉ thấy ở những thành phố du lịch.

— Nhị ạ !

— Gì đó, anh Vinh ?

— Tôi chỉ muốn xin Nhị một nhận xét vô tư.

Tôi tưởng Vinh cần nhận xét vô tư của tôi về ông bác sĩ Mạch, bèn đáp :

— Nếu anh có người yêu, đừng đại đột giới thiệu cô ta với chú anh.

Vinh lắc đầu :

— Về tôi chứ không phải về ông chú lẳng tử của tôi.

Tôi đưa tay vuốt tóc đang bị gió thổi tung bay :

— Về anh à ? Mùa hè còn dài, anh Vinh ạ !

Tôi nhìn Vinh :

— Tuần sau mái tóc của anh sẽ đẹp.

Vinh im lặng để uống một cảm giác ngọt ngào. Tôi nghĩ thế. Chẳng đoán mò đâu. Phượng đã cho tôi biết Vinh « mét » tôi. Khi yêu, hoặc người ta điên cuồng hoặc người ta đần độn. Vinh nói một câu bây giờ tôi mới thấm thía : « Ít nhất, tôi đã lớn vồn trong ý nghĩ của Nhị ». Quả thật, Vinh đã lớn vồn trong ý nghĩ của tôi. Xin lỗi người bạn tốt nhé ! Tôi hứa hết nghĩ xấu về anh, hứa không lý luận lắm cầm. Biển không dạy tôi những điều đó. Biển chỉ mời yêu, gọi mộng. Và, với biển, ta nên dịu dàng. Vinh không nói thêm câu nào. Hắn chạy dọc đường Độc Lập. Tôi đi thành phố, Vinh hỏi :

— Nhị ưng về Sài Gòn hay đi Cam Ranh ?

Tôi nói :

— Thèm ăn phở.

Vinh vòng xe lại và chạy về hiệu phở gà. Ăn điểm tâm xong, chúng tôi đến Club nautique của ông bác sĩ Mạch. Ở đây, chúng tôi ngồi nói chuyện gẫu đợi mặt trời lên cao để đi đảo. Với tôi, đi đảo đúng là đi đây. Có lẽ, từ mai, tôi phải tìm cách thoát khỏi Phượng, một mình tìm đường lang thang trong thành phố thơ mộng này.

Chương năm

Tôi không muốn nhớ hôm qua, trừ buổi sáng tinh mơ trên bãi biển. Với Hoài. Buổi sáng tinh mơ là đầu ngày như thuở ấu thơ là đầu đời. Đoạn đầu nào cũng kỳ tuyệt. Phần còn lại sẽ chói chang dưới nắng gắt gao. Cuộc chơi ngoài đảo thật tế nhị. Càng tế nhị khi nghe ông bác sĩ Mạch khoe khoang « dĩ vãng bưng biển » của ông và miệt thị đồng nghiệp mình là bọn giá áo túi cơm. Tôi đã hứa không bình phẩm ai nữa. Tuổi trẻ nên học tập khoan dung, nên yêu thương để được thương yêu, đừng bao giờ công kích để mang thù hận. Có lẽ, biển đã nói thế. Mà tôi mê mãi ngắm khói sóng, quên nghe. Thôi, dành quyền phán xét nhà « tri thức chủi đồng » cho con nhỏ Phượng. Tôi định sẽ tả cảnh « hải đảo thần tiên » trong nhật ký. Rằng, hải đảo sẽ thần tiên nếu tôi không đến hải đảo. Vì tôi đã đến hải đảo, thành thử, tôi chỉ gặp lon đờ hộp ngoại quốc, rác rưởi, đầu cá, vỏ tôm uơn thối trên khắp bãi quanh hải đảo.

Bỗng nhiên tôi cảm thấy lo sợ. Biển nhìn rõ nỗi lo sợ của tôi không ? Nỗi lo sợ trong mộng du, nói theo Phượng. Tôi vừa đi xuyên qua tường ngôi biệt thự mùa hè. Căn phòng của tôi trên gác. Tôi phải bay và hạ cánh xuống cỏi biển của hai đứa tôi, cỏi biển chiêm bao vây phủ bằng khói sóng mờ ảo và khói mộng huyền ảo. Tôi đang đứng giữa cỏi biển ấy, chờ đợi Hoài. Hãy tưởng tượng một con ốc bơ vơ trên bãi cát vắng chờ đợi một con ốc. Để cùng nhau được sóng cuốn ra biển khơi. Con ốc sẽ chờ đợi rất

lâu. Nó biết kiên nhẫn. Bởi nó không có thời làm tuổi trẻ. Còn tôi, tôi không bị chờ đợi tới mùa cam chín(*). Hoài đã đến, đã rẽ lớp khói mộng bước xuống một cỏi biển. Hoài đã đến như chàng nghệ sĩ đã đến vào buổi « Trưa hè năm ấy mùa cam ngọt ». Khác hẳn chàng nghệ sĩ « Nhưng thấy cam xanh lại chối từ », Hoài không chối từ.

Hoài nắm tay tôi :

— Biển sớm có làm em lạnh ?

Tôi khẽ đáp :

— Ở biển không lạnh quá, không nóng quá.

Hoài nói :

— Anh muốn tình yêu ấm, mát như không khí đại dương. Mãi mãi là đoạn đầu, mãi mãi là những tia nắng độ lượng ban mai. Không mưa phù phàng để phải khóc. Không nóng gắt gao để phải đau.

Tôi chớp mắt. Nỗi lo sợ một mình tan biến. Chúng tôi bước chậm tới chỗ ngồi hôm qua. Tôi lại chia cho Hoài một chiếc dép. Biển sớm nay đẹp hơn biển sớm qua. Vẻ đẹp luôn luôn ở phía trước, ở nơi ta sắp đến. Hai chúng tôi yên lặng chiêm ngưỡng biển, yên lặng nghe bài thuyết giảng của biển. Tâm hồn chúng tôi hòa nhập vào khói sóng. Chúng tôi yêu nhau cơ hồ khói sóng yêu biển. Bài thuyết giảng chấm dứt tự lúc nào, tôi không hay. Chỉ còn nghe im lặng, một im lặng mơn man một chuyện tình và đưa nó bay bổng ngút trời, tít tắp mù khơi. Mãi lâu lắm, Hoài mới lên tiếng :

— Nhị, Kiều Nhị...

— Dạ.

— Anh đã nói cho em nghe về một con đường...

— Vâng, con đường ta không thể đi bằng xe hơi hay bằng chân.

— Em cho phép anh hy vọng ta có thể đi bằng Thạch Kiều được không ?

Hoài mỉm cười. Tôi ngạc nhiên :

— Thạch Kiều ?

Hoài gật đầu :

— Ừ, Thạch Kiều, cầu đá, tức là chiếc xe gắn máy Nhật cũ kỹ của anh, nhãn hiệu Bridgestone.

Tôi cười. Và hỏi :

— Anh muốn chở em đi ?

Hoài nói :

— Có phải là một đòi hỏi ?

Tôi bảo Hoài đốt một điếu thuốc lá. Khói thuốc thơm ngon. Khói thuốc lãng đãng, vẩn vơ quanh hai chúng tôi. Tôi thích nhìn những người

(*) Cam chín lòng em cũng héo hơn
Đến nay em đã có chồng con
Tình cờ hôm ấy chàng qua lại
Cam trái mùa rồi hết chất ngon

Hàn Mặc Tử

đàn ông hút thuốc lá. Hoài là một người đàn ông. Khi cô ai nói với ta « tôi là người đàn ông », ta phải kính trọng họ và nếu ta yêu họ, ta phải đặt hết niềm tin vào họ. « Tôi là người đàn ông », năm tiếng giản dị, tâm thuong nhưng chỉ những ai như Hoài mới biết nói, dám nói với người con gái vừa quen biết. Người đàn ông giống con tàu thiên lý, giống một chiến hạm. Đã lướt chông gai đường dài, đã lướt sóng cả đại dương. Và, đã leo lên ngọn ước mơ chót vót của tôi, của đứa con gái tưởng là đấn đo lăm, tưởng là kiêu ngạo nhiều.

— Nhị...

— Dạ.

— Em trả lời anh đi?

— Yêu không bao giờ là đòi hỏi. Em nghĩ rằng anh nói thế chứ chẳng phải Thạch Kiều của anh nói. Song, đề em đòi hỏi anh trước.

— Một đòi hỏi?

— Nhiều.

— Nói anh nghe!

— Đầu tiên, anh đưa em đi ăn sáng.

— Em không về nhà với bạn?

— Anh muốn chở em đi mà. Và, tại sao phải về nhỉ?

Hoài cầm tay tôi, dắt tôi đứng dậy. Chúng tôi lên đường. Sáng nay tôi chiêm ngưỡng biển lâu hơn sáng qua. Có lẽ, bài thuyết giảng của biển đã dài hơn; Phượng sẽ ngạc nhiên ghé gối khi gõ cửa phòng tôi. Con nhỏ sẽ tưởng tôi đi qua tường và mắc kẹt trong bức tường. Hoài cho xe nổ máy và chở tôi đi. Chàng dặn dò:

— Em ngồi kiêu... đàn ông. Cảnh sát Nha Trang dễ tính, không thời còi phạt đâu. Ngồi và ôm chắc lấy anh vì anh sẽ phóng nhanh. Ta thăm thành phố kỷ niệm của ta.

— Anh phóng vừa vừa thôi.

— Không, thật nhanh. Ta chỉ có một thời làm tuổi trẻ.

Hoài đạp số. Chiếc xe chuyên bánh. Chàng rú ga. Chiếc xe vút chạy trên đường sớm vắng hoe. Tôi vòng hai tay ôm chặt lấy Hoài. Gục mặt vào lưng Hoài, tôi tưởng tượng. Thấy mình đang là công chúa Anne được anh chàng phóng viên Joe Bradley chở bằng xe Vespa tình du trong thành phố La Mã. Hoài nói lớn cố át tiếng máy nổ.

— Xe cũ kỹ quá, anh không thể phóng như bay.

— Thế đủ... bay rồi. Bay thêm, bánh xe sẽ long trục.

— Em sợ chết?

— Sợ chứ, lúc này ta cần sống, cần sống mãi mãi...

Chiếc Thạch Kiều — tên thật hay — bỏ con đường ven bãi biển rẽ vô thành phố. Tiếng nổ của nó muốn đánh thức thành phố đang thềm ngủ nữa. Tôi muốn cả thành phố thức giấc, mở cửa sổ ngó xuống đường, ngó ra đường. Tôi muốn nói với Nha Trang rằng con đường đưa tôi đến một nơi tôi nhìn rõ sự tuyệt vời nằm giữa trái tim Nha Trang không thể đi

bằng xe hơi, bằng máy bay, bằng chèo nhưng có thể đi bằng chiếc Thạch Kiều cũ kỹ của Hoài.

— Nhị...

— Đừng có hét!

— Anh ra Nha Trang bằng chiếc xe này.

— Bị năm đường mấy lần?

— Hai.

— Coi chừng sắp nằm đường đó, em không đủ sức đẩy giùm xe của anh đâu.

Hoài cười vang. Tôi hỏi:

— Định đưa em đi đâu?

Hoài đáp:

— Đến đường Phương Cầu. Anh sửa soạn rẽ bên trái, ôm chặt và nhắm mắt nếu sợ anh biểu diễn « anh hùng xa lộ ».

Tôi thách:

— Cứ biểu diễn xem nào.

Nhưng Hoài bót ga, về số và khẽ đạp phanh. Chiếc xe chậm dần. Hoài rẽ vào đường Phương Cầu, ngừng lại trước một hiệu ăn không có bảng hiệu.

Hoài tắt máy, dục tôi:

— Em xuống trước.

Hoài dựng xe, nắm tay tôi, dắt tôi vô hiệu. Hiệu ăn mới lác đác vài người. Hoài kéo ghế mời tôi ngồi và nói:

— Món này em sẽ thích, nó sẽ làm em nhớ Nha Trang.

— Phở à?

— Không, hủ tiếu. Hủ tiếu của người Việt Nam, đặc biệt xiu mại địa phương.

Tôi cười. Hoài cười theo:

— Đặc biệt nữa, nó hợp với túi tiền du lịch của anh.

Tôi thưởng thức « món ngon Nha Trang ». Ngon thật. Giả dụ cũng đến hiệu này, ăn hủ tiếu khô xiu mại với Vinh, với Phượng, chắc chắn, chỉ ngon một nửa. Ca dao Việt Nam có mấy câu tuyệt hay: « Cơm tấm ăn với chả tím, chồng đẹp vợ đẹp những nhìn cũng no. Cơm tấm ăn với chả kho, chồng đẹp vợ đẹp đã no vì nhìn... » Tôi thì không nhìn Hoài. Bởi lẽ chúng tôi chưa là vợ chồng. Tôi ăn ngấu nghiến, ăn phàm phu tục tử, không « nữ thực như miu » chút nào. Hoài nói tôi:

— Thấy chưa?

— Rồi.

— « Bis » nhé?

— Túi tiền của anh?

— Yên chí, nếu cậu em sẽ đóng góp.

— Nhờ em không có?

— Anh ngồi đây, giả vờ uống cà phê đợi em về đem tới đóng góp.

(Còn nữa)

chiều hẹn cũ • từ kể tường

(Tiếp theo trang 12)

— Chú kỳ quá. Tự đứng lại bắt thay đổi. Không thích làm chú của cháu sao ?

— Không thích.

— Chú khó tánh quá. Cháu dễ ợt. Thôi đổi cháu làm con trai như chú, cháu sẽ thích làm chú, chà oai ác.

— Rồi cháu sẽ thấy chà oai một tí nào, buồn nữa là khác.

Hai ly nước voi dần. Tôi nhìn đồng hồ thấy tới giờ chiếu phim, vội gọi người hầu bàn tính tiền rồi nói :

— Mình đi. Tới giờ chiếu phim rồi.

— Chú vẫn chưa nói chuyện gì quan trọng.

— Chú sẽ nói.

— Cháu hồi hộp ghê. Đau tim, chú mang tội nhé.

— Sẵn sàng.

Tôi và Tường Vân tới rạp, xuất hát trước chưa tan. Chúng tôi vào cửa và lên phòng giải khát. Những chiếc bàn trống nhỏ bé, xinh xắn nằm dưới ánh đèn vàng. Ở một góc khuất có người ngồi, tôi và Tường Vân ngồi chiếc bàn sát vách tường. Tôi ngó những con bài Tây in trên chụp đèn, dưới mặt kính bàn, cũng có những con bài Tây. Tường Vân hỏi :

— Chi vậy chú ?

Tôi đùa :

— Đề những cặp tình nhân nào buồn buồn thì chơi bài với nhau.

Một người đàn bà tiến đến mời chúng tôi uống nước. Tôi bảo mang cho hai chai cô ca. Bản Love Story đang đề thật nhỏ, nghe thoang thoang như tiếng gió. Tôi thấy hồn mình chìm xuống, lặng cảm. Người đàn bà mang nước đến, tôi đẩy về phía Tường Vân một chai nước lạnh với ống hút. Chất nước màu cánh dán như soi cùng với đôi mắt của Tường Vân, chiếc miệng nàng chum lại, hút một ngụm nước.

— Tự nhiên mình vào người ta đề bản này, cháu bàng hoàng ghê.

— Không có chú nữa. Lúc nãy hứa từ ngoài đường, nhớ không ?

Tường Vân cười :

— Cháu quên.

— Lại cháu.

— Thôi đi, vào rạp cơ, bây giờ nhìn mặt chú ngưng thấy mờ.

— Thi đừng nhìn mặt chú nữa.

— Chú ngồi ngay trước mặt cháu mà.

Tôi cười buồn :

— Về Đà Lạt cháu làm gì ?

— Đi học. Eo ơi, cháu là học sinh Đệ Nhất, con bé loắt choắt ghê chú nhỉ.

— Tại vì cháu học giỏi. Mười bảy tuổi đã đỗ Tú Tài. Ngày xưa chú mười sáu tuổi mới đỗ Trung Học. Mười bảy tuổi mới lên ngôi Đệ Tam.

— Cháu mà học giỏi. Chú khen làm cháu ngưng ghê.

— Ít nhất cũng giỏi hơn chú.

— Chú trêu cháu hoài.

— Về trên đó nhớ viết thư cho chú, nhé ?

— Cháu còn nhớ cả ra nhà Hạ giảng hòa giùm giùm chú nữa cơ. Chú gửi gì cho Hạ ?

— Hạ sắp về. Chú sẽ nói với Hạ một chuyện lớn. Rồi có thể chú sẽ không bao giờ đi lại con dốc Hai Bà Trưng. Giã từ luôn những cánh Quỳ vàng vẫy mừng chú một ngày Giáng sinh năm nào, nơi ấy.

— Sao vậy chú, chuyện gì ?

— Rồi cháu sẽ biết. Chú sẽ nói cho cháu nghe.

— Không cần, về cháu ghê Hạ là biết ngay. Tha hồ cho chú giấu cháu đấy.

Tôi và Tường Vân ngồi uống hết hai chai nước của mình, trong phòng đã có thêm nhiều người. Hầu hết là những cặp tình nhân trốn thành phố đông đúc bên ngoài. Tôi đoán đã tan xuất hát khi nghe tiếng chân nhiều người xuống cầu thang. Tôi nói :

— Mình vào đi Tường Vân. Tới xuất rồi đó.

Tường Vân theo tôi. Trên màn ảnh người ta đang chiếu quảng cáo. Người dẫn ghê đưa chúng tôi tới ghê. Tường Vân hỏi :

— Phim gì đấy chú Lam ?

Tôi cười :

— Chú không biết.

— Đi xem phim mà không biết phim gì.

— Cháu biết không ?

— Cũng không luôn.

Hai đứa ngó nhau cười. Khi sang đoạn phim thời sự tôi mượn Tường Vân quyền sở tay. Tôi viết vào trang đầu tiên :

« *Bây giờ chú là anh.*

Về Đà Lạt có nhớ những ngày ở Sài Gòn ?

Học giỏi

Anh sẽ lên thăm em một ngày tới đây. Bây giờ thấy nhớ Đà Lạt, như một nơi chốn quen thuộc anh đã sống qua. »

Tôi đưa quyền sở. Tường Vân cười :

— Chưa thấy gì cả, phải đợi màn ảnh sáng một chút.

Và màn ảnh bực sáng lên một đoạn nữa, Tường Vân vừa xem, và trả lời tôi :

« *Vâng, bây giờ chú Lam là anh Lam. Eo ơi, ngưng ghê.*

Nhưng sẽ rán thay đổi cho anh vui

Về trên ấy sẽ nhớ, rất nhớ

Nhưng sợ rồi anh sẽ quên con bé lảm càm này mất. »

Tôi trả Tường Vân quyển sổ. Tiên màn ảnh, phim chính bắt đầu. Tôi nhận ra là một phim kiếm hiệp vừa Nhật vừa Tàu. Phim không thích thú chút nào. Tôi và Tường Vân nói chuyện để khỏi xem cuốn phim kỳ dị đó. Tôi nói :

- Minh làm rồi. Xui quá, gặp phim không hay.
- Tại chú không xem bằng trước.
- Lại chú nữa rồi.
- Quên.
- Nói lại đi.
- Anh kỳ quá. Bắt nói lại ngược chết.

Tôi sung sướng như có một cơn gió mát chạy vào lòng. Sự thay đổi quan trọng như cả một khúc sông tình cảm đang tới chỗ rẽ. Tôi nhìn đôi mắt Tường Vân chớp nhanh trong tôi. Và chúng tôi « bút đàm » với nhau quên mất cuốn phim. Cuốn sổ tay của Tường Vân đã đầy những trang chữ hỏi và trả lời nhau. Những trang chữ vừa ngỡ ngàng vừa buồn cười nhưng cũng lại những trang chữ hạnh phúc nhất của hai người vừa thấy tình cảm của nhau. Tường Vân hỏi tôi về những người yêu đã tới trong quá khứ. Tôi kể hết. Tường Vân cũng thành thật nói về tình cảm một thời mới lớn của mình. Chúng tôi nói chuyện một lúc lại « bút đàm ». Những đoạn « bút đàm » là những đoạn e ngại nhất trong câu chuyện. Tôi nghĩ nếu một người nào đó tình cờ đọc được quyển sổ của Tường Vân chắc sẽ cười đến ngợp thở, bẽ bụng, và sẽ nghĩ rằng đó hai người điên trong rạp ciné.

Tường Vân bỗng nói :

— Về Đà Lạt chắc buồn lắm. Em như mọi người đã bỏ thành phố ấy mà đi. Bây giờ trở về nghe xa lạ ghê.

— Em có nhiều bạn thân ?

— Ít lắm anh. Vài người. Như Tâm, Thu Ba, Nguyên Nhung... ở Sài Gòn có Chi. Thôi. Không có ai nữa.

— Bạn trai ?

— Như đã kể cho anh nghe. Một vài ông giáo sư. Nhìn thấy trong mắt các người ấy những sợi khói lam. Buồn buồn, rồi thôi.

— Ghê nhỉ ?

— Em đâu có biết. Tường Vân vẫn còn nhỏ bé mà anh. Như thế em đâu có tội.

— Chả ai có tội hết. Tình yêu ở bất cứ thời nào, tuổi nào cũng đáng được ca ngợi. Yêu nhau không tội lỗi gì hết, ghét nhau mới có tội.

— Em sợ qua. Nếu em bằng lòng Mẹ em đã gả em cho một người rồi.

Tôi cười :

— Ghê vậy sao ?

— Thật. Ông ấy quen với gia đình em.

— Sao không bằng lòng ?

— Em còn bé, em còn đi học, chưa bộ.

— Thiếu gì cô đang học mà bỏ đi lấy chồng.

— Quê quá. Anh hỏi chuyện đó hoài. Hình như hết phim rồi kia anh.

Tôi nhìn lên màn ảnh. Cuốn phim đã dứt. Đèn bật sáng lên. Chờ cho mọi người vui đi tôi và Tường Vân đứng lên đi xuống lầu. Ra tới đường buổi chiều tắt hết nắng từ bao giờ. Và đèn đường cũng đã bật lên trong các khóm lá xanh trên đầu.

TỪ KỂ TƯỜNG

(Trích một đoạn trong CÒN NHỮNG BÔNG
MÙA TÀN, sắp phát hành)

cửa trường phía bên ngoài

truyện dài MAI THAO

Cửa tiệm chợt mở, làm ngừng lại trong khoảnh khắc, câu chuyện giữa hai người. Một cặp trai gái bước vào. Cô và cậu đều rất trẻ, thứ trẻ trung phơi ra bề mặt, đập thẳng vào mắt, của hai trái cây trên một đầu cành niên thiếu đã tròn hình nhưng da trái vẫn còn xanh. Cô chừng mười lăm, mười sáu là cùng. Cậu phải mừng tuổi thêm một vài lần may ra mới tới hai mươi. Anh chàng cũng đẩy cửa, nghiêng mình, vòng tay đỡ lưng người con gái bước vào, nhưng bấy nhiêu cử chỉ hào hoa lịch sự với phụ nữ vẫn không bôi kín được cái vụng về của vị thành niên trong ai tình tập sự.

Đưa con gái còn mặc nguyên đồng phục nhà trường. Cái áo dài màu trắng rộng và ngắn cũn cỡn tới lưng chừng đầu gối. Chỉ có cái cặp sách là đã cất dấu ở một chỗ nào đó, không chừng trong cái xe Honda đồ chơi dựng ngoài vỉa hè. Đưa con trai để tóc dài kín tai, kín gáy. Mái tóc già cỗi ôm lấy một khuôn mặt non chẹt. Chiếc áo sơ mi hoa chạt căng, hàng khuy ngực để hở cho nhìn thấy một sợi giây vàng trên bộ ngực còn cồi. Gã con trai cầm trong tay một gói thuốc lá. Cảnh cửa đóng lại.

Sự có mặt của Đạo và Dung chừng như là một bất ngờ cho cặp tình nhân trẻ tuổi đã hy vọng ở quán nước buổi trưa một trông vắng hoàn toàn, Dung bất gặp ở đưa con gái một cái nhìn ngập ngừng. Nhưng rồi nó đi theo người tình tới ngôi ở một cái ban cách xa bàn Dung. Gã con trai kéo hai cái ghế cho sát liền nhau, ra hiệu cho đưa con gái ngồi xuống. Cả hai ngồi quay lưng lại. Chúng kêu hai ly nước ngọt, chụm đầu, thì thầm trò chuyện. Đã ngồi xuống rồi, nhưng y nguyên như lúc mới vào tiệm, cánh tay gã con trai vẫn ôm chặt lấy vòng lưng người tình của nó.

Đạo chép miệng, bật lên một tiếng cười ngắn. Dung đăm đăm nhìn đưa con gái ngồi quay lưng lại. Cái thân hình còn gầy guộc chưa nở nang của đứa nhỏ, mái tóc thè và chiếc áo đồng phục nữ sinh của nó khiến Dung nghĩ

ngay đến đưa con gái yêu của nàng phút này đang giam thân một mình trong một căn phòng khách sạn. Cũng may, Nhi còn nhỏ tuổi. Mới mười bốn. Tho ngày, đại khờ, và còn ở khá xa vùng nguy hiểm ấy là những khám phá, những rung động của tuổi dậy thì. Đứa con trai và đứa con gái đưa nhau vào quán nước tự tình chừng như đã tự nhiên hơn những phút giây đầu tiên mới tới. Chúng ngả hẳn vào nhau. Hai mái tóc gần như hòa chung làm một. Chúng đã đưa nhau đi thật xa. Và một thiên đường riêng. Và không còn biết gì nữa đến cuộc đời quanh chúng. Dung hỏi :

— Anh cười gì vậy ?

Đạo hất hàm về phía cặp tình nhân trẻ tuổi :

— Chị thấy gì không ?

— Có. Như anh đã thấy. Và thấy không chỉ ở đây mà ở khắp mọi nơi.

Đạo thở dài :

— Đáng lo là ở chỗ đó. Cái cảnh tượng khó hiểu, lạ lùng đã trở thành một cảnh tượng thông thường, quen mắt. Đến nỗi không còn làm ai ngạc nhiên nữa.

Dung hỏi, nghĩ đến con gái mình :

— Đáng ngạc nhiên lắm sao ?

Đạo tròn mắt :

— Phần nọ là đấng khác. Mới nứt mắt ra đã như thế. Chúng nó đang làm cái việc cái tuổi chúng nó chưa cho phép.

Dung dụi dãi :

— Anh không thể nghĩ tuổi trẻ bây giờ không còn là cái tuổi trẻ đại khờ và hồn nhiên của chúng mình ngày trước ? Anh không thể nghĩ tại nhỏ bây giờ hiểu biết sớm hơn ?

Đạo quyết liệt. :

— Không.

— Chúng nó chỉ sống sớm hơn chúng mình ngày trước.

Đạo không kim giữ được nữa sự bức tức đã bùng nổ :

— Thế mà chị gọi là sống. Chúng nó đang tự hủy. Hủy đi chính tuổi trẻ, chính cuộc đời chúng nó.

— Anh không nên nghiêm khắc quá.

Đạo bưng bưng :

— Tôi hỏi chị một câu : Nếu đứa con gái kia là cháu Nhi và thằng oắt con kia là thằng Đại, chị nghĩ thế nào ?

Dung bậm môi, nín thinh. Mấy tuần nay, nàng đã cố tình lảng tránh, bằng một lảng tránh ngượng ngịu, khờ sớ, con người làm mẹ ở nàng. Con người làm vợ, thôi coi như đã hỏng. Đã hủy diệt trong tan vỡ. Nhưng con người làm mẹ vĩnh viễn còn đó, tuy thấp thoáng mà sáng rõ hơn bao giờ,

Dung luôn luôn đuổi dạt đi, nhưng càng đuổi dạt bao nhiêu, sự hiện hữu càng rành rành, ngọt ngọt. Như để làm cho những lời kết tội nghiêm khắc của Đạo đã có lý càng có lý thêm, đứa con trai thình lình vùi mặt vào cổ đứa con gái. Sự tỏ tình lộ liễu nồng cháy làm cho mặt Dung nóng bừng. Thật tình nàng cũng không thể ngờ những đứa con trai, con gái mười sáu mười bảy bây giờ lại có thể có được với nhau những biểu tỏ ân ái lộ liễu và đường hoàng, và đến nơi đến chốn như vậy được. Cuối cùng, đứa con gái chừng như gượng then, vì chợt nhớ vẫn có Dung và Đạo ngồi nhìn ở sau lưng. Nó đẩy đứa con trai ra. Thằng con trai hiểu ý, quay đầu nhìn lại. Nó nhún vai, nhưng thôi không hôn cổ đứa con gái nữa. Mà rút thuốc lá, châm lửa hút và thở ra những đợt khói tròn.

Đạo quắc mắt :

— Chị thấy không ? Càng nhìn càng không chịu được.

Dung phì cười :

— Tốt hơn đừng nhìn nữa.

Dung nghĩ Đạo có lý. Và nàng đồng ý hoàn toàn sự có lý của Đạo. Nhưng mặt khác, nàng cũng không bỏ được cái ý nghĩ, rất buồn rầu, là cả nàng và Đạo đều đã đứng tuổi. Đã già. Đã thuộc hẳn vào một thể hệ khác. Tuổi trẻ ở một chân trời, một bờ sông bên này, và những người như Dung thì đã ở một chân trời, một bờ sông đối diện, phía đó là những hoàng hôn đã tím thẫm, những buổi chiều đã mù sương. Từ ít lâu nay, quần quai trong thâm kịch riêng tư gây nên bởi một phút giây cô đơn mềm yếu của mình, Dung ngỡ vực cái trưởng thành, cái chín vững của mình, đã có một thái độ khoan dung hơn đối với những người trẻ tuổi. Trước kia, nàng cũng nghiêm khắc như Đạo. Hơn Đạo là đấng khác. Một lần thằng Đạo tập tọng bắt chước bạn hữu, hút trộm một điếu thuốc lá trong gói thuốc của Trinh. Dung đã đánh con một trận quần đít. Một lần khác, Nhi cũng bị một trận đòn tương tự, vì phạm phải một lỗi tương tự, như Đại. Hồi gần đây, hai đứa con phạm lỗi, nặng hay nhẹ, Dung cũng bỏ qua, hay chỉ mắng sơ một lời. Nàng còn sống sai lạc, không phải. Nói gì đến đám trẻ tuổi bằng bột, chưa biết suy nghĩ.

— Chúng mình cùng già cả rồi.

— Chị tưởng thế.

Dung cầm lấy sắc tay :

— Thôi chúng mình đi ra.

Nàng hất hàm về phía đứa con trai đang hút thuốc lá :

— Xem chừng họ bức mình về sự có mặt của anh và tôi lắm rồi đó. Để cho họ được tự do.

Đạo đi theo Dung ra đường. Mưa đã dứt hạt. Bầu trời xám thấp chưa có một dấu hiệu nào báo tin nắng lên. Dung ngược mắt nhìn trời. Thấy tâm hồn nàng cũng như bầu trời lúc này. Thấy và buồn bã. Thiếu vắng. Đạo hỏi :

— Chị muốn tôi đưa chị đi đâu không ?

Dung lắc đầu :

— Thôi, cảm ơn anh.

Đạo hỏi, nghĩ đến câu chuyện còn bỏ dở :

— Nếu Trinh biết chị ở đây, đến đón chị về nhà, chị sẽ có thái độ nào ?

Dung quay nhìn đi chỗ khác :

— Câu hỏi không được đặt ra cho tôi.

— Sao vậy ?

— Trinh không biết. Có biết cũng không đến.

— Tôi không tin giữa anh chị đã có sự quyết liệt đó.

Dung không trả lời thẳng vào câu nói của Đạo. Cái chết của một cặp vợ chồng ly thân là sự thiếu quyết liệt. Nếu Trinh tới khách sạn đón nàng về, nàng sẽ trở về hay nhất quyết đã rời khỏi nhà là không bao giờ trở lại ? Sự thật là Dung không biết, nếu trường hợp đó xảy ra, nàng sẽ có thái độ nào. Chỉ biết lúc này, Trinh là một trái núi tự ái cao ngất. Và Dung cũng vậy.

Đạo hỏi :

— Tôi sẽ lại khách sạn thăm chị. Được không ?

— Vâng.

— Thôi, chị đi nhé !

Dung cầm đầu bước thật nhanh, như vội vàng trước một công việc gấp rút. Sự thật là nàng chưa biết nàng đi đâu, giữa một thành phố đột nhiên cảm thấy xa lạ hơn bao giờ hết.

Chương bốn

Mẹ ra khỏi phòng, xuống đường, Nhi trở lại với cái chỗ đứng ưa thích nhất trong căn phòng đóng kín là cái thành cửa sổ ở đó, Nhi nhìn được ra ngoài, xuống được lòng đường. Từ trên một tầng cao, các hình thể đều thu nhỏ lại. Những chiếc xe hơi nối đuôi nhau, những bóng người vẫy vẫy băng qua đường. Máy đưa con gái, bằng trắc tuổi Nhi, thoăn thoắt nhảy dây trên khúc vỉa hè quang đãng trước cửa tiệm bào chế.

Nhi chợt nhớ đến con Hoàn. Giờ này, nó đang ngồi trong lớp học, và bên cạnh Hoàn là cái chỗ ngồi bỏ trống đã mấy ngày của Nhi. Sự vắng mặt của Nhi sẽ được đám bạn bè cùng lớp giải thích với nhau như thế nào ? Chắc chúng bàn tán với nhau dữ lắm. « Dù thế nào, Nhi cũng cố xin mẹ đừng bắt Nhi bỏ học. » Cô giáo Trinh đã căn dặn Nhi như vậy, trước phút tan buổi học cuối cùng. Câu nói của cô giáo Trinh trở lại trong trí nhớ, cùng với cái cảnh tượng thân mật của lớp học. Ở đó, cái Bàn cái ghế cũng là những người bạn thân thiết, những kỷ niệm khó quên.

Một tiếng gõ cửa làm Nhi giật mình. Rồi là một tiếng người từ ngoài hành lang vọng vào :

— Có ai trong đó không ?

Nhi chưa kịp trả lời đã nghe thấy tiếng khóa lách tách tra vào ổ khóa. Cánh cửa mở ra, Nhi đứng đờ người, không biết phải có thái độ nào.

(Còn nữa)

tuổi ngọc

và bạn ngọc

● LĂNG MAI NGUYỄN (An Giang) : Trời ơi, chú có ma thuật à ? Thế mà chú đâu có biết ! Đón mò là cháu học lớp 11. Đúng không ? Tiếc hôm đó đông quá nên không nhớ được.

● NG. MINH LIÊN QUANG (Qui Nhơn) : Mục đó thỉnh thoảng có một lần có lẽ hay hơn thường xuyên, em ạ. Bản nhạc còn giữ lại đề nhờ nhạc sĩ xem đã nhé.

● LYN ĐAN (Qui Nhơn) : Đã nhận được các bài đó. Ngại gì. Ta thích ta làm thơ cho vui với đời vậy mà. Bút hiệu không trùng ai cả. Cháu còn trẻ chán, vừa đủ để bắt đầu lập chí.

● PHA LAN (Minh Phụng) : Viết ra được những điều mình nghĩ hoặc « ăm ức » trong đầu đôi khi thấy dễ chịu lắm chứ. Chấp thuận ngay, cháu là bạn ngọc « kỳ cựu » cơ mà. VYHC đã hết bản đặc biệt rồi cháu ạ. Có dịp cháu ghé tòa soạn chơi.

● HƯƠNG MAI : Đúng như cháu nghĩ, « lỗ nhỏ đấm thuyền ». Về bài thơ đó cháu chịu khó theo dõi nhé. Chú gửi lời thăm « người ta » của cháu.

● PHẠM THỂ XIÊM (Saigon) : Đã nhận được thư và các hình vẽ trước, và cả bài Giáng sinh gửi sau. Hy vọng, với thể giới đó em sẽ tìm được chút bình yên trong những ngày dài bình nghiệp. Sẽ « nghiên cứu » đề nghị em về bản thư mục.

● PHƯƠNG VIÊN (?) Cho cái địa chỉ đề tiện liên lạc. Có một bạn ngọc gửi lời thăm hỏi tác giả *Màu xanh lá*, và muốn trả lời câu hỏi trong truyện.

● YÊN THU : Cứ gửi thư về tòa soạn sẽ chuyển lại cho.

● T.H BẢO KHÁNH : Không có cái ngoặc đơn BK cũng biết mà. Những kỷ niệm về

một thành phố và một người tình, ở đó, là nhất rồi. Có lẽ các bạn nói đúng đó. Huế lụi thì chắc là buồn lắm hở ? Mong « vài lời vi vút » kế tiếp.

● PHẠM THANH CHUÔNG (Vũng Tàu) : Rất cảm động khi đọc thư. Đã nhận được cái truyện Giáng sinh. Cho địa chỉ nhà chắc chắn có dịp ra Vũng Tàu ghé thăm. Thân.

● GIANG THANH BÌNH (Saigon) : Ý kiến cháu về những sơ sót và bề bới của các cuốn phim đó thật chính xác. Buồn thì buồn vậy chứ biết làm sao hơn bây giờ. Vấn đề thì theo thị hiếu quần chúng, theo chú, nên cần xét lại. Không thể làm nghệ thuật mà bỏ quên nghệ thuật được. Cháu đồng ý ?

● NGỌC (Saigon) : Đã nhận được thư và các ý kiến ấy. Thành thật cảm ơn. Chưa thể có ý kiến gì về các bài ấy. Sẽ cho đăng bài thơ ấy một dịp thuận tiện Đợi nhé.

● LƯƠNG TẮT ĐẠT (Gia Định) : Người bạn trẻ khách sáo quá đấy nhé. Xin vẫn tất :
1) Chuyện đó hơi tế nhị và không thể trình bày trong một đoạn ngắn được.

2) Hình như không có việc đó.

● HÀ NGỌC THUY VI : Vỹ đã là một bạn ngọc rồi cơ mà. Sợ gì. Cứ « thử một lần » xem sao. Cảm ơn cháu.

● CAO NHẬT QUYÊN (Nha Trang) : Tuổi Ngọc là tuần báo của yêu thương. Tuổi nào mà chẳng có yêu thương ! Đừng nhìn lại một cái gì đã qua, đã vượt khỏi tầm tay bao giờ cũng thấy nuôi tiếc ăm ăm. Về sơ sót ấy ngoài ý muốn của tòa soạn nên không phải vì « có ý gì » cả. Và số kế đó, bạn đã thấy. Một tờ báo sống được là nhờ nhiều yếu tố, mà yếu tố đầu tiên và quan trọng nhất là cảm tình của bạn đọc dành cho, dĩ nhiên phải tương đối khá.

● **TÔN NỮ THU DUNG** (Nha Trang) : Giải thích ngay cho cháu đây. Thu Dung tác giả *Buồn trong đau* xưa đăng ở Tuổi Ngọc 77 và Tôn Nữ Thu Dung là hai người khác nhau.

● **YẾN** (Gia Định) : Tôi là một người rất bình thường. Cứ gửi tranh về xem hoặc có thể sửa được không. (LVN).

● **KHÁNH LINH** (Tuy Hòa) : Bài thơ sẽ đi vào sổ xuân. Cám ơn các anh nhiều lắm. Thế nào cũng ra Tuy Hòa trước tết. Quan nói là loại giấy dày. Sẽ có thư riêng sau (PĐT).

● **CHIÊU VŨ** (Huế) : Tuổi Ngọc sẵn sàng đón nhận sự đóng góp của bạn. Thành thật cám ơn lời chúc đẹp của bạn.

● **T.Q. VĂN** (Saigon) : 1) Bài chọn đăng chỉ truyện ngắn mới có nhuận bút nếu có lời yêu cầu kèm theo tên thật và địa chỉ chắc chắn. 2) Bản nhạc còn giữ đề coi lại.

● **NGUYỄN VĂN ĐỨC** (Blaov) : Vì thư hỏi bệnh quá nhiều nên Bác sĩ phải trả lời theo thứ tự. Bạn chịu khó... chờ đợi vậy, người bạn mới của Tuổi Ngọc.

● **PHẠM THỊ NGUYỆT HỒNG** (CL) : Vàng chú hiền nói « khổ tâm » của cháu rồi. Bài cháu đang đọc. Chờ nhé.

● **T.H. BẢO KHÁNH** (Huế) : Đã nhận được bài và thư. Tại sao đi học lại mang thêm một nỗi buồn lớn nhĩ. Sống bình thường có lẽ sẽ thoải mái hơn chẳng.

biết một biết mười • nguyên thế

(Tiếp theo trang 5)

St John Collge, Oxford. Trong đệ II thế chiến ông phục vụ trong quân đội với cấp bậc Trung Úy. Từ 1949 đến 1961, ông làm phụ-giáo tại Đại Học Cambridge. Hiện nay ông dành toàn thời gian để viết.

Kingsley Amis được độc giả chú ý ngay với truyện Lucky Jim. Sau đó ông viết nhiều tiểu thuyết được ưa chuộng như « That uncertain feeling », « Take a girl like you », « I like it here », « One fat Englishman »... Ông cũng sáng tác thơ với tuyển tập « A case of samples : Poems 1946-1956 » ; phê bình truyện sáng tác mới với

● **THUY** (Huế) : Cháu gọi thế được rồi, *tân bạn ngọc* ạ. Bài cháu đang đọc. Mong bài tiếp của cháu.

● **PHẠM DJ NHƯỠC** (Saigon) : Bài còn đọc Chưa thể trả lời được. Chứ chưa gặp ông ấy nên chưa hỏi được.

● **HỒNG** (Long Khánh) : Bài viết về Giáng sinh của cháu đã nhận được. Mua báo cực thế mà cháu cũng « lặn lội », chờ đợi cho được làm chú cảm động hết sức. Cám ơn lời chúc của cháu.

● **THỊNH BĂNG** (Tam Kỳ) : Rí tiếc không đi được mầu tin ấy. Hành điện về quê hương mình là điều đáng quý. Mời bài của cháu. Muốn biên thư cho nhà văn ấy cháu gửi về địa chỉ tòa soạn Bách Khoa, 160 Phan Đình Phùng Saigon. Thân mến.

● **PHÙ DU** (Sầm Giang) : Đã nhận được cái truyện trước (hơi dài đấy) và hai bài thơ gửi sau. Mong em vui khoẻ trong thời gian công tác. Sống là hy vọng mà. Đừng bi quan quá như thế. Thân.

● **NGUYỄN CẨM HÀ** (Huế) : Cháu khen quá làm chú đâm ngượng. Cháu cũng mong như cháu lắm chứ, nhưng cái gì đến nó sẽ đến mà ! Viết bài cho TN chỉ có vài thề lệ về kỹ thuật (cháu xem bài *vài kỹ thuật nhỏ viết*) *bài đăng báo* của KV đăng trong CP Ghi trên phong bì như thế là ổn rồi.

cuốn « New Maps of Hell ». Ông say mê truyện trinh thám và viết một cuốn phân tích nhân vật James Bond: « The James Bond Dossier ». Ông vừa được công ty của Ian Flemming, cha đẻ của J. Bond, chọn để tiếp tục sáng tác loạt truyện trinh thám với nhân vật J. Bond.

3) Muốn có « Trong nhật ký của Quỳnh » phải mua bưu phiếu 400\$ đề tên cô Nguyễn Thị Tuấn, quản lý nhà in Nguyễn Đình Vương, số 38, Phạm Ngũ Lão Saigon. Theo mục quảng cáo thì « có một số rất hạn chế bản đặc biệt để dành cho các bạn làm quà tặng. »

BÀI NHẬN ĐƯỢC

từ bạn ngọc

văn

Bừu Khanh, HBK, Lũy Đức Nghiêm, Phạm Thiên Hương, Bùi Hữu Miên, Lê Thủy Khôi, Lê Thủy Vi, Lê Thơ, Mạc Linh Giang, Hạ Long, T. Phương, Phạm Thế Xiêm, Lyn Đan, Anh Trang Thu, Nguyễn Ngọc Nghĩa, Vũ Đức Việt, Hồ Triều, Thương Tâm Xuân, Trần Văn Chung, Nguyễn Đức Hồng Y, Phan Cảnh Việt Cường, Tôn Nữ Thu Dung, Khanh Quảng Ngãi, Viễn Lưu, Lê Tường Nhớ, Hoàng Tâm, Bùi Hữu Miên, Tu Vũ, Nguyễn Thị Liên Hương, Hoài Đỗ, Võ Thị Ninh, Ngọc Thủy Khanh, Nguyễn Thị Hân Châu, Nguyễn Thương Hoài, Bình Khang, Lê Thị Kim Dung, Phấn Thoan, Ngự Sa Giang, Ái Khanh, Khanh, Trần V. Huyền, Gevanium, Kiêm Ái, Vương Hữu Thái, Phan Đình Lộc, Hoài Mạc Niệm, Ngự Luận, Hoài Nguyễn Hoàn, Mưa Rơi, Nguyệt Hồ, Nguyễn Thị Hồng Hiếu, Thạch Lan, Đoàn Thế Vinh, Mai Nguyễn Vi Du, Nguyễn Đình Minh Tùng, Mạc Phong Vinh, Nguyễn Trường Anh, Ngự Sa Giang, Tường Xưa, Lý Cơ, HSSM, Lưu Đông Kuanh, Nguyễn Ngọc Thu, Trúc Sơn, Bùi Hữu Miên, Bảo Lê, Phi Thừa, Mao Trọng Tâm, Đoàn Thụy, Du Mộng Lâm, Khương Đoàn, Nghiễm Ngãng, Bùi Nhung Nhớ, Hồ Tiêu Diêu, Băng Huyền Trâm, Nguyễn Máy Thu, Hoài Đặng Giang, Giang Thanh Bình, Phù Du, Hoài Phương, Trần Quốc Van, Nguyễn Thụy Nghiễm, Đỗ Thị Hồng Liên, Trâm Thị Dế Thương, Vũ Trần Tâm Linh, Đoàn Thị Lệ Hồng, N2, Phương Thục Uyên Chi, Vũ Hồng Tiến, Nguyễn Vũ Thụy Viên, Phan Châu Thắng, T.T.B. Ái, Lê Thị Nga Hoàng, Thương Hoài Thương, Sơn Thị Danh Xuân, Nguyễn Nhung, Ngô Quý Dân, Thành Tùng, Đinh Xuân Phương, Thái Đôn Khôi, Trịnh Diễm Syfa.

thơ

Lũy Đức Nghiêm, Lệ Hồng, Phạm Thế Xiêm, Thanh Hà, Tôn Nữ Sầu Mơ, Giti, Hoàng Minh, Uyên Hoài, Năng Hạ, Nguyệt Cẩm, Thiên Phao, Lang Mai Nguyễn, Hồ Triều, Trần Văn Chung, Bình Khang, Đỗ Nguyễn Hân, Mưa Hạ Tóc Dài, Khanh, Vũ Thị Thương Thương, Anh Khải, Viễn Lưu, Lê Tường Nhớ, T. Phương, Hoàng Nguyễn Minh Thủy, Liên Hương, Ngự Du, Thạch Lan, Anh Kha, Trần Huỳnh Bảo Khánh, Vũ Mai Phương, Uyên Hoài, Ái Khanh, Khanh, Phấn Thoan, Gevanium, Lê Ngọc Ngự, Thụy Anh, Phạm Đức Phương Thảo, Vạn Công Mỹ, Hoài Mạc Niệm, Hoài Nguyễn Hoàn, Lê Thị Cố Vàng, Quỳnh, Tân Hoa, Nguyễn Khang Nhiễm, Mai Nguyễn Vi Du, Nguyễn Trường, Tường Xưa, Mơ Nữ, Nguyễn Cẩm Hà, Phi Thừa, Mạc Huyền Trâm, Giang Thanh Bình, Trâm Nghi, Vũ Thị Hải Dương, Nguyễn Thụy Diễm, Thụy Nha, Quỳnh Thơ, Yên Lê, D., T.L.H., Nguyệt Quế, Hiền Thy Hoa My, T. H. Anh H., T.T.B. Ái, Nguyễn Máy Thu, Lâm Thị Thanh Hương, Thạch Lan, Lưu Hiếu Nhân, Trịnh Diễm Syfa, H.N.

FOREMOST

tốt hơn
bao giờ hết

Mới!

- tinh khiết hơn
- màu sữa
tươi trắng hơn
- mịn nhuyễn hơn
- bổ dưỡng hơn
- để lâu hơn

CORNELL
UNIVERSITY
MAR 30 1973
LIBRARY